

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2020**

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2020
Vydal: Úřad vlády ČR
narodnostni.mensiny@vlada.cz

ISBN 978-80-7440-273-9
Praha 2021

Obsah

Seznam příloh.....	4
1. Úvod	6
1.1. Mezinárodní závazky	7
2. Nové poznatky v oblasti podpory práv příslušníků národnostních menšin a aktuální národnostně menšinové otázky	8
2.1. Výzkumy a odborné publikace v roce 2020	8
2.2. Život národnostních menšin na území České republiky v roce 2020 (úspěchy, aktuální výzvy, problémy)	10
3. Institucionální zabezpečení výkonu práv příslušníků národnostních menšin a účast příslušníků národnostních menšin na řešení záležitostí týkajících se národnostních menšin v roce 2020	28
3.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	28
3.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny	31
3.3. Výbory pro národnostní menšiny na úrovni krajů včetně hl. m. Prahy v roce 2020	32
3.4. Výbory pro národnostní menšiny na úrovni statutárních měst a obcí	42
3.5. Participace příslušníků národnostních menšin na činnosti ústředních orgánů státní správy a další formy spolupráce	44
4. Legislativní a další změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin v roce 2020	47
4.1. Legislativní změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin	47
4.2. Nelegislativní změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin	49
4.3. Plnění usnesení vlády týkající se práv příslušníků národnostních menšin	50
5. Užívání jazyka národnostních menšin v krajích s ohledem na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	52
6. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin	55
6.1. Polská národnostní menšina	56
6.2. Německá národnostní menšina	59
6.3. Romská národnostní menšina	60
7. Národnostně menšinový tisk, publikace a národnostně menšinové vysílání	61
8. Financování aktivit ve prospěch příslušníků národnostních menšin ze státního rozpočtu, územních rozpočtů krajů a zahraničních zdrojů	68
8.1. Dotační programy Ministerstva kultury	69
8.2. Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	74
8.3. Dotační programy Úřadu vlády ČR	77
8.4. Dotační programy Ministerstva práce a sociálních věcí	79
8.5. Dotační programy Ministerstva spravedlnosti	81
8.6. Dotační programy Ministerstva pro místní rozvoj	82
8.7. Aktivity nad rámec dotačních programů státního rozpočtu	82
8.8. Dotační programy krajů na podporu příslušníků národnostních menšin	83
8.9. Zahraniční zdroje financování aktivit národnostních menšin	87
9. Závěr	91
Přílohy	93

Seznam tabulek

Tabulka 1 Výbory, komise a pracovní skupiny v krajích	32
Tabulka 2 Přehled poradních orgánů v oblasti národnostních menšin na městské části Praha 1 – 22	39
Tabulka 3 Výbory, komise a pracovní skupiny ve statutárních městech v roce 2020.....	42
Tabulka 4 Výbory pro národnostní menšiny, či jiné poradní orgány na úrovni obcí v roce 2020	43
Tabulka 5 Vzdělávací programy v rámci DVVP k tématu vzdělávání romských dětí.....	61
Tabulka 6 Přehled dotačních programů a čerpání finančních prostředků na aktivity národnostních menšin v roce 2020	68
Tabulka 7 Celková finanční podpora za rok 2020 pro jednotlivé národnostní menšiny ve výběrovém dotačním řízení na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	69
Tabulka 8 Počet vybraných druhů sociálních služeb, které v registru poskytovatelů explicitně uvádí mimo jiné cílovou skupinu národnostní menšiny k 25. 1. 2021	82
Tabulka 9 Zahraniční zdroje financování Svazu Maďarů	88
Tabulka 10 Zahraniční zdroje financování Shromáždění německých spolků v ČR	88

Seznam příloh

Příloha č. 1 Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin.....	93
Příloha č. 2 Seznam mateřských škol, kde je vyučovacím jazykem jazyk polský.....	102
Příloha č. 3 Seznam základních a středních škol, kde je vyučovacím jazykem jazyk polský	104
Příloha č. 4 Seznam základních a středních škol, ve kterých jsou některé předměty vyučovány v německém jazyce	106
Příloha č. 5 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2020.....	107
Příloha č. 6 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny v roce 2020.....	110
Příloha č. 7 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2020	111
Příloha č. 8 Seznam podpořených projektů v dotačním programu „Knihovna 21. století“	112
Příloha č. 9 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Samostatného oddělení církvi a náboženských společností Ministerstva kultury – podpořené projekty týkající se židovské komunity v roce 2020	113
Příloha č. 10 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Kulturní aktivity – oblast kinematografie v roce 2020	114
Příloha č. 11 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2020	115
Příloha č. 12 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu integrace romské komunity v roce 2020	117
Příloha č. 13 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol v roce 2020	118
Příloha č. 14 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2020	121
Příloha č. 15 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce v roce 2020	122
Příloha č. 16 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora terénní práce v roce 2020	123
Příloha č. 17 Seznam podpořených projektů pro cílovou skupinu Národnostní menšiny na IP 1.1 OPZ v roce 2020	124
Příloha č. 18 Seznam podpořených projektů dotačního programu Jihomoravského kraje na činnost národnostních menšin v roce 2020	126
Příloha č. 19 Seznam podpořených projektů v dotačním programu statutárního města Brna na činnost národnostních menšin v roce 2020	127
Příloha č. 20 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora integrace národnostních menšin a cizinců Libereckého kraje v roce 2020.....	129
Příloha č. 21 Seznam podpořených projektů v Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje v roce 2020.....	130

Příloha č. 22 Seznam projektů podpořených v rámci individuálních dotací Moravskoslezského kraje a v rámci dotačního programu Program aktivit v oblasti kultury v roce 2020.....	131
Příloha č. 23 Seznam projektů podpořených v rámci podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2020	132
Příloha č. 24 Seznam projektů podpořených v rámci dotačního programu Podpora integrace romských komunit v Olomouckém kraji v roce 2020	133
Příloha č. 25 Seznam projektů v oblasti podpory aktivit národnostních menšin podpořených Pardubickým krajem v roce 2020	134
Příloha č. 26 Seznam projektů podpořených v rámci programu v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020 - Prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze, kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin	135
Příloha č. 27 Seznam projektů podpořených v rámci programu v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020.....	138
Příloha č. 28 Programy v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020	139
Příloha č. 29 Přehled poskytnutých finančních prostředků v roce 2020 mimo oblast dotačního programu formou individuální účelové dotace - oblast národnostních menšin	140
Příloha č. 30 Seznam projektů podpořených mimo oblast grantového řízení formou individuální účelové dotace pro oblast národnostních menšin v Ústeckém kraji v roce 2020	141

1. Úvod

Na základě Statutu Rady vlády pro národnostní menšiny, který schválila vláda usnesením ze dne 10. října 2001 č. 1034, ve znění pozdějších úprav, je každoročně vládě ČR předkládána Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice (dále jen „Zpráva“). Text předkládané Zprávy zpracovalo Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, jež je součástí Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR, a to na základě podkladů příslušných ministerstev, orgánů místní i regionální samosprávy a představitelů národnostních menšin, kteří jsou členy Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“).

Základní práva příslušníků národnostních menšin plynou z Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána a zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a některých dalších zákonů. Důležitý právní nástroj k ochraně národnostních menšin představuje také zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

Stejně jako v předchozích letech je cílem Zprávy zmapovat aktivity a změny, k nimž došlo v uplynulém roce, a které se bezprostředně týkají situace národnostních menšin žijících na území České republiky. Život národnostních menšin v České republice v roce 2020 poznamenala protiepidemická opatření zavedená v důsledku koronavirové pandemie. Mnoho národnostně kulturních či vzdělávacích aktivit proto nemohlo být uskutečněno. Z formálního hlediska však zpráva za rok 2020 neidentifikuje žádné zásadní změny v postavení národnostních menšin. V Radě bylo i nadále zastoupeno 14 národnostních menšin, a to menšiny běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská. Česká republika v roce 2020 pokračovala v dialogu s mezinárodními orgány, především v rámci Rady Evropy, které sledují dodržování závazků v této oblasti Českou republikou, jak je popisuje kapitola 1.1. Aktuální národnostně menšinové otázky, zpracované na základě zkušeností příslušníků národnostních menšin zastoupených v Radě, jsou uvedeny v kapitole 2. Další kapitoly přináší informace o institucionálním zabezpečení výkonu práv příslušníků národnostních menšin i o diskutovaných a uskutečněných legislativních změnách týkajících se práv příslušníků národnostních menšin. Otázky týkající se užívání jazyka národnostních menšin včetně vzdělávání v těchto jazycích a vydávání národnostně menšinového tisku jsou součástí kapitoly 5, 6 a 7. Zpráva také obsahuje, v souladu s § 12 nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů, přehled vyhodnocení využití dotací poskytnutých ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin v roce 2020. Financování aktivit ve prospěch příslušníků národnostních menšin je zpracováno v kapitole 8.

K otázkám možné diskriminace příslušníků národnostních menšin se každoročně vyjadřuje Kancelář veřejného ochránce práv. V roce 2020 se veřejný ochránce práv zabýval 59 podněty, ve kterých stěžovatelé namítali diskriminaci z důvodu rasy, etnicity či národnosti. Z toho v 18 podnětech namítali stěžovatelé diskriminaci z důvodu romské etnicity¹ (z oblastí uvedených v antidiskriminačním zákoně², nejčastěji v oblasti bydlení), v 15 podnětech diskriminaci z důvodu rasy a etnického původu jiného než romského (nejčastěji v oblasti

¹ Od jara roku 2019 eviduje Kancelář veřejného ochránce práv podněty na diskriminaci z důvodu romské etnicity pro účely statistických dat samostatně.

² Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, zakazuje diskriminaci v oblastech vymezených v ustanovení § 1 odst. 1.

zboží a služeb) a ve 26 podnětech namítali diskriminaci z důvodu národnosti (nejčastěji v oblasti práce a zaměstnání).

K problematice práv příslušníků národnostních menšin se v rámci Zprávy každoročně vyjadřuje také Kancelář prezidenta republiky (dále jen „KPR“). Na KPR se obracejí tisíce občanů (tazatelů) s různými dotazy, žádostmi a stížnostmi. Nepřihlásí-li se sám tazatel k určité národnostní menšině, nemá KPR možnost jak tuto skutečnost z korespondence či komunikace identifikovat. Pokud se v roce 2020 tazatel přihlásil k národnostní menšině, jednalo se většinou o národnostní menšinu romskou, slovenskou, ruskou a ukrajinskou.

Rok 2020 byl na celém světě značně ovlivněn pandemií onemocnění covid-19, tento fakt se odrazil rovněž v tématech doručené korespondence i telefonických dotazů do KPR. U příslušníků slovenské, ruské a ukrajinské menšiny výrazně vzrostl počet podání souvisejících s podmínkami vstupu na území České republiky, které byly v důsledku protiepidemických opatření upravovány a zpříšňovány. Šlo především o dotazy týkající se nutnosti podstoupení testu na covid-19, prokázání se jeho negativním výsledkem, délku trvání povinné karantény, kterou by museli rodinní příslušníci podstoupit, aby mohli do ČR přicestovat, případně zda mohou na území ČR vůbec vstoupit. Mezi dalšími tématy pak převažovaly otázky týkající se možnosti čerpání finančních náhrad z důvodu omezení podnikatelské činnosti v souvislosti s přijatými vládními opatřeními. Žádosti o pomoc ve špatné finanční a sociální situaci také z velké části souvisely s dopady pandemie. Co se týče tazatelů hlásících se k romské menšině, převažovala podání s tematikou finanční a sociální. Pisatelé v mnoha případech zdůrazňovali zhoršení své situace v důsledku pandemie onemocnění covid-19. Jmenovitě se jednalo o bytovou a dluhovou problematiku, hrozící i probíhající exekuce, insolvenční řízení, těžkosti s nalezením zaměstnání, dávky státní sociální podpory, případně záležitosti důchodového zabezpečení. Obecně lze konstatovat, že se dotazy a žádosti příslušníků národnostních menšin obsahem většinou příliš neliší od ostatních. Výjimkou jsou pouze podání, kterými stěžovatelé poukazují na možné diskriminační jednání vyplývající z jejich příslušnosti k menšině ze strany státních institucí či soukromých subjektů. Těchto stížností však byly v roce 2020 zaznamenány pouze jednotky.

Prezident republiky se postavení národnostních menšin v České republice dotýkal při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci, při jednání s představiteli veřejné správy (dotčenými ministry a komunálními politiky), při pravidelných jednáních expertního týmu v Lánech nebo při dvoustranných setkáních s představiteli států, jejichž národnostní menšiny v České republice žijí.

1.1. Mezinárodní závazky

Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin (dále jen „Úmluva“) představuje mezinárodní smlouvu, která komplexně kodifikuje práva národnostních menšin a jejich příslušníků. Jménem České republiky byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 28. dubna 1995, v platnost vstoupila na základě svého článku 28 odst. 1 dnem 1. února 1998 a pro Českou republiku podle odstavce 2 téhož článku vstoupila v platnost dnem 1. dubna 1998. Přistoupením k Úmluvě se Česká republika zavázala k odevzdávání pravidelných zpráv o plnění vzniklých závazků.

Ve dnech 21. až 25. září 2020 proběhla návštěva Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v České republice. Z důvodu protipandemických opatření nebyl možný výjezd Poradního výboru do regionů, setkání se proto uskutečnila v Praze. Návštěva se konala v návaznosti na předložení *Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v České republice*, která

byla schválena vládou usnesením č. 471 ze dne 1. července 2019³. Úmluva je nejrozsáhlejším právním nástrojem týkajícím se postavení a práv menšin, který integruje také poměrně podrobnou úpravu jazykových práv příslušníků národnostních menšin. Z hlediska regionální ochrany jazykových menšin a menšinových jazyků má však klíčové postavení Evropská charta regionálních či menšinových jazyků (viz níže).

Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Pro Českou republiku vstoupila Evropská charta regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) v platnost dne 1. března 2007 a týká se těchto jazyků: němčiny, moravské chorvatštiny,⁴ polštiny, romštiny a slovenštiny. Charta upravuje kontrolní mechanismy k vyhodnocování uplatňování jejích zásad v členských státech Rady Evropy, které jsou jejími smluvními stranami, a v případě potřeby i k formulování doporučení ke zlepšení vnitrostátní právní úpravy a v praxi uplatňovaných postupů. Ústředním roli má Výbor expertů, který byl ustanoven podle článku 17 Charty. Posláním výboru je předkládat Výboru ministrů Rady Evropy hodnotící zprávy o tom, jak daný stát plní své závazky, prověřovat skutečnou situaci regionálních a minoritních jazyků v daném státě a přijímat doporučení. K naplňování tohoto úkolu přijal v souladu s čl. 15 odst. 1 Charty Výbor ministrů plán pravidelných zpráv v původně tříletém cyklu. V listopadu 2018 byl však plán pravidelných zpráv Výborem ministrů upraven a monitorovací cyklus byl prodloužen na pět let. V roce 2020 byl Výboru ministrů a Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků zaslán materiál *Information on the Implementation of the Recommendations for Immediate Action*, který shrnuje plnění doporučení výše uvedených těles k naplňování Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Českou republikou za období od roku 2018 do 1. března 2020⁵.

2. Nové poznatky v oblasti podpory práv příslušníků národnostních menšin a aktuální národnostně menšinové otázky

2.1. Výzkumy a odborné publikace v roce 2020

V roce 2020 byla publikována řada odborných publikací i studií a byly zveřejněny výsledky aplikovaného výzkumu spjaté s tématem národnostních menšin v České republice⁶.

Kolektiv autorů Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, v.v.i. (dále jen „AV ČR“) v Praze uplatnil v roce 2020 v rámci projektu NAKI II „Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (2018 – 2021, MK0/DG, kód projektu DG18P02OVV064,)“ dva výsledky aplikovaného výzkumu⁷. První z nich je specializovaná mapa „Historický vývoj národnostního osídlení v regionu Vejprtska v letech 1945-2000“ autorů Antonína Vaishara, Heleny Noskové a Evy Novákové. Text i specializovaná mapa jsou publikovány na webových stránkách Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

http://www.usd.cas.cz/wp-content/uploads/Spec.mapa_Vejprtsko_web.pdf

³ <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/Pata-periodicka-zprava-cela.pdf>

⁴ Proces vedoucí k ochraně chorvatštiny jako menšinového jazyka ve smyslu ustanovení Charty zatím nebyl dokončen, Česká republika však tuto ochranu již nyní poskytuje.

⁵ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/Recommendations-for-Immediate-Action_2020.pdf

⁶ Tato kapitola si neklade za cíl podat vyčerpávající přehled literatury publikované k tématu v roce 2020. Uvádíme pouze publikační činnost z okruhu odborných spolupracovníků Úřadu vlády ČR.

⁷ Projekt navazuje na projekt NAKI Problémy právního postavení menšin a jejich dlouhodobý vývoj (2012–2015), částečně i na projekt NAKI Slezsko: Paměť – identita – region (2011–2015).

Druhým výsledkem je metodika pod názvem „Menšiny kolem nás“, která na 157 stranách přináší historický vývoj národnostních menšin a menšinové politiky v českých zemích až do současnosti. Autory metodiky jsou: Petr Bednařík, David Kovařík, Zdenko Maršálek a Helena Nosková. Také tato publikace je dostupná na webových stránkách Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

http://www.usd.cas.cz/wp-content/uploads/Methodika_Mensiny_kolem_nas_web.pdf

Studiu problémů právního postavení národnostních menšin se kontinuálně věnuje odborné pracoviště Právnické fakulty Univerzity Karlovy. V roce 2020 se pracoviště prezentovalo dvěma studii, které jsou výsledkem projektu NAKI II DG18P02OVV064 - Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (2018 – 2021). Hlavním řešitelem projektu je prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc. Tajemníkem JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D. z PF UK.

a) PETRÁŠ, René – JOUZOVÁ, Miroslava. Aktuální problémy menšinových památek v ČR a rizika overtourismu. In: 15. mezinárodní konference Aktuální otázky cestovního ruchu / Topical Issues of Tourism, Jihlava, Vysoká škola polytechnická 2020, s. 183-191.

<https://kcr.vspj.cz/uvod/archiv/konference/conference-topical-issues-of-tourism-2020>

b) PETRÁŠ, René. K problémům vzdělávání policie a veřejné správy o právním postavení menšin. In: Význam Dohovoru o ochraně lidských práv a základních slobod a jeho vplyv na dodržiavanie ľudských práv, Bratislava, Akadémia Policajného zboru v Bratislave, s. 228-233. V tomto sborníku jsou uvedeny i další články k menšinám.

Kolektiv autorů ze Slezské univerzity a Slezského zemského muzea v Opavě vydal v roce 2020 publikaci věnující se životu vietnamské a mongolské menšiny v České republice. Viz ŠTREIT, J. - HLAVIENKA, L. - JANÁK, D. - KOLÁŘ, O. - NOVÁ, M. - OLÁH, G. Lidé z daleka. Vietnamci a Mongolové v českých zemích. Opava, Slezská univerzita a Slezské zemské muzeum v Opavě 2020.

<https://www.slu.cz/fvp/cz/file/cul/f676daf8-1f72-4188-8261-8ca1250b5894>

Dva tituly k tématu polské národnostní menšiny vydal v roce 2020 Kongres Poláků v České republice. Jedná se o sborník „Slezská matice osvěty lidové a národnostní otázka na Těšínsku 1920-1938“. Tato výběrová edice dokumentů vyšla v Českém Těšíně. Publikace má 687 stran.

Druhým titulem vydaným Kongresem Poláků v ČR je „Historia kościoła Wszystkich Świątych w Końskiej 1447-1964. Kniha také vyšla v Českém Těšíně.

Všechny dosud uplatněné výsledky výše uvedeného výzkumného projektu DG18P02OVV064 jsou uveřejněny v Informačním systému výzkumu, vývoje a inovací.

V roce 2020 dokončil veřejný ochránce práv výzkum *Nenávistné projevy na internetu a rozhodování českých soudů*, který navazoval na předcházející aktivity veřejného ochránce práv v oblasti nenávistných projevů.⁸ Výzkum analyzoval rozhodnutí českých soudů v trestních věcech za období od roku 2016 do června 2019. Podle zjištění výzkumu jsou nenávistné projevy nejčastěji (60 % rozhodnutí) zaměřeny obecně proti celé skupině osob definované národností, etnicitou, barvou pleti, náboženským vyznáním, sexuální orientací a podobně. Ve zhruba třetině rozhodnutí mířily tyto projevy proti konkrétní osobě nebo

⁸ Například konference na téma *Nenávist na internetu* uspořádaná ve spolupráci s Ústavním soudem ČR, bližší informace k obsahu jsou dostupné zde: [Veřejný ochránce práv - KONFERENCE: Nenávist na internetu \(Ústavní soud ČR\) \(ochrance.cz\)](https://www.ochrance.cz/), nebo informační leták *Nenávistné projevy na internetu*, který shrnuje možnosti obrany proti nenávistným projevům a který je dostupný zde [Nenavistne-projevy.pdf \(ochrance.cz\)](https://www.ochrance.cz/).

skupině konkrétních osob. Nejčastějšími oběťmi jsou Romové (49 % rozhodnutí), méně často jsou pak z menšin oběťmi Židé (6 %) nebo Vietnamci (2 %).⁹ V roce 2020 vydal veřejný ochránce práv také výzkumnou zprávu týkající se rozhodování českých soudů v diskriminačních sporech v letech 2015–2019. Z chráněných důvodů rasy, etnicity a národnosti byla v antidiskriminačních žalobách namítána nejčastěji diskriminace z důvodu romské etnicity (16 % z celkového počtu antidiskriminačních žalob).¹⁰

2.2. Život národnostních menšin na území České republiky v roce 2020 (úspěchy, aktuální výzvy, problémy)

Představitelé národnostních spolků menšin žijících v České republice se každoročně mohou ve Zprávě vyjádřit k důležitým událostem uplynulého roku. Reflexe úspěchů, nových výzev či možných problémů čtrnácti národnostních menšin zastoupených v Radě přináší tato kapitola. Její text je složen z redakčně upravených příspěvků zpracovaných zástupci jednotlivých menšin v Radě. Zařazení těchto textů do Zprávy má umožnit zachytit autentické postoje příslušníků národnostních menšin. Stanoviska a názory vyjádřené v této části Zprávy nelze tudíž ztotožňovat se stanovisky zpracovatele Zprávy, případně vlády. Tyto názory nemusí ani nutně odrážet konsensuální postoje dané národnostní menšiny, neboť v řadě situací nebylo takového konsensu mezi příslušníky národnostní menšiny dosaženo a naopak, mezi jednotlivými spolky některých národnostních menšin panují zásadní názorové odlišnosti a neshody. Ty se mohou týkat nejen života příslušníků dané národnostní menšiny v České republice, ale také situace v mateřských zemích nebo různých historických událostí.

Z níže uvedených příspěvků plyne, že spolkový život a aktivity národnostních menšin výrazně ovlivnila omezení, která s sebou přinesla pandemie. Problémem se obecně staly omezené možnosti cestování a kontaktů s rodinami a známými v mateřských zemích národnostních menšin. Přesto jednotlivé národnostní menšiny i ve ztížených podmínkách pokračovaly ve své spolkové, kulturní a osvětové činnosti.

Jak již bylo uvedeno, život příslušníků některých národnostních menšin ovlivňovala rovněž reakce na politickou situaci v mateřské zemi, jak je to patrné na příspěvku běloruské národnostní menšiny. Pandemie rovněž podtrhla podle názorů zástupců některých menšin význam podpory národnostně menšinových periodik, které v době, kdy nebylo možné přirozené setkávání a spolkový život, zajišťovaly alespoň částečný kontakt s komunitou či s původní vlastí. Některé národnostní menšiny se v roce 2020 věnovaly také přípravě na Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021.

Kapitolu doplňuje seznam kulturních a společenských akcí pořádaných příslušníky národnostních menšin, který je uveden v příloze č. 1.

Běloruská menšina¹¹

Do života běloruské národnostní menšiny v České republice se v roce 2020 výrazně promítla vypjatá politická situace v Bělorusku. Podle členky Rady za běloruskou menšinu se život běloruské národnostní menšiny v roce 2020 nesl v duchu hesla *Konsolidace a mobilizace*. To byl hlavní smysl roku 2020 jak pro Bělorusy na celém světě, tak pro běloruskou menšinu v České republice. Dramatický průběh prezidentských voleb v Bělorusku vyvolal vlnu solidarity běloruské menšiny žijící v České republice se svým mateřským národem. První masové akce proběhly v ČR už v létě jako reakce na zatčení alternativních prezidentských kandidátů. Dne 27. června 2020 se na Staroměstském náměstí v Praze konala první velká

⁹ Výzkum veřejného ochránce práv Nenávisť na internetu a rozhodování českých soudů (2020), dostupný z [47-2019-DIS-PZ-Vyzkumna_zprava.pdf \(ochrance.cz\)](#).

¹⁰ Výzkum veřejného ochránce práv Rozhodování českých soudů o diskriminačních sporech 2015–2019 (2020) je dostupný z [2020-vyzkum_judikatura-DIS.pdf \(ochrance.cz\)](#).

¹¹ Podklady ke zpracování textu poskytla Alena Kovářová, členka Rady.

akce „Česko je s Vámi“. Její účastníci v otevřeném dopise apelovali na nejvyšší české státní činitele s prosbou, aby využili svou politickou moc na podporu legitimních požadavků Bělorusů v realizaci jejich základních občanských práv.

Volby na českém území probíhaly ve volebním okrsku běloruského velvyslanectví za vysokého zájmu voličů. Zde také prováděla výzkum veřejného mínění iniciativa občanského nezávislého exit pollu. Výzkum byl prováděn mezi právě vycházejícími voliči z volební místnosti. Podle výsledku exit pollu získala 94% hlasů zdejších voličů Svjatlana Cichanouská. Stojí za zmínku, že tyto výsledky korespondují s oficiálním protokolem volební komise při velvyslanectví (92 % za Cichanouskou). Na sociálních sítích měl tento výsledek pozitivní ohlas „V Praze se nefalšovalo!“ I když podobná voličská nálada panovala v celém Bělorusku, v oficiálních výsledcích byl vítězem vyhlášen Alexandr Lukašenko, což voliče pobouřilo a vyvedlo do ulic. Následné protesty běloruská vláda rozehnala s nevídanou brutalitou. 15. srpna 2020 se v Praze konal velký pochod solidarity. 16. srpna se na Staroměstském náměstí konala akce „Srdce pro Bělorusko“, které se podle odhadu organizátorů zúčastnilo asi 3 tisíce lidí.

19. srpna 2020 se premiér Andrej Babiš setkal v sídle vlády se zástupci běloruské menšiny. Jako projev solidarity se česká vláda rozhodla poskytnout humanitární pomoc Bělorusům a podpořit běloruskou občanskou společnost, nezávislá média a perzekuované studenty. V rámci programu MEDEVAC Česká republika přijala 60 zraněných Bělorusů (včetně členů jejich rodin) a poskytla jim lékařskou a sociální pomoc. Většina českých univerzit vyhlásila speciální stipendijní programy pro studenty a vědce z Běloruska.

V následujících dnech se kvůli solidarity připojili zástupci 17 národnostních menšin a komunit v České republice. Na adresu běloruského velvyslanectví byla odeslána společná výzva, ve které signatáři žádali o ukončení násilného řešení situace v Bělorusku a navrhovali uspořádání nových spravedlivých voleb. V září vznikla občanská platforma „Česko-Belarus“, která sjednotila síly místních českých a běloruských neziskových organizací. Platforma se zaměřila na podporu běloruských politických vězňů, organizovala veřejnou a online kampaň #BelarusHeroes. Na billboardech a plakátech v Praze i Brně se objevily portréty a krátké příběhy obyčejných Bělorusů, zatčených často jen za svou profesní činnost nebo občanskou aktivitu. Platforma se také snažila najít konkrétním vězňům své vlivné „kmotry“. Tak se bývalá ombudsmanka Anna Šabatová stala kmotrou uvězněného blogera Ihara Losika, europoslankyně Markéta Gregorová kmotrou zatčené studentky Kasi Budzko, senátor Marek Hilšer kmotrem uvězněné lídryně protestního hnutí Maryie Kalesnikové.

Běloruskému tématu se v roce 2020 věnovala prakticky všechna česká média. Většina z nich se opírala o názory a příběhy Bělorusů žijících v ČR. Komentáře k aktuálnímu dění Bělorusové poskytovali Českému rozhlasu, České televizi, CNN Prima News, televizi Nova, DTV, webovým portálům Aktuálně.cz, Forum.cz, Citydog.cz, Deníku N, podcastovému pořadu Vinohradská 12 a dalším médiím. Rozhovory vycházely i na stránkách časopisu Respekt nebo regionálního tisku (Svitavský deník). Běloruští hosté se také účastnili online diskusních pořadů organizovaných různými institucemi. V rámci tematického pořadu Mezi námi (o životě národnostních menšin) na stanici Český rozhlas Plus bylo odvysíláno 13 rozhovorů s běloruskými hosty.

17. listopadu 2020 byla v Brně při Centru experimentálního divadla symbolicky otevřena „Ambasáda nezávislé běloruské kultury“. Cílem projektu je šíření informací o dění v Bělorusku a povědomí o běloruské kultuře. „Ambasádorem“ se stal překladatel Sjarhej Smatryčenka, který má běloruské a české občanství a žije v Brně. První akcí ambasády se stal projekt psaní otevřených dopisů známých českých osobností běloruským politickým vězňům. Činnost ambasády finančně podporuje Magistrát města Brna.

Mezi další důležité události roku 2020 patřila monitorovací návštěva Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin. Tentokrát pozornost Výboru byla zaměřena i na běloruskou menšinu. Dne 23. září se experti Výboru při setkání se zástupkyně běloruské menšiny v Radě Alenou Kovářovou zajímali o hodnocení praxe v realizaci práv národnostní menšiny.

Na začátku roku 2020, 3. března, byl uspořádán poradní seminář v souvislosti s ratifikací vzájemných dohod mezi Českou republikou a Běloruskem o důchodovém zabezpečení. Seminář se uskutečnil na půdě Domu národnostních menšin v Praze za účasti expertů z Ministerstva práce a sociálních věcí a České správy sociálního zabezpečení. Právníci obou rezortů poskytli účastníkům semináře bezplatné konzultace.

Běloruská národnostní menšina hodnotí rok 2020 jako výjimečný, a to jak ve spolupráci s českou vládou, městy a obcemi, tak i nevládními organizacemi a českou veřejností. Prostřednictvím této Zprávy za rok 2020 běloruská menšina děkuje všem za podporu, vyvěšování běloruské národní vlajky, příspěvky do fondů solidarity i všechny uspořádané akce a humanitární pomoc.

I do života běloruské národnostní menšiny v roce 2020 zasáhla koronavirová epidemie. Někteří spoluobčané přišli o práci a obtížně hledají nové zaměstnání. Některé rodiny se cítily dotčeny zákazem krátkodobých návštěv z Běloruska, což znemožnilo mezigenerační kontakty blízkých příbuzných. Běloruská komunita v České republice se pravděpodobně v nejbližších letech bude rozrůstat. Aktuální výzvou bude rychlá integrace nových lidí do české společnosti, zapojení do procesu vzdělávání a pracovní činnosti. Běloruská menšina je připravená poskytnout svým krajanům informační, morální a jinou potřebnou podporu, s čímž má zkušenosti již z roku 2020.

Bulharská menšina¹²

V roce 2020 se spolkový život sdružení a spolků, v nichž se realizují příslušníci bulharské národnostní menšiny, rozvíjel i přes mimořádné vnější okolnosti a ukazuje, že bulharská komunita v ČR je celkově velmi různorodá a pestrá. Příslušníci diaspory mají možnost se sdružovat v celé řadě spolků, které fungují jak ve velkých městech, tak i v některých menších sídlech. Na území ČR existuje síť sdružení, jejichž působnost se datuje již před rok 1989. V současnosti funguje pod hlavičkou *Asociace bulharských spolků* (dále jen „ABS“), jež má sídlo v Praze a pod níž spadá celkem deset spolků působících kromě hlavního města i v dalších městech ČR (Brno, Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem, Olomouc, Mladá Boleslav, Hořovice, Kladno, Most). Všechny tyto spolky jsou samostatně registrovány. Po roce 1989 nově, především ve velkých městech, vznikají spolky, které se zaměřily i na některé další aspekty menšinového života. Jde například o spolky *Zaedno*, *Vazraždane*, *Bulharská pravoslavná obec*, *Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje nebo Bulharská beseda*, všechny v Praze, či sdružení *Pirin* v Brně.

Zcela zásadním faktorem, který v roce 2020 velice výrazně ovlivnil také život bulharské komunity v ČR, byla a je i nadále pandemie nového koronaviru. Projevilo se to především v enormním omezení spolkového života. Dá se říci, že rok 2020 probíhal v zaběhnutých spolkových kolejích jen po dobu prvních dvou měsíců. V té době se uskutečnila také jedna z posledních větších společenských událostí bulharské komunity v ČR s přesahem do většinové společnosti a dokonce i za hranice ČR. Šlo o slavnost Trifon Zarezan, jejíž 18. ročník se uskutečnil 14. února v pražské Malostranské besedě a již se zúčastnilo více než 400 lidí. V průběhu tanečního večera vystoupily tři taneční soubory zaměřené na balkánské tance – soubor *Balgari* z Prahy a *Pendari* z Vídně, interpretující tradiční bulharské tance

¹² Podklady ke zpracování textu poskytl Georgi Bečev, člen Rady.

a soubor Akropolis z Prahy s představením řeckých tanců. V průběhu večera vystoupili také Czardashians, bosensko-české hudební uskupení. Zakladatelem a dlouholetým organizátorem svátku Trifon Zarezan je sdružení *Zaedno*, které však tentokrát nad akcí převzalo jen záštitu, zatímco hlavním pořadatelem byl v roce 2020 soukromý subjekt, společnost *Balkanova, s.r.o.*, která na pořádání nečerpal grantové prostředky.

Pro další roční období byla příznačná protikovidová opatření, která negativně ovlivnila možnosti pořádat akce s přítomností většího množství osob. Proto byly bulharské spolky v ČR nuceny zrušit celou řadu akcí z tradičního kalendária a jiné se uskutečnily jen v komorním duchu. Takto proběhlo např. každoroční a jindy velmi hojně navštěvované Mezinárodní krajanské setkání konané při příležitosti bulharského státního svátku 24. květen - den bulharského písemnictví a svatých Cyrila a Metoděje. V jihomoravských Mikulčicích ho uspořádal *Bulharský spolek Brno*, avšak vzhledem k protiepidemickým opatřením jen za účasti 25 členů sdružení, bez návštěvníků, a to 23. května 2020. Mezi dalšími aktivitami tohoto spolku, kromě několika dalších společenských akcí konaných oproti normálu v menším měřítku v době mezi jednotlivými lock-downy (např. setkání při příležitosti oslavy Gergjovden – den sv. Jiří, jeden z největších bulharských státních a lidových svátků 6. května), je třeba zmínit také pokračování Nedělní školy bulharštiny.

Kulturně-osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje v Praze přesunula většinu svých aktivit do online prostředí – dva z původně pěti plánovaných koncertů, jež nebyly zrušeny, streamovala a setkala se s velkým zájmem, kdy v jednom okamžiku bylo ke streamu připojeno až 500 lidí. Spolek uskutečnil také několik setkání přes Skype, která tradičně akcentovala integraci a sdílení celoevropských kulturních hodnot, nikoliv pouze prezentací úzce menšinového kulturního zaměření. Letos se jednalo o cyklus pod názvem *Ženy na pomezí světů, časů a kultur s přednáškami*, např. Dora Gabe a Vítězslav Nezval, Praha Lenky Reinerové, Bulharská lékařka Maria Beyazova a Jan Palach.

Spolek *Zaedno* také uchopil pandemický rok spíše jako neočekávaný impuls. Jak zástupci spolku sami uvádějí, ze situace si vzali ponaučení a snažili se využít ji jako příležitost pro zvýšení svých kompetencí. „Navzdory překážkám a změnám, spojených s epidemií, se rok 2020 poměrně vydařil. Nucené změny, které jsme museli udělat, naše projekty obohatily a svým způsobem zmodernizovaly. Proto je hodnotíme pozitivně a uvažujeme o tom, že některé postupy uplatníme i v příštích letech“, uvádí Sevda Kovářová. I nadále pokračovaly tradiční projekty sdružení – zejména projekt Kamarádi – zaměřený na multilingvní vzdělávání dětí ze smíšených manželství. Vydávání stejnojmenného vícejazyčného časopisu finančně podporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. V pěti číslech, které v kovidovém roce vyšly, byly publikovány texty ve slovenštině, maďarštině, vietnamštině, bulharštině, ukrajinštině, němčině, polštině, srbštině, ruštině, běloruštině, chorvatštině, řečtině, romštině, rusínštině a těšínském nářečí. Dalším realizovaným projektem byl za podpory Magistrátu hlavního města Prahy uskutečněný *Kreativní program na podporu dětí ve vzdělávání pro život v multikulturní společnosti*. Celkem proběhlo 17 lekcí za účasti 500 žáků a studentů. Spolek se i nadále snaží dostát své dlouhodobé vizi propagování multikulturalismu a etnické či jazykové pestrosti jako jednoznačného přínosu pro většinovou společnost v ČR.

Naopak taneční soubor *Balgari* působící při spolku *Zaedno* byl nucen své aktivity v roce 2020 utlumit na minimum. Ve svém jediném veřejném vystoupení se představil na již zmíněné akci Trifon Zarezan. Další akce i pravidelné zkoušky byly zrušeny.

Sdružení *Vazraždane* muselo rovněž s ohledem na pandemii omezit svůj každoroční multižánrový festival Dny bulharské kultury, jehož 17. ročník připadl na rok 2020. V galerii Domu národnostních menšin se uskutečnila výstava fotografií pod názvem *Praha rozmanitá a literární večer a křest knihy V objetí povídky novináře a překladatele Krasimira Prodanova*. Kvůli vládním opatřením proběhl tradiční Vánoční koncert v Sále Martinů Lichtenštejnského paláce bez diváků. Účinkovali hudebníci z národnostních menšin a majoritní společnosti.

Záznam byl poté zveřejněn na kanále YouTube. Sdružení uspořádalo i několik dalších akcí v rámci *Klubu Vazraždane*. Šlo např. o setkání u příležitosti státního svátku Osvobození Bulharska, svátku lidové oslavy příchodu jara Baba Marta, Svátku bulharského písemnictví a kultury, Vánoční dílny aj. Vedle kulturní činnosti jsou vzdělávací aktivity jednou z hlavních priorit spolku. Vazraždane provozuje od r. 2002 Bulharskou nedělní školu. Jazykové vzdělávání pro téměř 90 dětí v bulharštině probíhá s finanční podporou Ministerstva školství Bulharské republiky. Dvuměsíčník *Balgari* vydávaný sdružením Vazraždane vycházel a byl distribuován i v době pandemie bez velkých změn a obsáhle reflektoval důležité události kovidového roku.

Obsáhle o pandemickém roce informoval také druhý časopis vydávaný Asociací bulharských spolků, dvuměsíčník *Roden glas*. Kromě dalšího přinesl také několik fotoreportáží pandemií proměněných míst v ČR i Bulharsku. V průběhu celého roku přinášel informace o celé řadě jubileí, historických událostí apod. jak Bulharska a jeho osobností, tak i diaspory v ČR. Obě periodika (*Balgari*, *Roden Glas*) dlouhodobě vycházejí za podpory Ministerstva kultury ČR.

Spolek *Bulharská pravoslavná obec v Praze* navzdory pandemickému roku také uspořádal několik tradičních akcí. Ovšem na jednu z nejhojněji navštěvovaných událostí bulharské komunity, festival *Víra, naděje, láska a moudrost – vše co nás sblíží*, který se koná na náměstí Míru v Praze, nedošlo vzhledem k opatřením proti šíření koronaviru. Totéž se týkalo i další akce, na níž se BPO pravidelně podílí, - pouličního festivalu *Zažij Americkou jinak*. Sdružení si tak jubilejní dvacátý rok své existence muselo připomenout komornějšími akcemi, jež zorganizovalo např. *Sirni zagovezni* (tradiční obyčej předcházející pravoslavným Velikonocím), či jarní *Baba Marta*. Sdružení se také podílelo na celorepublikové akci *Noc kostelů* uspořádáním workshopu ikonopisu a výstavu ikon. Na baráčnickém staročeském plese v Mladé Boleslavi členové sdružení představili bulharské kroje a tance.

Na konci ledna 2020 z iniciativy nového bulharského velvyslance proběhlo na půdě velvyslanectví v Praze setkání, na které byli pozváni zástupci všech bulharských sdružení působících v ČR. Na setkání jednali o možnosti uspořádání kulturní události s širším přesahem i mimo bulharskou obec, na níž by participovaly všechny spolky. Koronavirus však odsunul možnou spolupráci i akci samotnou na neurčito.

Covid-19 ovlivnil všechny sféry života bulharské komunity, nikoli jen spolkový život. V průběhu jarní vlny za všeobecného nedostatku ochranných pomůcek tak velmi silně zarezoval příběh příslušníka bulharské komunity v ČR, Alexandra Lazarova, který spolu s dalšími kolegy z Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT vyvinul za pomoci 3D technologie unikátní respirátor zachytávající SARS-CoV-2. Na jaře se jeho výrobek používal v různých nemocnicích v ČR a projevil o něj zájem dokonce NATO. Tento jednoznačný úspěch Alexandra Lazarova pozitivně rezonoval i ve většinové společnosti a ukázal na přínos menšin pro majoritu. Projekt byl hojně medializován (mj. ČRo, ČT) a o Alexandru Lazarovovi vznikla i samostatná reportáž v pořadu ČRo Plus *Mezi námi*.

Zejména během jarní pandemické vlny bulharskou komunitu velice negativně zasáhlo uzavření hranic ČR. Skutečnost, že se ze dne na den uzavřely nejen hranice, ale přestala fungovat i mezinárodní civilní doprava, v podstatě na dlouhou dobu znemožnila kontakt s vlastní. Mnoho Bulharů, kteří v té době neměli v ČR vybudované pevné zázemí, se dostalo do neřešitelné životní situace a v podstatě do pasti. Nemohli opustit ČR a zároveň nemohli do zaměstnání, protože kvůli lockdownu došlo k uzavření pracovních provozů. Někteří příslušníci bulharské menšiny s českým občanstvím se museli složitě vypořádat se skutečností, že se na ně vztahuje zákaz vycestování z ČR, který vyhlásila vláda ČR. Od března 2020 se tak kontakt mnoha příslušníků bulharské menšiny s příbuznými v Bulharsku musel omezit na distanční, což přetrvává, byť v menší míře, s určitými přestávkami mezi jednotlivými epidemiologickými opatřeními dosud.

S ohledem na pokračující pandemii se jeví jako důležité, aby i nadále pokračovala podpora periodik určených bulharské diaspoře, které v době, kdy již téměř rok absentuje přirozené setkávání a spolkový život, zajišťují alespoň částečný kontakt s komunitou či původní vlastí. Zároveň se během uplynulého roku kovidové pandemie ukázalo, že mnohá sdružení pojala omezení vyplývající z pandemie jako příležitost a výzvu k využití moderních přístupů a postupů. Proto by programy na podporu komunitního života vypisované jednotlivými ministerstvy, případně municipalitami, měly tyto skutečnosti zohledňovat. Neměly by být rozhodně kráceny, protože v době dlouhodobé izolace, absence sociálních kontaktů a omezených možností cestování do mateřské země se jeví jako jednou z mála možností, jak udržovat spojení se svými kořeny.

Chorvatská menšina¹³

Představitelé chorvatské národnostní menšiny v roce 2020 úspěšně pokračovali ve výstavbě tzv. Chorvatského domu v Jevišovce na jižní Moravě. V roce 2020 probíhaly stavební práce v rámci 2. etapy projektu, kromě toho byla také připravována expozice *Muzea moravských Chorvatů*. Proběhlo výběrové řízení na dodavatele výstavy a hotová expozice byla předána na počátku roku 2021. Dalším úspěchem roku 2020 je příprava a vydání německé jazykové mutace knihy *Barvy chorvatské Moravy*.

Podobně jako všichni ostatní, i chorvatská národnostní menšina musela v souvislosti s pandemií koronaviru zrušit některé své tradiční aktivity. Týkalo se to zejména chorvatského kulturního dne (*kiritof*), který se měl uskutečnit na počátku září. Dále bylo nutné zrušit i pět dalších předem domluvených akcí pro veřejnost (výstavy a přednášky). Akce, které se podařilo zrealizovat, jsou uvedeny v příloze č. 1.

Největším úkolem chorvatské národnostní menšiny v současnosti je dokončení výstavby muzea a kulturního centra *Chorvatský dům* v obci Jevišovka. Další výzva, která naváže na probíhající práce, je zajištění dlouhodobého stabilního financování jeho provozu. V tomto bodě by chorvatská národnostní menšina velmi ocenila pomoc Úřadu vlády ČR.

Maďarská menšina¹⁴

V roce 2020 maďarskou menšinu reprezentovaly organizace *Svaz Maďarů žijících v českých zemích, z. s., dále Spolek Iglice, Spolek maďarských lékařů a přírodovědců v ČR, Společnost Artura Görgeyho, Spolek Jánose Esterházyho, Nadace Rákóczi, politicko-občanské hnutí Coexistentia-Soužití – Maďarská sekce, Česko-maďarská obchodní komora, Maďarská katolická fara v Praze a pražská obec Maďarské reformované církve*. Kromě těchto organizací v České republice působí dva maďarské studentské spolky: *Spolek Endre Adyho v Praze (AED) a Spolek Ference Kazinczyho (KAFEDIK) v Brně*. V uvedených městech sdružují vysokoškolské studenty maďarské národnosti, ve většině případů občany Slovenské republiky. Studentské spolky aktivně spolupracují s ostatními zmíněnými maďarskými organizacemi.

Rok 2020 byl nesmírně složitý. Pandemie koronaviru nevídaným způsobem ovlivnila celý svět, šíření nákazy zasáhlo život každého jednotlivce, každé organizace, proměnilo naši práci. Organizace reprezentující maďarskou menšinu se věnovaly svým aktivitám podle možností s maximální péčí, samozřejmě vždy s ohledem na pandemickou situaci. V březnu Spolek Jánose Esterházyho zorganizoval vzpomínkovou slavnost. Za přítomnosti představitelů dalších maďarských organizací uctili památku 63. výročí úmrtí Jánose Esterházyho na Motolském hřbitově. Následně vzpomínkové akce při příležitosti 172. výročí

¹³ Podklady ke zpracování textu poskytla Lenka Kopřivová, členka Rady.

¹⁴ Podklady ke zpracování textu poskytla Anna Rákóczi, členka Rady.

maďarské revoluce v roce 1848/49 se konaly individuálně, za účasti povoleného počtu představitelů jednotlivých maďarských organizací, kteří se poklonili památce hrdinů jednotlivě. Za omezené účasti představitelů Obecního úřadu Zlatá Koruna a maďarského velvyslanectví v Praze se 8. května 2020 uskutečnil každoroční pietní akt konaný ve spolupráci s obecním úřadem Zlatá Koruna na počest maďarských vojáků padlých při obraně obcí Rájov a Zlatá Koruna na konci 2. světové války. Koncem května proběhla vzpomínková slavnost u pamětní desky Artura Görgeyho. Akce se zúčastnil i představitel Velvyslanectví Maďarska v Praze a zástupce pražské organizace Svazu Maďarů. Po slavnostním projevu předsedy Společnosti Artura Görgeyho přítomní položili pietní kytice k pamětní desce. Dubnový pietní akt v Hazlově přesunul karlovarský spolek Svazu Maďarů na podzim. V listopadu členové spolku za účasti starostky obce Hazlov uctili památku maďarských studentů a profesorů Technické univerzity v Budapešti, kteří tragicky zahynuli 11. dubna 1945.

Největší maďarskou organizací na území České republiky je Svaz Maďarů žijících v českých zemích. Vyvíjí již řadu let rozsáhlou kulturní a vzdělávací činnost se zaměřením na zachování maďarského jazyka, a to na co nejvyšší úrovni. Tento záměr je společným jmenovatelem pro činnost všech pobočných spolků působících v Praze, Brně, Ostravě, Plzni, Teplicích, Lovosicích a Karlových Varech. Svaz Maďarů až do poloviny března 2020 pokračoval ve své činnosti ve stejných intencích jako v minulých letech. Probíhala oblíbená klubová setkání, přednášková činnost, práce s dětmi. V pobočném spolku Lovosice se až do poloviny března konaly kurzy maďarského jazyka pro děti a dospělé. Následná pandemie značně ovlivnila chod celé organizace. V závislosti na aktuální epidemiologické situaci, se akce plánované na duben a květen uskutečnily převážně v letních měsících. Některé aktivity se přesunuly do online prostoru, hojně se využívala elektronická komunikace, sociální sítě, webové stránky. Pobočné spolky průběžně informovaly své členy o online koncertech, možnostech zhlédnutí maďarských filmů, výstav, divadelních představení atd. V první vlně pandemie, kdy se společnost potýkala s nedostatkem roušek, se do aktivní pomoci, šití a distribuce ochranných pomůcek zapojili i členové Svazu Maďarů. Především bývalá předsedkyně karlovarského spolku Svazu Maďarů, která v dubnu ušila přes tisíc roušek pro místní domov důchodců a další potřebné. Brněnský spolek poskytl pomoc se zajištěním roušek pro dětský domov v Mezőkeresztes; do akce se zapojilo přes třicet členů pobočného spolku.

I v roce 2020 pokračoval projekt Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR zaměřený na zachování jazykové a národnostní kultury, uspokojení specifických kulturních potřeb, poznávání a rozvíjení vzájemných česko - maďarských kulturních vztahů a též přiblížení kulturních hodnot maďarského národa českým spoluobčanům. Snahou Svazu Maďarů bylo projekt, i přes stále se měnící podmínky, realizovat. V česko - maďarských vztazích je velmi očekávanou akcí tradiční Pražský maďarský ples navštěvovaný v hojném počtu i českými účastníky. Ples organizovaný pobočným spolkem v Praze se podařilo začátkem roku uskutečnit, tato společenská událost se opět těšila velkému zájmu. Karlovarský spolek ještě začátkem března uspořádal vzpomínkový den na počest velikána maďarské literatury, básníka Jánose Aranye u jeho pamětní desky v Karlových Varech. Pobočný spolek Ostrava uspořádal v červnu vzpomínkovou slavnost, již 23. pietní akt na věžeňském hřbitově u symbolického hrobu Jánose Esterházyho v Mírově, který se těšil opět velké mezinárodní účasti. Se značnou odezvou se setkala akce pražského spolku, výstava akademické malířky Ágnes Kutas, která se uskutečnila začátkem léta v galerii Domu národnostních menšin s názvem Csak úgy színes (Jen tak barevně). V Lovosicích se konala letní výstava obrazů akademické malířky Irene Kordt. Teplický spolek začátkem srpna realizoval výstavu s názvem Kultura a historie Maďarů. Pobočný spolek v Brně v létě a začátkem podzimu přichystal pro své členy vycházky do přírody a tematické literárně-historické výlety za historickými památkami Jihomoravského kraje. Členové spolku se v červenci v hojném počtu zúčastnili *Maďarsko-českého literárního maratonu* a koncem srpna se potěšili vystoupením folklorní taneční

skupiny Iffjú Szívek (Mladé srdce). Brněnský spolek je pravidelným účastníkem folklorního festivalu národnostních menšin *Babylonfest* v Brně. Festival důstojně reprezentuje kulturu a tradici místních národnostních menšin. V roce 2020 byl pobočný spolek v Brně organizátorem večera *Žijí mezi námi*. Talk show se setkala s velkým zájmem obecnstva.

Začátek roku a následně až letní měsíce umožnily členům jednotlivých spolků setkat se i osobně. Na klubových setkáních zazněly historické a literární přednášky, v Ostravě se konala mj. přednáška k 100. výročí Trianonu. Brněnský spolek připravil pro své členy mj. poutavou přednášku Poklady renesance a historické pojednání o Maďarské republice rad. I v Teplicích se konaly literární přednášky, věnované životu a dílu slavného spisovatele Móra Jókaiho a básníka, autora textu maďarské národní hymny, Ference Kölcseyho atd.

Rok 2020 bohužel nepřál celostátním akcím. Tradiční celostátní třídní vzdělávací tábor, který je mimořádně významným momentem života Svazu Maďarů žijících v českých zemích, nebylo možné v důsledku pandemie uskutečnit. Bohužel i centrální oslavy 30. výročí založení Svazu Maďarů padly za oběť epidemii koronaviru, slavnostní program se nepodařilo realizovat ani v náhradním termínu. K významnému jubileu však byla úspěšně vydána plánovaná publikace, sbírka novel spisovatelky a zakladatelky ostravské organizace Taťány Poljakové s názvem Rodinné historky – 2, v tisícovém nákladu. První část knihy vyšla před deseti lety u příležitosti 20. výročí založení Svazu Maďarů. Podařilo se také obnovit webové stránky Svazu Maďarů žijících v českých zemích. Stránky dostaly novou tvář, přinášejí v poutavé formě ucelené informace o dění v jednotlivých spolcích.

Nejvýznamnějším projektem Svazu Maďarů jsou každoročně pořádané Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí, konané na podzim v několika městech v ČR (Praha, Brno, Ostrava, Teplice a Lovosice). Cílem těchto dní je prohloubení identity maďarské menšiny, udržování kulturních tradic, bližší seznámení českých spoluobčanů s maďarskou kulturou. Dny maďarské kultury se podařilo zrealizovat alespoň částečně. V rámci Dní maďarské kultury v Ostravě s velkým úspěchem proběhla dvoutýdenní zahajovací akce, Dny maďarské kuchyně. Pobočný spolek Lovosice připravil Hudební večer, na kterém zazněly úryvky ze slavných operet, dále Vzpomínkový večer hudebního skladatele Bély Bartóka. Pobočný spolek v Teplicích přichystal a uskutečnil přednášku o životě a díle hudebního skladatele Ference Erkel. Pražská organizace v polovině října připravila v prostorách galerie Domu národnostních menšin velkolepou výstavu Concordia. Vzhledem k zavedení přísnějších opatření již nemohla být uskutečněna vernisáž. Brněnský pobočný spolek přesunul Dny maďarské kultury do online prostoru a za pomoci pozvaných přednášejících připravil přes aplikaci zoom cestování v čase k událostem 1956-57, a také v prostoru, až do Sedmihradska.

I ve ztížených podmínkách se dařilo práci s dětmi předškolního a školního věku, zaměřené především na osvojení a zdokonalení maďarského jazyka, kterou zajišťuje spolek Iglice. Celoroční výuka maďarského jazyka a dějepisu probíhala v souladu s aktuální epidemiologickou situací v počátku formou prezenční, posléze online, pomocí e-learningu. Online setkávání se spisovatelem dětské literatury byla pak pro děti obzvláště vítaným zpestřením. Koncem září spolek Iglice uskutečnil třídní rodinný sportovní víkend v rekreačním areálu u Nové Paky.

Až do konce měsíce března probíhaly s týdenní frekvencí katolické mše v kostele Sv. Jindřicha a reformované bohoslužby v Klimentské ulici 18 v Praze. S výjimkou letních měsíců se posléze bohoslužby konaly v online prostoru.

Vzhledem k tomu, že maďarské organizace jsou neziskovými organizacemi, jejich úspěšné fungování a aktivity jsou závislé na včasném poskytnutí dotací. Pozdní obdržení dotací se opakuje každý rok. Od března roku 2020 do životů nás všech nečekaně zasáhla pandemie koronaviru. I přes veškeré překážky maďarská národnostní menšina usilovala o to, aby

dostála svému poslání. Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní, tak i na místní úrovni, navzdory epidemii, probíhala bez problémů a kolizí. Maďarská národnost v českých zemích je tradiční a konsolidovaná. Zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny představuje pro maďarskou národnostní menšinu nejvýznamnější platformu pro seznámení se s problémy ostatních národností i pro získání nových informací z legislativní sféry.

Německá menšina¹⁵

Shromáždění německých spolků v České republice, z. s. v roce 2020 úspěšně realizovalo 83 větších i menších projektů, přestože některé významné projekty musely být kvůli koronavirové pandemii zrušeny a byl také omezen spolkový život. Díky finanční podpoře SRN na provoz setkávacích středisek *Shromáždění německých spolků* bylo dobře pečováno o struktury spolků a tím i o členstvo.

V roce 2020 průběžně zasedala Pracovní skupina k možnosti rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (při Radě), která usiluje o vyšší ochranu německého jazyka jako jazyka národnostní menšiny v České republice. Pracovních výsledků v této pracovní skupině bylo dosaženo především díky angažovanosti vedoucích osobností německé národnostní menšiny a také díky konstruktivnímu přístupu zmocněnkyně vlády pro lidská práva Heleny Válkové. I v roce 2020 pokračoval pilotní projekt k zahájení výuky v německém jazyce ve dvou třídách základních škol v Jablonci nad Nisou a Chebu, a to za spolupráce s Úřadem vlády ČR a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Shromáždění německých spolků v České republice, z. s. se již léta snaží zmapovat stav statisíce opuštěných německých hrobů na hřbitovech v České republice. Prezident *Shromáždění německých spolků v ČR* Martin Dzingel je předsedou Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů v České republice, která působí při Radě vlády pro národnostní menšiny. Za finanční podpory Úřadu vlády ČR a Spolkové republiky Německa se v roce 2020 podařilo vydat souhrnnou publikaci, která mapuje situaci německých hrobů v Karlovarském a Ústeckém kraji.

V roce 2020 se členům *Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR* dařilo i přes protiepidemická opatření udržovat kulturní a sociální vazby v rámci německých komunit v regionech. Spolek Němců i nadále pokračoval v dobrých vztazích s majoritní českou veřejností, školami, obcemi, kraji a komunálními politiky. Probíhala i péče o drobné sakrální památky (např. kříže a Boží muka), organizační a pracovní pomoc při přípravě a realizaci projektů opravy velkých sakrálních památek (kostelů, varhan apod.). Byla také oživována kulturní paměť míst: česko-německé pouti, koncerty, vycházky, výlety, setkání s umělci, péče o partnerství obcí a farností, publikace, spolupráce se školami a muzei. Hnacím motorem a velkým povzbuzením pro činnost Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR je pozitivní reflexe členů spolku, odezva občanů ČR s německými kořeny, odborné a laické veřejnosti v ČR a Německu.

Polská menšina¹⁶

Veškerá činnost polské národnostní menšiny v roce 2020 byla poznamenána pandemií způsobenou covidem-19. Pandemie menšinu zasáhla v době příprav ke Všeobecnému shromáždění *Kongresu Poláků v České republice*, když v dubnu skončilo čtyřleté volební období Rady Kongresu Poláků. S ohledem na omezení však došlo k přerušení konání

¹⁵ Podklady ke zpracování první části textu poskytl Martin Dzingel, člen Rady. Druhá část textu byla zpracována na základě podkladů zaslaných Petrem Rojikem, druhým zástupcem za německou menšinu v Radě.

¹⁶ Podklady ke zpracování textu poskytl Dariusz Branny, člen Rady.

obecních sněmů, na kterých se volí delegáti a samotné shromáždění se konalo v nezbytně nutném rozsahu až na podzim, 3. října 2020, za přísných hygienických podmínek, těsně před zavedením dalších omezení. Předsedou Kongresu Poláků byl na další období opětovně zvolen Mariusz Wałach a místopředsedou Tomasz Pustówka a Józef Szymeczek.

V období omezení možností organizování kulturní činnosti se hlavní výbor i místní skupiny *Polského kulturně osvětového svazu (dále jen „PZKO“)* soustředily na provádění oprav svých sídel, zejména svépomocí. Největší investicí se stala rekonstrukce místností v přízemí sídla PZKO v Českém Těšíně, v nichž bude mít sídlo Polské centrum, kde budou zájemcům poskytovány veškeré informace o životě Poláků v České republice.

Polská společnost turisticko – sportovní v České republice „BESKID ŚLĄSKI“ považuje za úspěch, že se jí v roce poznamenaným epidemií podařilo zorganizovat více než 70 turistických, cyklistických a sportovních akcí. V této nelehké době byla velkým přínosem internetová stránka spolku, na které se objevovaly různé retrospektivní články, hádanky a soutěže, do kterých se zapojovali členové.

Činnost *Polského klubu POLONUS* v Brně spočívala v první řadě v pravidelných čtvrtěčních setkáních členské základny v sídle spolku na Staré radnici. Tato setkání sloužila jednak k projednání organizačních záležitostí s ohledem na chystané kulturní akce a zároveň šlo o tematicky zaměřená setkání.

Nedostatek příjmů z akcí v období pandemie pro mnohé místní skupiny Polského kulturně osvětového svazu omezil schopnost pokrýt běžné platby spojené s údržbou jejich sídel. Platby za energie a údržbu byly vždy hrazeny z výnosů z pronájmů a organizace kulturních akcí. Tyto prostředky však v roce 2020 chyběly. Na výzvu předsedkyně PZKO na záchranu téměř 40 domů PZKO reagovala polská vláda, která poskytla v závěru roku cílenou dotaci převyšující 1 000 000 Kč z programu pomoci Polákům v zahraničí, ze které bylo možné uhradit veškeré náklady na provoz a údržbu domů PZKO.

Vedle nemožnosti organizovat většinu kulturních a společenských akcí, musel být zrušen rovněž tradiční projekt Kongresu Poláků „Škola v přírodě u Baltu“, představující dvoutýdenní vzdělávací a osvětový pobyt pro dvě stě žáků 7. tříd polských základních škol. Je otázkou, zda se vůbec podaří v budoucnu velmi oblíbený projekt obnovit.

V roce 2020 došlo k některým událostem, které vnímali zástupci polské národnostní menšiny kriticky. Jednalo se o například o situaci, kdy *Muzeum Těšínska* u příležitosti 100. výročí vzniku Českého Těšína umístilo před svou budovou repliku hraničního sloupu z roku 1920, kdy došlo k bolestivému rozdělení tehdy většinově polského historického území Těšínska mezi Polsko a tehdejší Československo. Tento akt považovali zástupci polské menšiny za neobyčejně nešťastný, a to jak z politického, morálního i lidského hlediska. Proto zaslali protestní dopis hejtmanovi Moravskoslezského kraje, který je zřizovatelem muzea, zatím však bez konkrétních výsledků.

Podle vyjádření zástupce polské menšiny v Radě v prosinci 2020 odvysílala Česká televize pořad ze série historie.cs. Tento pořad měl být primárně věnován problematice tzv. Šlonzáků na území Těšínska. Bohužel však v rámci tohoto pořadu zaznělo mnoho historických polopravd, došlo k zamlčení některých historických faktů a náznakům nepravdivých nařčení vůči polské národnostní menšině. Dokonce padla urážlivá slova vůči historické polské imigraci do ostravského průmyslu. Kongres Poláků vytkl řediteli České televize nekorektní historické chyby v programu s žádostí o přijetí opatření zabraňujících opakování podobných chyb v budoucnu. Odpověď však v tomto kontextu podle zástupců polské menšiny v Radě nebyla uspokojivá.

V roce 2020 došlo podle informací polského zástupce v Radě k násilnému vniknutí do redakce polských novin „Głos“ v Českém Těšíně. Při vloupání nedošlo ke krádeži, avšak ke značnému poškození vybavení včetně počítačů a záměrnému hrubému znečištění nedávno rekonstruovaných prostor. Někteří představitelé polské menšiny jsou přesvědčeni, že tento čin byl národnostně motivován. Došlo rovněž ke zničení nově provedené fasády na právě rekonstruované budově polského gymnázia v Českém Těšíně vulgárními kresbami.

Kongres Poláků se obrátí na Radu, aby svým usnesením požádala Moravskoslezský kraj, tj. zřizovatele Muzea Těšínska, o prověření dodržování závazků České republiky dle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, zejména ve smyslu užívání tradičních a správných forem místních názvů v polském jazyce, v muzejních expozicích a výstavách.

V roce 2020 byly zahájeny práce související s informační kampaní před Sčítáním lidu, domů a bytů konajícím se v roce 2021. Kongres Poláků má v plánu zastřešit kampaň směřující k příslušníkům polské národnostní menšiny sloganem „Wpisuję polská“ (Uvádím polskou národnost).

Romská menšina¹⁷

Rok 2020 se pro romskou národnostní menšinu nesl ve znamení omezujících opatření souvisejících s pandemií covid-19. Velká část organizací plynule přešla do režimu online prezentace svých služeb na sociálních sítích, kde se snažily distančně pomoci. Tak se u romské národnostní menšiny velmi navýšil zájem o tyto služby. V závěru roku byla představena nová vládní koncepce integrace Romů do společnosti, která reflektuje problémy, s nimiž se Romové potýkali jak v roce 2020, tak i v letech předchozích. Nová Strategie integrace Romů na léta 2021 – 2030 je zacílena na šest hlavních oblastí, ve kterých by mělo dojít k pozitivním změnám v rámci integračního procesu. Jedná se o:

1. Strategický cíl A: Emancipace, podpora rovnosti, začleňování a participace
2. Strategický cíl B: Anticiganismus
3. Strategický cíl C: Vzdělávání
4. Strategický cíl D: Bydlení
5. Strategický cíl E: Zaměstnanost
6. Strategický cíl F: Zdraví

Situací romské menšiny se komplexně zabývá výroční Zpráva o stavu romské menšiny, která je pravidelně publikována na webových stránkách vlády.¹⁸

Rusínská menšina¹⁹

V roce 2020 zasáhla velmi citelně spolkový život rusínské národnostní menšiny kovidová pandemie. Projekty, které bylo možné realizovat, se uskutečnily pouze začátkem roku v době do vyhlášení nouzového stavu. Další plánované akce bylo nutné přeložit na jiný termín nebo úplně zrušit.

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, z. s. uskutečnila vernisáž výstavy fotografa rusínského původu Norberta Tapperta, původem ze slovenské Sniny, který pod názvem „Zátiší podle Tapperta“ vystavoval v galerii Domu národnostních menšin svoje velkoformátové fotografie. V lednu 2020 se zástupci rusínské menšiny aktivně zúčastnili besedy o Rusínech v Rock Café v Praze na Národní třídě a odpovídali na četné dotazy zájemců o téma „Podkarpatská Rus“ v rámci cyklu diskusních večerů „Debaty o svobodě a menšinách“ za aktivní účasti historika prof. Jana Rychlíka a jeho ženy. Členové společnosti se zúčastnili vzpomínkové

¹⁷ Podklady ke zpracování textu poskytl Ján Balog, člen Rady.

¹⁸ Zprávy za předchozí roky jsou dostupné na <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=85>.

¹⁹ Podklady ke zpracování textu poskytla Dagmar Březinová, členka Rady.

slavnosti k 100. výročí připojení Podkarpatské Rusi k Československu. Slavnost se konala souběžně v Užhorodě a Bratislavě. Akce byla zdokumentována i v časopise Podkarpatská Rus. Na akci Akademie národnostních menšin Kulatý stůl se členové společnosti podíleli textovou a obrazovou přípravou panelu o rusínské menšině. Vzhledem k tomu, že se nemohla uskutečnit plánovaná členská schůze, byla Zpráva o činnosti společnosti předložena pouze v textové podobě v časopise Podkarpatská Rus.

Připravovaná prezentace životopisné knihy Antonína Mořoviče „Za našimi zády tekla řeka Dněstr, aneb tady se už mluví pražsky“ se bohužel již také nemohla uskutečnit. Prezentace byla odložena z března na podzim, ale ani v podzimních měsících se z objektivních důvodů neuskutečnila. Autor nám ale nahrál audiovizuální pozdrav z karantény v Izraeli, který byl pak publikován v časopise Podkarpatská Rus a také na webu www.podkarpatskarus.cz.

30. výročí založení Společnosti přátel Podkarpatské Rusi a vydávání časopisu „Podkarpatská Rus“ také nebylo možné důstojně oslavit. Rok 2020 byl stým výročím připojení Podkarpatské Rusi k Československu. Toto výročí bylo možné si připomenout na podzim ve spolupráci s Klubem T. G. Masaryka dokumentárním filmem Erika Lukase a Tomáše Saice „Před sto lety spolu“. Součástí večera byla i výstava s komentovanou přednáškou historika Ondřeje Štěpánka v galerii Domu národnostních menšin „Podkarpatská Rus jako součást našich dějin“.

Karpato-rusínské krajanské centrum, z. s. uspořádalo dne 11. ledna 2020 Juliánský Štědrý večer s programem rusínských koled a 18. ledna 2020 Juliánský rusínský ples, na kterém vystupovaly rusínské pěvecké skupiny ze Slovenska.

Skejušan, folklorní soubor z Chomutova, vystupoval na Festivalu národnostních menšin v Karlových Varech, Tříkrálovém vystoupení, Masopustu v Chomutově a na slavnosti Lunární rok vietnamské menšiny.

Ruská menšina

Ani v roce 2020 se vztahy mezi jednotlivými spolky ruské národnostní menšiny příliš nezměnily a mezi některými spolky přetrvávají nadále spíše napjaté vztahy. Některé spolky nespolupracují se zástupkyní ruské národnosti menšiny v Radě, podobně jako v minulých letech, s jinými je podle zástupkyně ruské menšiny v Radě spolupráce bezproblémová a obohacující.

Rok 2020 byl rokem karantén a nouzového stavu, který ruským spolkům znemožnil uskutečnit mnohé původně plánované aktivity, přesto se však řada aktivit realizovala. Níže je podán přehled spolkové činnosti, k němuž poskytli informace představitelé jednotlivých spolků, mezi které patří: *Kozácké sdružení VSČZS, z. s.*, *KULTURUS, z. s.*, *Ruský kulturní a osvětový spolek na Moravě, z. s.*, *Sportovní klub SAMBO Praha, z. s.* a *Ruská tradice, z. s.*

Kozácké sdružení VSČZS, z. s. roce 2020 úspěšně vydalo první CD Folklorního souboru Kozáci Vltavy s názvem ISCHOD 1920-2020, které je věnováno 100. výročí Exodu (odchodu bílé emigrace z Ruska do zahraničí) a také zorganizování Mezinárodní konference k tomuto výročí. Několik osobností, aktivních partnerů a členů spolku v ČR i zahraničí bylo vyznamenáno pamětním křížem „EXODUS 1920-2020“. Další významnou akcí, kterou Kozácké sdružení zorganizovalo, byly Dny kozácké kultury na Slovensku včetně otevření výstavy v Muzeu Južného Zemplína v Michalovcích. Články o činnosti Kozáckého sdružení jsou pravidelně publikovány na několika kozáckých zahraničních webech a v časopisech.

Spolek *KULTURUS*, z. s. realizuje mnoho obohacujících aktivit, věnovaných nejenom kultuře, ale také vzdělávání, a to i v prostředí nově příchodících ruský hovořících obyvatel. Jedná se o tyto aktivity:

- Škola kulturní mládeže - jde o bezplatný vzdělávací program, který se skládá z 25 přednášek. Školu založil Anton Litvin.
- Integrovaný projekt „Anonymní migranti“ se soustředil na psychologickou podporu imigrantů z Běloruska, Kazachstánu, Ruska a Ukrajiny. Jedná se o nový kurz složený ze čtyř skupinových psychologických konzultací s tematickými okruhy *Já, My, Oni a Všichni*. Kurz je pro zájemce zdarma, finančně iniciativu podpořilo Ministerstvo vnitra ČR a Městská část Praha 4. Kurz má pomoci ruskojazyčným imigrantům vyrovnat se se stresem, krizemi, či depresí v jejich nové domovině. Kurz vedou profesionální a zkušené psychologové z Běloruska, Ruska a Ukrajiny. Autor myšlenky a garant kurzu „Anonymní migranti“ je Anton Litvin, organizátor kulturně-vzdělávacích projektů jako festivalu současné ruskojazyčné kultury *KULTURUS*, otevřených lekcí o české historii a kultuře „Škola kulturní mládeže“, hudebního open-air festivalu *Vyso(L)ky fest* a dalších. Všichni přednášející, z nichž každý je specialistou ve svém oboru, čelí náročnému úkolu: v omezených časových podmínkách je nutné smysluplně a zajímavě podat velké množství informací, osvětlit dějinné události a nevyhnout se nejtěžším historickým tématům, ukázat rozmanitost současné Prahy jako multikulturní metropole, kde dnes žijí, studují a pracují tisíce lidí různých národností.
- Spolek zorganizoval několik hojně navštěvovaných výstav. Výstava *RUSSIA, TIMELESS*, od 3.10.2020 do 6.01.2021; Centrum současného umění *DOX*, 15. 9. – 10. 10.; Výstava «My body! My show! Aktivist bar Hybernská; Anti-stalin 5.3.2020. Dobrovolníci omývali a čistili Pomník obětem komunismu na Újezdě; 25.01. Večer ruské poezie v Kavárně Liberal.

Ruský kulturní a osvětový spolek na Moravě, z. s. (dále jen „*RKOSM*“) bohužel nemohl v roce 2020 kvůli epidemii koronaviru uskutečnit všechny akce festivalu „Ruské jaro na Moravě.“ Odpadla řada koncertů, výstav a besed na základních školách. První dva a půl měsíce roku pracoval kolektiv spolku v tradičních aktivitách. V dubnu a květnu omezený počet účastníků navštívil hroby a pomníky osvoboditelů od fašismu, kteří přišli o život na území Jihomoravského kraje v dubnu 1945. V červnu, když se situace s koronavirem uvolnila, byla realizována akce Den ruského jazyka, Den Ruska a byl uspořádán koncert ruských písní a melodií. V červnu se několik členů spolku *RKOSM* zúčastnilo konference ruských krajanů v Praze. V červenci se spolek aktivně zapojil do 7. ročníku mezinárodního festivalu *Dny slovanské kultury „Kulturní dědictví UNESCO Ruské federace.“* Pro své skvělé tanečnice spolek pořídil krásné nové ruské lidové kroje. Spolek se také aktivně zapojil do dění *Babylonfestu*, festivalu národnostních menšin žijících v Brně. V Moskvě spolek potvrdil členství v partnerské síti "Institut Puškina". Činnost spolku se těšila široké publicitě na různých webových stránkách, Facebooku, rozhlasu a *HALÓ* novinách.

Sportovní klub SAMBO Praha, z. s. připravil v režimu online pět mezinárodních zápasů dětí a mládeže. Memoriál Nikolaje Martynova se uskutečnil pod záštitou prezidenta Miloše Zemana. Klub našel nový formát *Nevycházíme z domu*, který umožnil zvýšit účast nejenom členů ruské národnostní menšiny, ale i jiných zástupců menšin. Klub navrhuje, aby byl sportovní mládeži bezplatně přidělen prostor cca 100 m². Klub se v roce 2020 také zúčastnil festivalu *Zlatá Praha*.

Činnost spolku *Ruská tradice*, z. s. v roce 2020 byla zaměřena na prezentaci ruské národnostně-menšinové kultury v České republice, především na území hl. m. Prahy. Proběhla řada důležitých a zajímavých akcí kulturního, společenského a osvětového charakteru. Např. tradiční novoroční setkání členů a příznivců spolku *Ruská tradice*

ve spolupráci s ukrajinským spolkem SUPU dne 14.1.2020 v Domě národnostních menšin; květnové vzpomínkové akce na Olšanských hřbitovech dne 5.5.2020 k zahájení Pražského povstání; dne 11.5.2020 akce Oni byli první; připomínková akce kozácké tragédie v Lienz v Pravoslavném chrámu svatého Cyrila a Metoděje v Praze ve spolupráci s ukrajinským spolkem SUPU dne 31.5.2020; výstava fotografií Jana Dobrovského v Domě národnostních menšin ve dnech 9. - 23.7.2020 pořízených při natáčení filmu Nabarvené ptáče; promítání filmu Nabarvené ptáče a beseda s režisérem Václavem Marhoulem v Domě národnostních menšin dne 13.7.2020; spolupřátání udělování cen Rudolfa Medka v Národní knihovně dne 16.9.2020; 29.9.2020 beseda v Domě národnostních menšin s autorem a prezentace Ruskou tradicí nově vydané knihy P. Juščáka „...i ne забудь про лебедей!“ – viz <http://www.dnm-praha.eu/a-nezapomen-na-labute.html>; 4.10.2020 v Domě národnostních menšin v Praze beseda s autorem E. Deminok a prezentace jeho knih.

Jednou z klíčových akcí roku 2020 byla konference Evropská migrace a integrace národnostních menšin v ČR, která se uskutečnila (byť v redukované podobě z důvodu koronavirových opatření) dne 14.12.2020 v Praze v Domě národnostních menšin. Konferenci a výstavu plakátů národnostních menšin uspořádala Akademie národnostních menšin ve spolupráci se spolky národnostních menšin včetně Ruské tradice – viz <http://www.dnm-praha.eu/Evropska-migrace-a-integrace-narodnostnich-mensin-v-CR.html>. Muzejní noc v Domě národnostních menšin proběhla dne 21.12.2020 bez účasti veřejnosti v důsledku koronavirových omezení, ovšem se záznamem umělecké produkce účastníků z řad národnostních menšin a výstavy plakátů o národnostních menšinách sídlících v DNM. Celoročně v Domě národnostních menšin působil šachový kroužek, který vede šachový mistr D. Plisecký.

Spolek *Ruská tradice* se ve dnech 16.12.2020 – 6.1.2021 zúčastnil jubilejního 22. ročníku hudebního festivalu České dotyky hudby v Praze, v jehož rámci vystoupila celá řada vynikajících ruských hudebních umělců. Na realizaci výše uvedených akcí se podílel celý tým členů Ruské tradice, většinou dobrovolníků z řad organizace: Viktorie Krymova, Eugenie Číhalová, Hanna Leuta, Dmitrij Plisetskij, Maria Plisetskaja, Tatiana Anikina, Jurij Fedorov, Alexandr Muratov, Dina Muratová, Alexej Kelin, Igor Zolotarev a mnoho dalších. Spolek Ruská tradice vyjadřuje poděkování Ministerstvu kultury a Magistrátu hl. m. Prahy za finanční pomoc v rámci grantových projektů, bez níž by realizace výše uvedených akcí nebyla možná. Ke kladům realizace grantů lze přičíst tvůrčí přístup všech zúčastněných a spolupráci s dalšími spolky národnostních menšin v Praze. Celkem bylo realizováno více než 12 akcí; některé proběhly v režimu omezeného počtu účastníků v souladu s platnými nařízeními. Drtivá většina akcí je volně přístupná pro zájemce z jiných spolků i příslušníky majoritní společnosti.

Řecká menšina²⁰

Obecně lze říci, že rok 2020 s ohledem na pandemickou situaci nenabídl prostor k uskutečnění vytyčených cílů řecké národnostní menšiny. Neuskutečnila se celá řada tradičních akcí řecké menšiny. Většina akcí byla přesunuta nebo zrušena a dotace byly vráceny donátorům. Některé akce proběhly v omezeném počtu ve venkovních prostorách jako například tradiční zahájení a ukončení řeckého léta v Ostravě či Babylonfest v Brně.

I přes všechny vnější nepříznivé skutečnosti spojené s pandemickou situací covid-19 se *Lyceu Řekyň v České republice* podařilo uskutečnit čtyři metodické semináře řeckých tanců a písní, a to v červnu v Koutech u Ledče nad Sázavou a v Krnově a v září v Brně a v Koutech u Ledče nad Sázavou. Cílem těchto seminářů je výměna zkušeností

²⁰ Podklady ke zpracování textu poskytl Adriano Mandilas, člen Rady.

a konzultace problematiky výuky, dále příprava učebního plánu a společných akcí, soustředění tanečníků v návaznosti na výuku v jednotlivých skupinách.

Výuka řečtiny pro děti a mládež, kterou zajišťuje *Asociace řeckých obcí v ČR, z. s. a její pobočné spolky*, musela být přizpůsobena nastalé situaci a buď částečně, nebo dočasně zrušena. Následně byla uskutečňována ve virtuální podobě (v závislosti na věku a možnostech dětí).

V roce 2020 měla česká pobočka *Lycea Řekyň* oslavovat 20. výročí svého založení. Vzhledem k pandemii covid-19 Lyceum Řekyň přeložilo slavnostní tanečně divadelní představení na téma řecké zvyky a tradice na podzim roku 2021.

V roce 2021 bude řecká národnostní menšina oslavovat výročí 200 let od národně osvobozenického povstání Řeků proti osmanské nadvládě v roce 1821, které vedlo k založení novodobého nezávislého řeckého státu. Pro řeckou menšinu představuje toto výročí stěžejní téma pro rok 2021. Bude vítána pomoc Rady potažmo Úřadu vlády ČR při mediální prezentaci tohoto výročí, jakož i při získání hmotné dotační podpory pro oficiální akce souvisejícím s tímto výročím.

Cílem řecké menšiny v roce 2021 je:

- zajištění výuky řečtiny pro děti a mládež, a to za udržení a rozšíření stávajících programů podpory.
- zapojení nově příchozích Řeků do činnosti menšinových organizací a přispění k jejich integraci do české společnosti.
- financování činnosti menšinových organizací – udržení a rozvoj programů podpory národnostních menšin (výuky jazyka, folklorní aktivity, propagaci moderní kultury, podpora periodik včetně menšinových médií a informačních zdrojů).
- profesionalizace činnosti menšinových spolků – prostřednictvím vzdělávání funkcionářů menšinových spolků a odměňování jejich činnosti např. prostřednictvím dotačních titulů. Zde by Rada nebo Úřad vlády mohl zprostředkovat a zajišťovat vzdělávací semináře zaměřené např. na dotace, fundraising, projektové řízení apod.
- Sčítání lidu, domu a bytů 2021 – mediálně prezentovat význam uvedení dobrovolného údaje „národnost“ ve sčítání. Široká veřejnost by měla být pobízena k uvádění své národnosti či dvou národností a ujistěna o anonymizaci dat v procesu jejich analýzy. Zde hraje klíčovou roli angažovanost Rady v procesu přípravy na Sčítání 2021.

Slovenská menšina²¹

Podobně jako pro celou naši společnost byl i pro slovenskou národnostní menšinu rok 2020 s pandemií covid-19 složitý. Spolky věnující se činnosti zaměřené na kulturní, vzdělávací, společenské a jiné potřeby slovenské menšiny pokračovaly nepřerušeno ve svých aktivitách, což lze nepochybně považovat za úspěch.

Navzdory pandemické situaci se podařilo pokračovat v největších tradičních projektech slovenské národnostní menšiny, kterými jsou: Praha srdce národů (mezinárodní festival), Dny slovenské kultury po ČR, Slovenská mozaika (rozhlasové programy), Literární soutěž Jána Kollára, Pražská konference slovenských středoškoláků, Cena Mateja Hrebendu, Folklór bez hranic, Vianoce s Limborou, Týden česko-slovenské vzájemnosti, včetně provozování Slovenského domu v Praze. Některé jiné důležité aktivity musely být zrušeny, kupříkladu Mezinárodní festival slovenského folklóru Jánošíkův dukát v Rožnově pod Radhoštěm. Rovněž se zdařila integrace v případě slovenských časopisů, když časopis

²¹ Podklady ke zpracování textu poskytli Vladimír Skalský a Jaroslav Miňo, členové Rady.

Korene byl vydáván formou přílohy časopisu Slovenské dotyky. Časopis Listy vycházel samostatně v rozšířené formě.

Pochopitelně, největším problémem byla pandemie covid-19, která znemožnila nebo změnila formu realizace mnoha aktivit slovenské národnostní menšiny, zvláště u spolků s pravidelnými aktivitami založenými na setkávání a komunikaci. Mezi hlavní problémy dlouhodobě patří také postupné snižování srozumitelnosti slovenštiny u nejmladší generace obyvatel České republiky, především v západní části státu. Příčiny je možné spatřovat v nedostatečném zastoupení slovenštiny ve sdělovacích prostředcích, jakož i v systému vzdělávacího procesu na českých školách. Dalším problémem je absence slovenského školství, které je sice legislativně ošetřeno, ovšem není ze strany státu a škol aktivně nabízeno. V neposlední řadě je problémem nízký a z dlouhodobého hlediska snižující se objem grantové podpory menšinových aktivit, zvláště v oblasti podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin. Řešení vidíme v trpělivém dialogu s médii veřejné služby, mírných změnách v obsahu vzdělávání v hodinách českého jazyka a literatury, případně i v jiných předmětech, v aktivnějším zjišťování zájmu o vzdělávání ve slovenštině, obzvláště v předškolním věku. Vzhledem k alternativním aktivitám některých slovenských spolků by slovenská menšina uvítala navyšování grantové podpory pro tuto oblast.

Hlavní výzvou pro slovenskou národnostní menšinu je zlepšení komunikace a spolupráce mezi všemi spolky, hlavně u aktivit směřujících ku prospěchu příslušníků celé slovenské menšiny. Výzvou je také zabezpečení generačního přenosu v rámci života menšiny, tedy přitáhnout mladé lidi k práci pro menšinu, a brzdit proces ztráty srozumitelnosti slovenštiny. Recept je naznačen výše, je jím i důraz na podporu dětí a mládeže v oblasti školství i médií, a nalezení dostatečného množství prostředků pro tyto aktivity. Akademický spolek Detvan, z. s. navrhuje rovněž podporu studentské výměny, a to již od střední školy.

Srbská menšina²²

V roce 2020 připravilo *Občanské sdružení Luka Praha* k překladu tři knihy významných srbských autorů, jejichž vydání v českém jazyce plánuje v roce 2021. *Spolek Radost* pokračoval v omezeném režimu ve svých hlavních aktivitách, kterými jsou provozování tanečního souboru a školy srbského jazyka pro děti ve dvou věkových kategoriích. Nejvýznamnější událostí roku bylo dokončení natáčení dokumentárně-hraného filmu „Sedm tisíc duší“, režiséra Sanina Miriče, zakladatele občanského sdružení *Rodoljub*. Film měl premiéru na festivalu v Karlových Varech 28. června 2021 a následně získal desítky ocenění na filmových festivalech po celém světě. Film přibližuje osudy srbských zajatců, kteří skončili v koncentračních táborech na území dnešní České republiky.

Ukrajinská menšina²³

Ukrajinská národnostní menšina se v posledních letech rozvíjí také ve sféře organizačních schopností jednotlivých spolků, které uvnitř menšiny dobře komunikují, spoluorganizují řadu akcí s dalšími neziskovými organizacemi, s městskými částmi, kraji, podílí se na prezentaci ukrajinské kultury v ČR, ale také na integraci nově příchozích Ukrajinců do ČR.

Ukrajinská národnostní menšina považuje za velký úspěch registraci a již roční působení *Evropského kongresu Ukrajinců, z. s. (EKU)* v Praze. Pokládá za smysluplné pokračovat ve spolupráci mezi evropskými ukrajinskými diasporami a klade si za cíl komunikovat v rámci uvedené organizace s evropským společenstvím.

V roce 2020 byl po konzultaci s Radou připraven informační projekt ke Sčítání lidu 2021. Menšina připravila pro Ukrajince žijící v ČR promo video, které bylo umístěno na sociálních

²² Podklady ke zpracování textu poskytl Jovan Mitrović, člen Rady.

²³ Podklady ke zpracování textu poskytl Bohdan Rajčinec, člen Rady.

sítích v období únor-březen 2021. Ukrajinská národnostní menšina v rámci jednotlivých spolků koordinuje mimoškolní vzdělávání žáků ukrajinského původu. Za úspěch lze považovat udržení chodu několika sobotních škol (2x v Praze - celkem cca 150 žáků), 1x v Brně (cca 30 žáků), 1x v Hradci Králové (cca 20 žáků) a dalších organizovaných kroužků se zaměřením na výuku ukrajinštiny, hudbu aj. (Mladá Boleslav a Mělník, celkem cca 40 dětí). Omezujícím faktorem ve sdružování byl průběh pandemie covid-19 s dopadem na vyučování a mimoškolní aktivity, proto se menšina snažila realizovat výuku a projekty online.

Činnost ukrajinských organizací byla v roce 2020 ovlivněna nadále trvajícím konfliktem ve východní části Ukrajiny, byl kladen důraz na humanitární pomoc Ukrajině a dobrovolnické činnosti. Jednotlivé kulturní akce menšiny byly věnovány tomuto tématu. Jednalo se o koncerty, vystoupení, vyjádření a diskuse. Vzájemná komunikace mezi organizacemi probíhá prostřednictvím dnes běžných komunikačních kanálů včetně sociálních sítí (existuje celá řada profilů). Financování je u jednotlivých organizací různé. Částečně menšina čerpá z dotací v rámci vyhlášených programů ústředních a místních orgánů, financování je zajišťováno také z vlastních zdrojů.

Jako velmi hodnotnou je třeba v roce 2020 hodnotit spolupráci s Domem národnostních menšin či spolupráci s dalšími spolky národnostních menšin v ČR. Za společný počin a úspěšnou spolupráci všech národnostních menšin, Rady vlády, jednotlivých ministerstev a veřejnoprávních institucí lze označit pokračování programu ČRo Plus *Mezi námi*, popř. pořady o národnostních menšinách v České televizi.

Ukrajinská národnostní menšina vnímá dlouholetý proces zlepšování postavení Ukrajinců v ČR a obecného vnímání menšiny jakožto přirozené součásti majority. Zlepšení je patrné i v oblasti informovanosti majority i zaměstnávání cizinců. Ukrajinská menšina se nemůže vyhnout dotazům týkajícím se této oblasti, resp. stížnostem, sporům, které dotčené skupiny mohou tížit. Představitelé ukrajinské menšiny zaznamenávají občasné projevy xenofobie vůči Ukrajincům žijícím v ČR. Je proto vhodné dále pokračovat ve spolkové činnosti, která kromě jiného může vyzdvihnout pozitiva česko-ukrajinské vzájemnosti, jakož i řadu konkrétních příkladů dobré praxe s menšinou a smysluplnost podpory života a kultury národnostních menšin v rámci majority.

Ukrajinská národnostní menšina spatřuje potenciál v založení ukrajinského kulturně-vzdělávacího centra v Praze. Takový komplexní projekt však není možné realizovat bez podpory vlády ČR, především s ohledem na možnosti užívání případně vybraných prostor. Ukrajinské spolky spatřují významný posun v jednáních o prostorách v roce 2020 díky vynaloženému úsilí vedení a sekretariátu Rady.

Vietnamská menšina²⁴

Rok 2020 proběhl ve znamení boje s pandemií covid-19. Největší úspěch vietnamská národnostní menšina spatřuje v aktivitách a chování komunity v době pandemie, zejména ve dvou rovinách:

- Zajištění informovanosti a uklidnění komunity před strachem a panikou, zejména při počáteční fázi pandemie.
- Solidarita a pomoc potřebným, spontánní zapojení celé komunity do charitativních aktivit zejména v zajištění hygienických, zdravotnických pomůcek a příspěví finančních prostředků pro zdravotnická a sociálních zařízení i pro zdravotníky.

Poměrně velkým problémem vietnamské komunity v ČR je skutečnost, že mnoho příslušníků menšiny neumí česky na takové úrovni, aby mohli sami získávat potřebné informace

²⁴ Podklady ke zpracování textu poskytl Huu Uyen Pham, člen Rady.

z českých zdrojů. Zde tradičně funguje vzájemná pomoc na sociálních sítích a sdílení aktualit z informačních kanálů komunity a z příspěvků členů. Velkou zásluhu v oblasti překladů a přinášení aktuálních informací o vývoji pandemie, o vládních nařízeních a zprostředkování potřebných a užitečných informací každodenního života ve vietnamštině má kanál *Tamdamedia.eu* (<https://www.facebook.com/tamdamedia.eu> – provozovaný velkoobchodním řetězcem Tamda) a *Sangu.eu* (<https://www.facebook.com/sangu.eu> - soukromý kanál podnikatele a politika Tran Van Sang, iniciátora akce „Srdíčko, Vietnamci pomáhají“). Dalším počinem, který stojí za zmínku, je iniciativa skupiny studentů medicíny („*Thong tin Y te*“) a mladých lidí ze spolku *Vietup*, kteří ve spolupráci se spolkem *Van Lang* pracovali na přeložení oficiálních informací z webových stránek Ministerstva zdravotnictví o covidu-19 do vietnamštiny a jejich publikace na webových stránkách www.convidinfo.cz, s jejichž budováním pomohla skupina mladých vietnamských programátorů z *Vietupu*. Také díky této iniciativě se podařilo zajistit provoz linky 1212 ve vietnamštině v období prvního nouzového stavu, pro který za pomoci dalších dobrovolníků z řad překladatelů byly přeloženy do vietnamštiny důležité části manuálu pro operátory linky 1212. Tyto kanály nakonec nebyly moc využity, ale určitě pomohly s uklidněním komunity před strachem a panikou, kdy mnoho příslušníků komunity mělo obavy, že se jim nedostane lékařské pomoci v případě přetížení nemocnic.

Velký ohlas měly projevy solidarity, pomoci a charitativních aktivit nejrůznějšího charakteru ze strany vietnamské komunity. Připomeňme nejpodatřejší akce. Akci *Šití roušek* započaly matky ze spolku *Lam Cha Me CZ*, které reagovaly na prosbu jedné nemocnice o dodání roušek, protože jich byl nedostatek. Založily facebookovou skupinu, do které se přihlásilo kolem 1200 členů. Vyhlásily finanční sbírku na nákup materiálu, zajistily jejich distribuci švadlenkám a distribuci roušek a v další fázi za pomoci mladých programátorů vybudovaly dedikovaný web pro registraci poptávek a distribuce (<https://rouskylcm.cz/>). Za účasti kolem 120 švadlenek se jim podařilo ušít a distribuovat téměř 23 tisíc látkových roušek. Důležitý je také fakt, že se na mnoha dalších místech Vietnamci nechali inspirovat touto akcí a zorganizovali šití roušek a rozdali je potřebným ve svém okolí. Akce „Srdíčko, Vietnamci pomáhají“, ve které vietnamské obchody vyvěsily symbol srdíčka na znamení, že nabízejí občerstvení pro příslušníky integrovaných záchranných složek zdarma. Odhadem se do této akce zapojilo kolem 500 vietnamských obchodů. V návaznosti na tyto akce pak dodaly další vietnamské restaurace a obchody jídlo, potraviny a ovoce pro členy integrovaných záchranných složek a nemocnice.

Vietnamská národnostní menšina se také zapojila do charitativních akcí. V rámci těchto aktivit se podařilo zajistit a dodat více než 130.000 roušek a finanční dary za cca více než 4,2 miliónů Kč. Velký podíl na tom měl *Svaz Vietnamců v ČR* a jeho rozvětvené místní členské spolky a sdružení. Vedle těchto mediálně známých počínů je třeba připomenout projevy solidarity mnoha Vietnamců, kteří bez mediální prezentace a v tichosti poskytovali dary potřebným ve svém okolí. Další oblastí je vzájemná pomoc v rámci komunity: překladatelské služby zdarma pro případy onemocnění nebo zajištění lékařské péče (*Hoc tieng Séc*), pomoc s vyplněním formulářů pro získání státní podpory a kompenzace při nouzovém stavu, vzájemná pomoc rodičů v době distanční výuky (*Lam Cha Me CZ a další*), sbírka pro členy komunity bez příjmu atd. Úspěchy komunity byly dosaženy spontánní reakcí vietnamské komunity po celém území ČR na iniciativy „Šití roušek“ a „Srdíčko, Vietnamci pomáhají“.

Aktivity vietnamské komunity v době pandemie byly vnímány velmi pozitivně jak ze strany běžných lidí, tak ze strany orgánů státu. Zřejmě právě za tyto aktivity byla komunita odměněna udělením medaile Za zásluhy prezidentem republiky a to jednomu příslušníku komunity, *Ing. Trinh Tanovi*, místopředsedovi Svazu Vietnamců v ČR. Bohužel výběr osoby a způsob nominace vyvolal značné rozpaky uvnitř komunity (viz <https://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/056schuz/s056042.htm>).

Kromě problémů, které postihují celou společnost, jako je ztráta práce, ztráta nebo značné snížení příjmů, omezení pohybu a cestování, téměř žádný společenský život, zde uvádíme dva hlavní problémy, které zasáhly vietnamskou komunitu ve větším měřítku:

- Distanční výuka dětí v domácím prostředí byla pro mnoho vietnamských rodičů velkým problémem, protože hodně rodičů neumí dobře česky a také nemělo vlastní zkušenosti se vzdělávacím systémem v ČR. Proto pro ně bylo velice obtížné pomáhat dětem s distanční výukou. Některé spolky jako *Lam Cha Me CZ* a další organizují online poradny, vzájemnou pomoc formou dotazů a odpovědí na konkrétní problémy, doučovací (placené) kurzy.
- Vzhledem k omezenému provozu úřadů se zdá, že někteří příslušníci komunity se dostali do problémů se zajištěním pobytových dokladů (povolení, víza atd.). Podobné problémy mají další lidé, kteří se rozhodli v době pandemie pobývat ve Vietnamu.

K výzvám, které byly zmíněny ve Zprávě za rok 2019, jako vybudování pohřebiště, zajištění života seniorů nebo trvalí problémy s podporou výuky českého jazyka pro žáky jsou zde nové výzvy, na které příslušníci komunity hledají odpověď. Pandemie covid-19 pro mnoho lidí znamená přerušení dosavadního způsobu živobytí, podnikání a staví mnoho lidí před výzvu najít nový způsob zajištění živobytí nebo způsob podnikání včetně přechodu do jiných oborů. Lidé, kteří ztratili práci, velice obtížně hledají práci novou a výhled do roku 2021 neslibuje zlepšení.

Ve vztahu k většinové společnosti vietnamská menšina usiluje o posílení vzájemné komunikace, o větší osvětu a společné aktivity k lepšímu porozumění, překonání kulturních rozdílů a odlišných životních hodnot, navazování spolupráce vietnamských spolků s různými, zejména vzdělávacími a zdravotními, institucemi.

Židovská komunita

Federace židovských obcí v ČR (dále jen „FŽO“) se nepřihlásila ke statutu národnostní menšiny, nicméně její zástupce je zván jako stálý host na jednání Rady. Bližší informace o životě židovské komunity je možné nalézt ve výročních zprávách FŽO.²⁵

3. Institucionální zabezpečení výkonu práv příslušníků národnostních menšin a účast příslušníků národnostních menšin na řešení záležitostí týkajících se národnostních menšin v roce 2020

3.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

Dle Statutu je Rada stálým poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků. Rada v rámci své působnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, zákonů a dalších právních norem ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin. Působnost Rady je vymezena zákonem č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, statutem, jednacím řádem, popř. usneseními vlády.

Funkci sekretariátu Rady plní *Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny*, které bylo v roce 2020 součástí *Odboru pro lidská práva a ochrany menšin*.

²⁵ Blíže viz www.fzo.cz. Podklady ke zpracování textu poskytl Tomáš Kraus, stálý host Rady.

V roce 2020 byli nově jmenováni do Rady někteří zástupci veřejné správy – konkrétně zástupce Ministerstva financí, Ministerstva kultury, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Kanceláře veřejného ochránce práv. Jmenný seznam všech členů Rady je uveden ve *Výroční zprávě o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2020* i na webových stránkách vlády.

V roce 2020 se konala dvě jednání Rady. První z nich se uskutečnilo dne 6. února 2020²⁶. Rada na něm vzala na vědomí informaci o postupu v přípravě nového nařízení vlády, které by nahradilo dosavadní platné nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity. Dalším bodem jednání byla problematika národnostně menšinové vysílání. S představiteli Českého rozhlasu a České televize, kteří byli hosty na zasedání Rady, byly projednány možnosti, jak více a lépe zviditelnit národnostní menšiny v mediálním prostoru. Rada byla také informována o činnosti nové Pracovní skupiny k možnosti rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. V dalším bodu jednání byla Rada informována o postupu ve věci zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách. Dále byl Radě představen návrh na znovuvytvoření ukrajinského kulturně-osvětového centra, které v Praze fungovalo v období mezi dvěma světovými válkami. Stejně jako každý rok byla také poskytnuta informace o stavu zpracování Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2019. Tradičně byla také přednesena aktuální informace o dotačních programech Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády ČR, zaměřených na projekty národnostních menšin. V bodu „různé“ Rada projednala ohrožení existence Polské školy sv. Hedviky při Velvyslanectví Polské republiky v Praze (Szkola Polska im. Św. Jadwigi przy Ambasady RP w Pradze) a přijala v této věci usnesení.

Druhé jednání Rady se uskutečnilo dne 11. září 2020²⁷. Klíčovými body jednání byla informace o postupu ve věci žádosti německé národnostní menšiny o rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a podnět ukrajinské národnostní menšiny k obnově a zřízení ukrajinského kulturně-vzdělávacího centra v Praze. Dále byla Rada informována o přípravě nového nařízení vlády, které by nahradilo současně platné nařízení vlády č. 98/2002 Sb. Tak jako obvykle byla Rada seznámena s aktuálními informacemi o dotačních programech Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády ČR, zaměřených na projekty národnostních menšin. Rada také projednala podnět běloruské národnostní menšiny k zajištění jazykových práv v České republice. Na závěr druhého jednání Rady byla přednesena informace o schválení Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2019 a o monitorovací návštěvě Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v Praze (ke konci měsíce září 2020).

Výbory Rady / Pracovní skupiny

Pracovní skupina pro národnostně menšinové vysílání

Jednání Pracovní skupiny pro národnostně menšinové vysílání proběhlo dne 14. října 2020²⁸ distanční formou prostřednictvím platformy Webex. Pracovní skupina se zabývala kontrolou plnění *Usnesení č. 2/2020 Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 6. února 2020 k bodu jednání č. 2*, v němž bylo navrženo zefektivnění přípravy vysílání o národnostních menšinách

²⁶ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/jednani-rady/zapis-ze-zasedani-rady-ze-dne-6--2--2020-179774/>

²⁷ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/jednani-rady/jednani-rady-ze-dne-11--zari-2020-184342/>

²⁸ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/pracovni-organy/ps-pro-narodnostne-mensinove-vysilani/Zapis-z-jednani-PS-pro-narodnostne-mensinove-vysilani-14_10_2020.pdf

a pro národnostní menšiny v programové skladbě ČRo tak, aby kvalita vysílání byla posílena o další novinářské žánry a forma vysílání korespondovala s jeho obsahem. Dalším bodem jednání byla problematika rasismu a xenofobie v médiích. Pracovní skupina byla také informována o přípravě nového nařízení vlády č. 98/2002, kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, poté i o přípravě kampaně ke Sčítání lidu, domů a bytů v březnu roku 2021.

Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů v České republice

Pracovní skupina pro řešení situace německých (a dalších) hrobů v ČR v roce 2020 neuskutečnila žádný výjezd do krajů, tak jako v předchozích letech, a to z důvodu přísných epidemiologických opatření. *Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny* se však dílčím způsobem podílelo na přípravě projektu, který Ministerstvo zahraničních věcí zadalo prostřednictvím Technické agentury ČR jako veřejnou zakázku malého rozsahu. Jedná se o projekt TIMZV0018 *Problematika německých hrobů v ČR: návrh komplexního přístupu*. V roce 2020 proběhlo první kolo výběrového řízení, ve kterém nebyl vybrán žádný z uchazečů pro řešení projektu. Výběrové řízení bude pokračovat v roce 2021.

Pracovní skupina k možnosti rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Pracovní skupina k možnosti rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků zasedala dne 1. září 2020. Členům Pracovní skupiny bylo předloženo Memorandum (zdůvodnění žádosti k rozšíření ochrany) německé národnostní menšiny a vyjádření v této věci od Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků z Rady Evropy. K textu Memoranda vyjádřili své připomínky zástupci všech dotčených resortů (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zahraničních věcí) a dohodli se na dalším postupu v této věci.

Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Komise je složena ze zástupců státní správy, odborné veřejnosti a zástupců národnostních menšin, jejichž jazyky jsou chráněny Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků. Jednání Komise se uskutečnilo dne 11. listopadu 2020 za předsednictví Kláry Jünové.

Materiály a publikace

V roce 2020 byly vypracovány tyto materiály:

- *Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2019*²⁹ byla projednána a schválena vládou usnesením č. 807 dne 27. července 2020.
- *Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2019* byla zveřejněna na webové stránce Úřadu vlády dne 6. května 2020³⁰.

²⁹ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/zprava-o-situaci-narodnostnich-mensin-v-ceske-republice-za-rok-2019-184910/>

³⁰ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/vyrocnizprava-o-cinnosti-rady-vlady-pro-narodnostni-mensiny-za-rok-2019-181548/>

- Výboru ministrů a Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků byl v roce 2020 zaslán materiál *Information on the Implementation of the Recommendations for Immediate Action*, který shrnuje plnění doporučení výše uvedených těles k naplňování Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Českou republikou za období od roku 2018 do 1. března 2020³¹.

Další aktivity Rady

Ve dnech 21. až 25. září 2020 proběhla návštěva Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v České republice. Návštěva navazovala na předložení *Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v České republice*, která byla schválena vládou usnesením č. 471 ze dne 1. července 2019³². Jednání s představiteli Poradního výboru se zúčastnili také členové Rady.

Ve dnech 25. až 27. srpna 2020 proběhl v Hrzánském paláci již tradiční školící seminář pro žadatele o poskytnutí dotace v dotačních programech Úřadu vlády ČR v oblasti lidských práv. Úvodní prezentace se zaměřila na základní informace a hlavní změny v poskytování dotací pro rok 2021, které plynou především ze změny legislativy týkající se poskytování dotací ze státního rozpočtu. Dále Oddělení kontroly představilo pravidla pro čerpání dotací a informace o veřejnosprávních kontrolách. Na webových stránkách Úřadu vlády jsou z tohoto semináře k dispozici materiály³³.

Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2020 spolupracovalo s Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“) na kampani k přípravě Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhne po 10 letech v období března až květen roku 2021. Sčítání by mělo kromě jiného přinést i důležité informace o počtu příslušníků jednotlivých národnostních menšin v České republice. Oddělení připravilo podkladový materiál³⁴, na jehož základě ČSÚ vypracoval osvětový informační leták určený příslušníkům národnostních menšin. Přihlášení se k určité národnostní menšině představuje svobodný a dobrovolný akt. Přestože se jedná o dobrovolnou, tedy nepovinnou deklaraci, ve svém důsledku hraje v životě národnostních menšin významnou roli, neboť výše početního zastoupení jednotlivých národnostních menšin se odráží v možnostech uplatňování práv národnostních menšin v České republice podle platné legislativy.

3.2. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Romská rada“) byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, jako *Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity*. Romská rada působí jako meziresortní orgán, jehož posláním je sjednocení integračních aktivit ministerstev, státních institucí, krajů a dalších veřejných institucí ve vztahu k Romům. Za tímto účelem iniciuje systémové změny a odstraňování překážek, které brání Romům žít plnohodnotně a důstojně ve společnosti.

³¹ http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/Recommendations-for-Immediate-Action_2020.pdf

³² <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/Pata-periodicka-zprava-cela.pdf>

³³ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dotace/dotace-16052/>

³⁴ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/prava-prislusniku-narodnostnich-mensin-v-ceske-legislative-185417/>

Zprávu o stavu romské menšiny v ČR každoročně vypracovává *Oddělení kanceláře Rady vlády pro romské záležitosti a sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny*. Zpráva za rok 2019 je dostupná na webových stránkách Úřadu vlády.³⁵

3.3. Výbory pro národnostní menšiny na úrovni krajů včetně hl. m. Prahy v roce 2020

Institucionální zabezpečení výkonu práv příslušníků národnostních menšin v krajích popisuje níže uvedená tabulka, ve které jsou vyjmenovány konzultační mechanismy sloužící ke komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou. Z celkových pěti existujících výborů byly v roce 2020 čtyři zřízeny na základě § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a jeden byl zřízen nad rámec tohoto zákona. Podrobný popis situace v jednotlivých krajích je uveden níže.

Tabulka 1 Výbory, komise a pracovní skupiny v krajích

kraj	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Pracovní skupina)	povinnost ze zákona*
Jihočeský	---	
Jihomoravský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Karlovarský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Královéhradecký	Komise pro lidská práva	NE
Liberecký	Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny, cizince a sociální začleňování	NE
Moravskoslezský	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Olomoucký	Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci	NE
Pardubický	Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin	NE
Plzeňský	Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin	NE
Hlavní město Praha	Výbor pro národnostní menšiny Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny	ANO NE
Středočeský	---	
Ústecký	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Vysočina	Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti	NE
Zlínský	---	

* Byly naplněny podmínky, kdy je zřízení Výboru pro národnostní menšiny zákonnou povinností.

Jihočeský kraj

V Jihočeském kraji nebyl Zastupitelstvem Jihočeského kraje zřízen Výbor pro národnostní menšiny na základě § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Při posledním sčítání lidu nebyla naplněna podmínka alespoň 5 % občanů kraje hlásících se k jiné než české národnosti. Rovněž žádný spolek zastupující zájmy národnostních menšin o zřízení výboru nepožádal.

Jihomoravský kraj

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. p) a § 76 a násl. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením článku 8 odst. 1 Volebního řádu Zastupitelstva Jihomoravského kraje pro V. volební období 2016–2020 zřídilo *Výbor pro národnostní menšiny*. Platforma byla zřízena z vlastní iniciativy.

³⁵ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/zprava-o-stavu-romske-mensiny-v-ceske-republice-za-rok-2019-185117/>

Personální obsazení Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Jihomoravského kraje je v počtu 13 členů, a to ve složení předseda, dva místopředsedové a 10 členů. Z toho 6 představitelů zastupuje politické kluby, 7 členů zastupují příslušníci národnostních menšin (národnostní menšina slovenská, ukrajinská, vietnamská, ruská, maďarská, romská a řecká). Tito byli zvoleni na 2. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje 15. prosince 2016 usnesením č. 41/16/Z2.

Základními tématy zasedání Výboru pro národnostní menšiny jsou realizace dotačního programu na činnost národnostních menšin, prezentace činnosti národnostních menšin, informace o činnosti jednotlivých spolků, Den národnostních menšin, Zpráva o situaci národnostních menšin, zhodnocení činnosti za uplynulý rok, návrh rozpočtu pro dotace na projekty a činnost subjektů působících v oblasti národnostních menšin a ve prospěch národnostních menšin.

V rámci statutárního města Brna byl zřízen jako poradní orgán zastupitelstva Výbor pro národnostní menšiny. Platforma byla zřízena z vlastní iniciativy. Zastupitelstvo města Brna na svém ustavujícím zasedání odsouhlasilo, že výbor v tomto volebním období bude mít 5 členů, z čehož budou tři z řad národnostních menšin a dva z řad zastupitelstva. Za národnostní menšiny je zastoupena slovenská, maďarská a řecká národnost.

Karlovarský kraj

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Karlovarského kraje (dále jen „Výbor“) funguje v souladu s ustanovením § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, již od roku 2005. Pozici zapisovatele ve Výboru vykonává koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců Pavel Vaculík, který je zařazen v rámci krajského úřadu do odboru sociálních věcí.

Výbor jmenovaný Zastupitelstvem Karlovarského kraje má 15 členů. Jsou v něm zastoupeny nejpočetnější národnostní menšiny Karlovarského kraje. Každou národnostní menšinu reprezentuje 1 vybraná osoba. Celkem se jedná o 8 zástupců každé národnostní menšiny (vietnamské, německé, ukrajinské, ruské, slovenské, romské, mongolské a maďarské). Ve Výboru je zastoupeno i 7 zástupců politických stran (ANO, Piráti, SPD, TOP 09, Místní, VOK, KDU-ČSL). K jednání výboru jsou pravidelně zváni také 2 zástupci Policie ČR (včetně styčného důstojníka pro národnostní menšiny) a 1 zástupce srbské národnosti menšiny. Tito zástupci jsou schváleni usnesením Výboru jako stálí hosté.

V roce 2020 se uskutečnilo celkem 5 zasedání Výboru. Výbor v průběhu roku 2020 nadále podporoval (s ohledem na pandemická omezení) snahu o zachování národních a kulturních tradic menšin, pořádal kulturní a společenská setkání. Výbor pravidelně předává informace a podněty národnostních menšin členům Zastupitelstva Karlovarského kraje.

V roce 2020 se Výbor věnoval zejména přípravě a realizaci níže uvedených akcí:

- *Den národnostních menšin* – jednodenní akce se uskutečnila při Mezinárodním folklorním festivalu v Karlových Varech. Bohužel byla velmi omezena pandemií a opatřeními vlády ČR. Na program byly hudební, pěvecké, rukodělné, kulinářské i taneční ukázky vystoupení (letos jen malého zastoupení) různých národnostních menšin. Úspěch pak zaznamenal arménský, ruský a romský soubor či mongolské vystoupení. Akce se uskutečnila dne 5. září 2020 již jako v pořadí 12. ročník.
- *Kalendář jídel národností žijících v Karlovarském kraji* – Výboru se znovu podařilo připravit k vydání a vydat nástěnný kalendář na rok 2021. V kalendáři jsou uvedeny tradiční pokrmy jednotlivých národnostních menšin, doplněné receptem a fotografií pokrmu. Jsou zde uvedena i lidová rčení jednotlivých národů. Kalendář přispěl k osvětě o národnostních menšinách. Dle zpětných vazeb, kterých se Výboru dostává, bylo vydání kalendáře inspirací pro další výbory či komise v rámci celé ČR.

Všechny zápisy a usnesení z Výboru jsou dostupné na webu Karlovarského kraje³⁶.

Královéhradecký kraj

Na základě sčítání lidu uskutečněného v roce 2011 nevznikla Královéhradeckému kraji povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny. Podmínky pro zřízení tohoto výboru se v roce 2020 nezměnily. Kraj proto v současnosti nemá výbor pro národnostní menšiny zřízen. V roce 2010 byl rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého kraje změněn název původního Výboru pro národnostní menšiny na Výbor pro lidská práva. V roce 2013 byla místo tohoto výboru ustavena *Komise pro lidská práva*, jejíž náplní je mimo jiné také podpora kulturní a národní identity příslušníků národnostních menšin v Královéhradeckém kraji.

Komise pro lidská práva pracovala v roce 2020 o počtu 10 členů, z nichž tři byli příslušníci romské menšiny. V uplynulém roce se z důvodu pandemie koronaviru SARS-CoV-2 uskutečnila pouze 2 zasedání tohoto orgánu, kdy na programu jednání byly následující body:

- Problematika sociálně vyloučených lokalit na území Královéhradeckého kraje – informace o zrušení „bezdotkatkové zóny“ v Broumově;
- Problematika domácích porodů – aktuální informace z Pracovní skupiny k porodnictví (Rada vlády pro rovnost žen a mužů).

Liberecký kraj

Liberecký kraj usnesením č. 132/13/RK ze dne 22. ledna 2013 ustanovil Komisi Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny a sociální začleňování, která byla usnesením č. 325/17/RK ze dne 7. března 2017 rozšířena i na cílovou skupinu cizinců. Jedná se o iniciativní a poradní orgán Rady kraje pro oblast integrace národnostních menšin a osob ohrožených sociálním vyloučením. Tato komise byla zřízena nad rámec § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Rada Libereckého kraje č. usnesení 111/VI/20/RK ze dne 1. prosince 2020 schválila zřízení *Komise Rady Libereckého kraje pro národnostní menšiny, cizince a sociální začleňování* i pro funkční období 2020 – 2024.

Ve sledovaném období měla komise celkem 14 členů a tajemníka. Předsedou komise byl náměstek hejtmana pro řízení resortu sociálních věcí, do jehož působnosti je tato agenda zařazena. Dále byla komise tvořena 3 zástupci národnostních menšin (1 zástupce vietnamské menšiny a 2 zástupci romské menšiny), 9 odborníky (Úřad práce ČR, krajská pobočka v Liberci, Agentura pro sociální začleňování – MMR ČR, Centrum na podporu integrace cizinců Libereckého kraje – Ministerstvo vnitra ČR, NNO, Krajské ředitelství Policie ČR Libereckého kraje, zástupci samosprávy) a 1 zaměstnancem Krajského úřadu Libereckého kraje (odbor sociálních věcí a odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu). Tajemníkem komise byl krajský koordinátor pro záležitosti národnostních menšin a cizinců.

V průběhu roku 2020 z důvodu vládních opatření k zamezení šíření pandemie nemoci covid-19 se uskutečnilo 1 řádné zasedání komise prezenční formou a 2 zasedání distanční formou.

Komise kromě výměny informací k aktuálním problémům spojených například s nežádoucím vývojem v některých lokalitách Libereckého kraje, projednávala především připravované koncepční a strategické dokumenty v oblasti sociálního začleňování, menšinové politiky, projekty a programy podporující sociální integraci, plánování sociálních služeb, projektové žádosti pro projekty financované z evropských strukturálních fondů, Dotačního fondu Libereckého kraje a jiných dotačních programů pro tuto cílovou skupinu osob. Probíraná témata jsou detailně zaznamenávána v zápisech a zveřejňována na webových stránkách

³⁶ <http://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/dokumenty/Stranky/usn-vybory/vyb-20/Vyb-mensiny20.aspx>

kraje³⁷. Liberecký kraj taktéž zřizuje pozici koordinátora pro záležitosti národnostních menšin a cizinců podle § 6 zákona 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin. Ten z pozice své funkce řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do společnosti. Činnost koordinátora je kumulovaná (0,9 úvazku koordinátor pro romské záležitosti + 0,1 úvazku koordinátor pro záležitosti ostatních národnostních menšin a cizince).

Moravskoslezský kraj

Historicky první *Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje* byl ustanoven na druhém zasedání Zastupitelstva dne 12. února 2001 usnesením č. 6/2. Výbor je zřizován na základě ustanovení § 78 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní náplní činnosti Výboru je řešení problematiky národnostních menšin žijících na území kraje, hájení jejich práv a vytváření prostoru k prosazování zájmů a potřeb národnostních menšin. Vzhledem k četnému zastoupení národnostních menšin v Moravskoslezském kraji zřizuje Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje Výbor pro národnostní menšiny v rámci každého volebního období.

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje byl ustanoven na jednání Zastupitelstva Moravskoslezského kraje dne 10. listopadu 2016 usnesením č. 1/20, předsedkyní Výboru je Dana Forišková. Počet členů Výboru je 17.

Ve Výboru jsou zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, popřípadě kteří jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje. Z hlediska národnostního je nejvíc zastoupena polská národnostní menšina.

Výbor za období od ledna 2020 do října 2020 uskutečnil celkem pět jednání. V období karantény v souvislosti s covid-19 se jednání výboru nekonala. Ve Výboru jsou zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, popřípadě jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje.

Hlavní body činnosti výboru:

- Projednávání žádostí o dotaci v rámci dotačního programu kraje "Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje pro rok 2020"
- Informace k čerpání dotačního programu s názvem „Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2020“ v souvislosti s covid-19
- Informace k závěrečným vyúčtováním projektů v rámci dotačního programu s názvem „Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2019“
- Příprava a aktualizace Sborníku národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje

³⁷ <https://liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/rada/komise-rady-libereckeho-kraje/pro-narodnostni-mensiny-cizince-a-socialni-zaclenovani>

- Projednávání Strategie podpory rozvoje romských komunit Moravskoslezského kraje na období 2021 až 2027 – informaci podal Peter Hančin, Odbor sociálních věcí
- Představení činností oddělení dlouhodobých pobytů Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR – práci odboru azylové a migrační politiky přiblížila Hana Dudková, vedoucí oddělení dlouhodobých pobytů.

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Moravskoslezského kraje byl nově zřízen a předseda a členové zvoleni usnesením zastupitelstva kraje č. 1/12 ze dne 5. 11. 2020. Úkoly výboru byly schváleny usnesením zastupitelstva kraje č. 2/26 ze dne 17. 12. 2020. Předsedou Výboru je Vít Slováček. Počet členů Výboru je 17. V prosinci proběhlo zahajovací jednání nového výboru pro nadcházející volební období.

Olomoucký kraj

V Olomouckém kraji nebyl Zastupitelstvem Olomouckého kraje zřízen Výbor pro národnostní menšiny na základě § 78 odst. 2 zákona 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Při posledním sčítání lidu nebyla naplněna podmínka alespoň 5 % občanů kraje hlásících se k národnostní menšině jiné než české, rovněž žádný spolek zastupující zájmy národnostní menšiny o zřízení výboru nepožádal. V rámci tvorby a implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018 – 2020 je zřízena *Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci*, která má 12 členů, přičemž z tohoto počtu byli v roce 2020 zastoupeny 2 Romky a 2 Romové z lokalit s vyšším počtem příslušníků romské menšiny. Členové Pracovní skupiny Etnické menšiny a cizinci jsou průběžně informováni o dotačních titulech ústředních orgánů veřejné správy a Olomouckého kraje, které jsou cíleny na rozvoj a podporu kultury a jazyka národnostních menšin. U ostatních národnostních menšin nebyly zjištěny specifické problémy, které by bylo třeba řešit prostřednictvím podpory poskytované sociálními službami.

Výbor pro národnostní menšiny byl v Olomouckém kraji zřízen po volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 opětovně v obci Kobylá nad Vidnavkou. Nově v roce 2019 potom v obci Bílá Voda (byl zvolen předseda výboru, v řešení je nadále další personální obsazení výboru). Výbory nebyly zřízeny na základě ustanovení § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Předsedou Výboru pro národnostní menšiny v Bílé Vodě byl jmenován příslušník rumunské menšiny, který dle informace starosty obce spolupracuje s dalšími dvěma příslušníky rumunské menšiny. V obci Kobylá nad Vidnavkou má výbor 3 členky, z toho jedna se hlásí k řecké národnosti, jedna ke slovenské národnosti a třetí členka je národnosti české.

Pardubický kraj

V roce 2020 nebyl v působnosti kraje ustanoven žádný výbor pro národnostní menšiny dle § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2002 je Radou Pardubického kraje zřízena *Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin*. Třináctičlennou komisi v roce 2020 tvořili člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor, člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za školství, vedoucí odboru sociálních věcí, vedoucí odboru školství, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb, jejichž cílovou skupinou jsou občané z řad národnostních a etnických menšin a styčný důstojník pro národnostní menšiny z Krajského ředitelství Policie ČR Pardubického kraje. Na Krajském úřadu Pardubického kraje zodpovídala v roce 2020 za problematiku národnostních a etnických menšin koordinátorka pro romské záležitosti. V rámci své agendy aktivně spolupracovala zejména

s Centrem na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj, Most pro, o.p.s., Europe Direct, Slovo 21 a se styčným důstojníkem pro menšiny Policie ČR.

Komise Rady Pardubického kraje pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin v roce 2020 zasedala z důvodu nepříznivé epidemiologické situace vzniklé covid-19 pouze jednou. Kromě aktuálních informací poskytnutých krajskou koordinátorkou pro romské záležitosti a jednotlivými členy se zabývala zejména tématem covid-19 v dopadu na cílovou skupinu, včetně dětí a distančního vzdělávání, efektivního předávání informací souvisejících s nastavenými vládními opatřeními. Diskutována byla také úloha a nastavení činnosti Agentury pro sociální začleňování, která působí v lokalitě Moravská Třebová a byl prezentován projekt Regionálního centra podpory zdraví pro Pardubický kraj. Komise byla informována o chystaném prodloužení platnosti Strategie příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji 2016 – 2020, a zároveň byli její členové vyzváni ke spolupráci na tvorbě navazující strategie. Nikdo z členů komise se veřejně nehlásí k národnostní menšině.

Plzeňský kraj

Komise pro národnostní menšiny působila v Plzeňském kraji na základě usnesení Rady Plzeňského kraje č. 4252/15 ze dne 30. 12. 2015 od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016. Otázkami národnostních menšin se v současné době zabývá *Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin*. Tato Komise se zabývá především problematikou cizinců. Plzeňský kraj vstoupil na základě usnesení Rady Plzeňského kraje č. 5375/20 ze dne 19. 10. 2020 do partnerství s Centrem pro komunitní práci, z. s., se sídlem Francouzská 75/4, 120 00 Praha, které zastupuje Jan Martínek (CPKP Západní Čechy) pro projekt *Platforma pro zlepšení integrace Romů v Plzeňském kraji*. Setkání platformy budou probíhat v roce 2021 s relevantními aktéry, v jejichž gesci je agenda zabývající se romskou menšinou. Plzeňský kraj vnímá potřebu komunikace se zástupci romské národnostní menšiny i její specifické problémy. V nově založené platformě získá Plzeňský kraj relevantního partnera pro komunikaci v oblasti integrace Romů.

Hlavní město Praha

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva hl. m. Prahy byl zřízen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 1/2 ze dne 15. listopadu 2018, na základě zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 4/66 ze dne 28. února 2019 byli jmenováni externí členové výboru – zástupci národnostních menšin a další členové nominovaní politickými kluby Zastupitelstva hl. m. Prahy. Předsedou výboru byl jmenován zastupitel hl. m. Prahy Jiří Knitl a tajemnicí Jana Hajná, zaměstnankyně Magistrátu hl. m. Prahy (vedoucí oddělení národnostních menšin a cizinců).

Výbor pracoval v počtu 19 členů (včetně předsedy a místopředsedy Výboru). Složení Výboru bylo v roce 2020 shodné jako v předchozím roce, tj.: 4 členové Zastupitelstva hl. m. Prahy, 2 externí členové nominovaní politickými kluby Zastupitelstva hl. m. Prahy a 13 zástupců národnostních menšin. Zastoupení jednotlivých národnostních menšin bylo následující - bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská a zástupce židovské komunity. Vzhledem k tomu, že dosud nebyla podána nominace kandidáta ze strany chorvatské a běloruské národnostní menšiny, není ani jedna z uvedených menšin v tuto chvíli zastoupena mezi členy Výboru. Jakmile bude v průběhu tohoto volebního období podána ze strany uvedených dvou národnostních menšin nominace, tak bude možné zajistit podání návrhu na jejich jmenování Zastupitelstvu hl. m. Prahy. Mezi stálé hosty Výboru patří: zástupkyně ředitele Magistrátu pro sekci služeb občanům, zástupce Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, ředitel Domu národnostních menšin o.p.s., romská koordinátorka hl. m. Prahy.

V roce 2020 se uskutečnilo celkem 5 jednání Výboru a v rámci své činnosti se Výbor zabýval následujícími tématy:

- Plán činnosti na rok 2020 a 2021 (včetně harmonogramu).
- Grantové řízení pro oblast národnostních menšin (průběh roku 2020, přípravy pro rok 2021).
- Příprava Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám na období 2021 až 2025 (včetně záměru Strategie romské integrace hl. m. Prahy).
- Příprava struktury a obsahové části webového portálu hl. m. Prahy k oblasti národnostních menšin (www.prahanarodnostni.eu), finalizace pro možné spuštění.
- Pravidelné aktuality ze života jednotlivých národnostních menšin ze strany členů Výboru, kteří zastupují národnostní menšiny (informace o akcích organizací národnostních menšin, aktuálních problémech, návrzích, jak může Praha pomoci národnostním menšinám a informace o cílech jednotlivých národnostních menšin).
- Dům národnostních menšin o.p.s. – pravidelná prezentace činnosti, informace a projednání významných akcí (včetně těch, do nichž je zapojena Akademie národnostních menšin, z. s. a jsou určeny pro širokou veřejnost). V roce 2020 byly rovněž poskytovány průběžné informace k provozu organizace a změny v realizaci akcí s ohledem na vývoj epidemiologické situace a dodržováním vládních opatření.
- Téma Sčítání lidu, domů a bytů 2021 ve vztahu k oblasti národnostních menšin (prezentace hostů z Českého statistického úřadu).
- Informace z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny a Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny (díky spolupráci s uvedeným pracovištěm).
- Významné akce národnostních menšin (např. informace k podobě pravidelných festivalů v roce 2020 – Světový romský festival Khamoro a Mezinárodní folklorní festival Praha srdce národů).

Oblasti grantového řízení se samostatně věnuje Komise Rady hl. m. Prahy pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců. Tato komise se v roce 2020 zabývala otázkami spojenými s grantovým řízením pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců. V oblasti národnostních menšin se jednalo o „Programy v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020“ (v rámci něj víceleté financování) a přípravu vyhlášení „Programu podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2021“ (jednoleté a víceleté). Dále věnovala pozornost tématu financování aktivit pořádaných nebo spolupořádaných hl. m. Prahou v daných oblastech. Komise projednávala návrhy na přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě a Zastupitelstvu hl. m. Prahy ke schválení. Hodnotila rovněž efektivitu využití finančních prostředků, které byly poskytnuty na jednotlivé projekty v rámci grantových řízení a současně na akce pořádané či spolupořádané přímo hl. m. Prahou.

Otázkami romské menšiny se navíc zabývá Poradní sbor pro záležitosti romské menšiny hl. m. Prahy, jehož členy jsou zástupci městské části Prahy 1 – 22, dále romských a proromských organizací, ale i vybraných institucí (Krajské ředitelství hl. m. Prahy – Policie ČR). Tato platforma je poradní skupinou romského koordinátora. Umožňuje sdílení zkušeností či příkladů dobré praxe v oblasti práce s romskou menšinou a rozvíjí možnosti spolupráce mezi Magistrátem hl. m. Prahy a jednotlivými městskými částmi. Poradní sbor se zabývá ve vztahu k romské menšině v rámci své činnosti zejména sociálními otázkami, bydlením, zaměstnáváním, dále oblastí vzdělávání a kulturního rozvoje. V roce 2020 byla četnost jednání ovlivněna omezeními, která panovala s ohledem na šíření nemoci covid-19 a zasedání se uskutečnila v malé míře.

Tabulka 2 Přehled poradních orgánů v oblasti národnostních menšin na městské části Praha 1 – 22

MČ	Poradní orgán	Poznámka
Praha 1	---	---
Praha 2	---	---
Praha 3	Komise pro sociální politiku Rady MČ	Problematiku řeší Komise pro sociální politiku Rady MČ, v rámci komunitního plánování rozvoje sociálních a návazných služeb pak Pracovní skupina sociokulturně znevýhodnění občané.
Praha 4	---	---
Praha 5	Komise sociální a zdravotní	Uvedená komise má přímo ve svém statutu pověření k řešení problematiky národnostních menšin.
Praha 6	---	Problematika národnostních menšin je řešena v rámci běžné sociální práce.
Praha 7	Téma je zahrnuto do agendy Komise bezpečnosti a prevence	MČ nemá zřízenou komisi či výbor zabývající se tématem národnostních menšin, ale obsahově je tato oblast zahrnuta v agendě Komise bezpečnosti a prevence.
Praha 8	Komise pro sociální věci, seniory a národnostní menšiny	Jedná se o komisi Rady MČ Praha 8, která je iniciativním a poradním orgánem. Komise se schází 1 x měsíčně, má 13 členů (10 z řad zastupitelů a 3 z řad občanů Prahy 8). Komise se v rámci své činnosti zabývá vyhodnocováním a sledováním situace národnostních menšin na území MČ. Komise je pravidelně informována o činnosti a závěrech platformy MHMP, kterých se účastní. Uvedené je implementováno do činnosti komise dle využitelnosti pro území MČ Praha 8.
Praha 9	---	---
Praha 10	---	Problematika národnostních menšin je mimo jiné řešena v rámci komunitního plánování sociálních a návazných služeb, část je v kompetenci odboru školství. Kontaktní osobou pro práci s národnostními menšinami je vedoucí referátu kurátorů pro dospělé.
Praha 11	Komise pro výchovu, vzdělávání a národnostní menšiny	---
Praha 12	---	---
Praha 13	---	MČ nemá zřízen poradní orgán, který by se primárně zabýval tématem národnostních menšin. Téma lze v případě potřeby projednat prostřednictvím Výboru sociálního Zastupitelstva MČ Praha 13. V rámci projektu „Společná adresa – Praha 13“, existuje samostatná projektová aktivita Pracovní skupina Integrace, která se zaměřuje výhradně na téma integrace cizinců.
Praha 14	---	MČ Praha 14 má zpracovaný Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2021-2024, v rámci realizace a aktualizace tohoto plánu je zřízena pracovní skupina „Cizinci a menšiny“, která se setkává 1 x za 4 měsíce.
Praha 15	---	Záležitosti národnostních menšin jsou řešeny průběžně dotčenými odbory a v rámci ostatních výborů a komisí.
Praha 16	---	---
Praha 17	---	---

Praha 18	---	MČ Praha 18 nemá zřízený speciální poradní orgán k tématu národnostních menšin, ale tuto úlohu zastává Výbor pro kulturu, volný čas, sociální záležitosti a zdravotnictví, stejně tak Komise Zdravého Města a MA21.
Praha 19	---	---
Praha 20	---	---
Praha 21	---	---
Praha 22	---	---

Středočeský kraj

Zastupitelstvo Středočeského kraje, ve smyslu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, v platném znění, Výbor pro národnostní menšiny nezřídilo. O jeho ustavení prozatím neuvažujeme, neboť podmínka pro jeho zřízení, 5 % občanů hlásících se k jiné než české národnosti, stanovená § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, nebyla splněna. Nikdo z členů nově zvoleného Zastupitelstva Středočeského kraje a Rady kraje nedeklaroval jinou, nežli českou národnost. Středočeský kraj v oblasti dotační politiky pro národnostní menšiny zaměřuje svou činnost především na podporu romské národnostní menšiny, podporuje činnost a aktivity sociálních služeb ve vyloučených lokalitách. Aktivity nevládních organizací sdružujících ostatní příslušníky národnostních menšin kraj pečlivě sleduje, ale považuje je za minimální.

V rámci statutárního města Mladá Boleslav byla zřízena jako poradní orgán Rady města *Komise pro integraci etnik a národnostních menšin*, která ve městě působí několik let. Rada města schválila 13 členů této komise. Jedná se o zástupce slovenské, vietnamské, ukrajinské a bulharské menšiny. Dále jsou v komisi zástupci neziskových organizací: Správa uprchlických zařízení MV, Centrum pro integraci cizinců Středočeský kraj, Arcidiecézní Charita Praha, nezisková organizace Proxima Sociale, zástupce Střední zdravotní školy a zástupci politických stran v obci. Předsedkyně komise je slovenské národnosti. V roce 2020 zasedala komise celkem 6x. Z toho 4x fyzicky a 2x online. Prioritou činnosti komise bylo uspořádání 2. ročníku *Festivalu kultur*, který se konal 17. září 2020 v prostorách Pluhárny. Během odpoledne se v programu představili zástupci 10 národnostních menšin, které ve městě žijí (vietnamská, turecká, thajská, bulharská, indická, mongolská, slovenská, moldavská, kolumbijská, arménská a ukrajinská). Reportáž z festivalu byla zveřejněna v tisku, médiích, na Facebooku a televizi Tývka.cz. Ve svých stáncích tak zástupci menšin představili ochutnávky jídel, národní zvyky a tradice; později i národní písně, tance, atd. Dalšími tématy v jednání komise v průběhu roku bylo informování zástupkyň organizací CIC o podávaných tzv. malých projektech financovaných firmou Škoda Auto a MMB. Cílem projektů bylo zlepšit integraci dětí cizinců na základních školách a pořádání kurzů českého jazyka pro cizince. Ve spolupráci se Škoda Auto byly vydány informační letáky v osmi mutacích pro pracující cizince. Sami členové komise doučovali, při jarní epidemii covidu-19 a pozastavené školní výuce, vietnamskou holčičku z 1. třídy a mongolského chlapečka z 2. třídy. Předsedkyně komise zajistila při jarní epidemii covidu-19 ušití 13.000 roušek pro pomáhající profese a tyto distribuovala. Dalších 3.000 roušek a dar 50.000 Kč komise obdržela od vietnamské menšiny na boj s covidem-19.

Ústecký kraj

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje (dále jen „Výbor pro národnostní menšiny“) byl ustanoven na 1. zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje – IV. volební období 2012 – 2016 konaném dne 20. listopadu 2012. Zřízení výborů Zastupitelstva Ústeckého kraje, jako i funkce, pro kterou budou členové zastupitelstva uvolněni, jsou ustanovena v usnesení č. 21/1Z/2012.

Výbor pro národnostní menšiny byl ustanoven také v navazujícím V. volebním období 2016 – 2020 Usnesením č. 25/1Z/2016 na 1. Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje, jež se konalo dne 21. listopadu 2016. Výsledky posledního sčítání lidu ukazují, že v Ústeckém kraji žije méně než 5 % obyvatel hlásících se k národnosti jiné než české. Ve vztahu k dodržování § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, Ústecký kraj není povinen zřizovat výbor pro národnostní menšiny.

Výbor pro národnostní menšiny je složen ze zástupců politických stran a národnostních menšin. Celkový počet členů je 16, přičemž 9 z nich jsou zástupci národnostních menšin žijících v Ústeckém kraji. Jedná se o zástupce ukrajinské národnostní menšiny, Obce Slováků, Svazu Maďarů, Svazu Vietnamců, Židovské obce Teplice, Bulharského spolku Cyrila a Metoděje, Kulturního sdružení občanů německé národnosti, ruské a romské národnosti. Jednání Výborů pro národnostní menšiny se kromě řádných členů účastní taktéž pravidelní hosté, mezi nimiž je koordinátor pro romské záležitosti Ústeckého kraje Štefan Lukáč a ředitel ústecké pobočky neziskové organizace Poradny pro integraci, z.ú. Jan Kubíček.

Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje byl ustanoven i v aktuálním volebním období 2020 – 2024. Došlo však ke změně počtu členů, kdy z původních 16 členů došlo k redukci na 13 členů (Usnesením č. 046/1Z/2020). Výbor pro národnostní menšiny se v roce 2020 zabýval podporou kulturně-společenských aktivit národnostních menšin žijících v Ústeckém kraji. Současně vytvářel příležitosti pro setkávání národnostních menšin, a to za účelem vzájemného poznání, prohlubování tolerance a dobrých vztahů. K jednání Výboru pro národnostní menšiny docházelo 1x měsíčně.

Na úrovni měst a obcí Ústeckého kraje existují dva poradní orgány, jež se věnují tématu národnostních menšin, a to Výbor pro národnostní menšiny Zastupitelstva Statutárního města Chomutov a Komise sociální a národnostních menšin Rady Statutárního města Most. S těmito orgány Výbor pro národnostní menšiny dlouhodobě spolupracuje, dochází ke vzájemnému předávání informací o kulturně-společenských aktivitách v území a také společnému jednání, k němuž dochází zpravidla 1x do roka. Oba poradní orgány byly zřízeny nad rámec povinnosti vyplývající z § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních), ve znění pozdějších předpisů. Výbor národnostních menšin Zastupitelstva Statutárního města Chomutov je složen ze 14 členů. Mezi členy patří zástupci veřejnosti (v počtu 2 osob), političtí zástupci (v počtu 4 osob) a zástupci národnostních menšin (v počtu 8 osob). Mezi zástupce národnostních menšin patří zástupci romské, vietnamské, německé, ukrajinské, řecké, maďarské, rusínské a kurdské národnostní menšiny. Jednání probíhají 1x měsíčně, přičemž předmětem jednání je podpora kulturně-společenských aktivit národnostních menšin a bezproblémového soužití s majoritou. Komise sociální a národnostních menšin Rady Statutárního města Most (dále jen „Komise sociální a národnostních menšin“) je složena ze 14 členů. Do roku 2015 byla komise v samostatné působnosti a řešila především téma národnostních menšin. Tentýž rok však došlo k organizačním změnám, které vedly ke spojení tématu národnostních menšin s tématem sociálním. Stálým hostem této platformy je koordinátorka pro národnostní menšiny, jež je organizačně zařazena do organizační struktury Magistrátu města Most. Zástupci národnostních menšin se jednání komise účastní na základě pozvání. Komise sociální a národnostních menšin ve sledovaném roce zasedala 4x. Řešily se potřeby a požadavky nezbytné pro podporu činnosti národnostních menšin v oblasti kultury, uchování tradic, dalšího rozvoje, zapojení do akcí města aj. Zároveň jsou také z rozpočtu města každoročně finančně podporovány projektové aktivity neziskových organizací, které sdružují příslušníky národnostních menšin. Z důvodu nastalé situace s covidem-19 byla v roce 2020 zrušena celá řada aktivit zaměřená na představení činnosti národnostních menšin široké veřejnosti.

Kraj Vysočina

Z důvodu nenaplnění podmínky uvedené v ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nebyl ani v roce 2020 ustanoven Krajem Vysočina výbor pro národnostní menšiny. V rámci Krajského úřadu Kraje Vysočina je zřízeno funkční místo koordinátora pro romské záležitosti. V roce 2020 v rámci Kraje Vysočina působila *Pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti*, která se podílela na aktualizacích Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Kraji Vysočina na roky 2016 – 2020, pro rok 2021, a to v průběhu celého tohoto období.

Zlínský kraj

Výbor pro národnostní menšiny nebyl v roce 2020 zřízen, jelikož ve Zlínském kraji není splněna podmínka zastoupení občanů jiné národnosti dle zákona o krajích 129/2000 Sb., v platném znění. Jiná platforma nad rámec zákona o krajích také nebyla zřízena. Zlínský kraj má v rámci krajského úřadu zřízenou funkci koordinátora pro romské poradce, jejíž součástí je také agenda národnostních menšin. Podrobnou zprávu o činnosti krajského koordinátora zasíláme každoročně sekretariátu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Tato funkce je zařazena v Odboru Kanceláře hejtmána od roku 2000. Prostřednictvím krajského koordinátora probíhá spolupráce s romskými i proromskými neziskovými organizacemi, zabývajícími se integrací romské komunity a také s organizacemi, které se věnují i dalším národnostním menšinám, pokud v kraji působí.

3.4. Výbory pro národnostní menšiny na úrovni statutárních měst a obcí

Institucionální zabezpečení výkonu práv příslušníků národnostních menšin ve statutárních městech popisuje níže uvedená tabulka, ve které jsou vyjmenovány konzultační mechanismy sloužící ke komunikaci mezi národnostními menšinami a veřejnou správou. Z celkových čtyř výborů byly v roce 2020 dva zřízeny na základě zákona (Karviná a Třinec) a dva (Brno a Chomutov) nad rámec zákona, konkrétně § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Některá další statutární města zřizují jinak pojmenované konzultační mechanismy, např. komise nebo rady.

Tabulka 3 Výbory, komise a pracovní skupiny ve statutárních městech v roce 2020

město	konzultační mechanismus (Výbor, Komise, Rada, Pracovní skupina)	povinnost ze zákona*
Brno	Výbor pro národnostní menšiny	NE
České Budějovice	---	
Děčín	---	
Frydek-Místek	---	
Havířov	---	
Hradec Králové	Komise sociální, zdravotní a rodinné politiky	NE
Chomutov	Výbor pro národnostní menšiny	NE
Jablonec nad Nisou	--	
Jihlava	---	
Karlovy Vary	---	
Karviná	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Kladno	---	
Liberec	Rada pro cizince, národnostní menšiny a další etnika	NE
Mladá Boleslav	Komise pro integraci etnik a národnostních menšin	NE
Most	Komise sociální a národnostních menšin	NE
Olomouc	Pracovní skupina Etnické menšiny a cizinci	NE
Opava	---	

Ostrava	---	
Pardubice	Skupina komunitního plánování Cizinci, národnostní a etnické menšiny	NE
Plzeň	Komise pro oblast sociálních věcí a národnostních menšin	NE
Prostějov	Pracovní skupina pro komunitní plánování Národnostní menšiny a cizinci	NE
Přerov	---	
Teplice	---	
Třinec	Výbor pro národnostní menšiny	ANO
Ústí nad Labem	---	
Zlín	---	

* Byly naplněny podmínky, kdy je zřízení Výboru pro národnostní menšiny zákonnou povinností.

Výbory pro národnostní menšiny na úrovni obcí

Níže uvedená tabulka uvádí přehled obcí, ve kterých byl v roce 2020 zřízen výbor pro národnostní menšiny (popřípadě jiný orgán, např. komise nebo pracovní skupina), a to jak na základě § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tak i nad rámec uvedeného zákona. Tabulka je sestavena na základě údajů, které poskytly krajské úřady.

Tabulka 4 Výbory pro národnostní menšiny, či jiné poradní orgány na úrovni obcí v roce 2020

obec	poradní orgány zřízeny na základě zákona*
Cheb	
Aš	ANO
Česká Lípa	NE
Česká Třebová	NE
Bukovec	ANO
Bystřice	ANO
Český Těšín	ANO
Dolní Lomná	ANO
Hnojník	ANO
Horní Suchá	ANO
Hrádek	ANO
Chotěbuz	ANO
Jablunkov	ANO
Košařiska	ANO
Milíkov	ANO
Mosty u Jablunkova	ANO
Návsí	ANO
Nýdek	ANO
Petrovice u Karviné	ANO
Písečná	ANO
Smilovice	ANO
Stonava	ANO
Střítež	ANO
Těrlicko	ANO
Třanovice	ANO
Vendryně	ANO
Kobylá nad Vidnavkou	NE
Bílá Voda	NE
Vysoké Mýto	NE

* Byly naplněny podmínky, kdy je zřízení Výboru pro národnostní menšiny zákonnou povinností.

Podle výsledků posledního Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 a na základě § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, by výbory pro národnostní menšiny měly být zřízeny i v dalších obcích. V Moravskoslezském kraji to jsou obce: Bocanovice, Ropice, Horní Lomná, Albrechtice, Vělopolí, Písek, Komorní Lhotka, Řeka, Heřmanovice a Bílá; v Olomouckém kraji je to obec Vikantice, Měrovice nad Hanou a Štéglov; v Karlovarském kraji se jedná o obce Josefov, Staré Sedlo, Nové Sedlo, Oloví, Abertamy, Horní Blatná a Tatrovice; v Ústeckém kraji je to obec Lipová, Měděnec a Vejprty; v Jihočeském kraji se jedná o obec Světlík, Radějovice a Probulov; v Královéhradeckém kraji se jedná o obec Stanovice, ve Středočeském kraji o obec Okoň, ve Zlínském kraji je to obec Střelná a v Plzeňském kraji obec Horní Kvilda. Všechny tyto jmenované obce měly podle výsledků posledního sčítání z roku 2011 zastoupení občanů jiné než české národnosti vyšší než 10 %. Důvody, proč výbory nejsou zřízeny, bývají různé. Nejčastěji se jedná o malý zájem příslušníků menšin o zřízení výboru v místě nebo neexistence národnostně menšinových spolků, které by o zřízení výboru zažádaly. Dalším důvodem může být také rychle se měnící národnostní skladba obyvatelstva v důsledku migrace, kdy v dané lokalitě dojde k poklesu počtu příslušníků národnostních menšin.

3.5. Participace příslušníků národnostních menšin na činnosti ústředních orgánů státní správy a další formy spolupráce

V poradních orgánech jednotlivých resortů ústředních orgánů státní správy byli i v roce 2020 zastoupeni příslušníci národnostních menšin - např. ve výběrových dotačních komisích, pracovních skupinách apod. Níže je uveden přehled národnostních menšin, jejichž zástupci působí v poradních orgánech jednotlivých ministerstev, do nichž jsou nominováni prostřednictvím Rady.

Ministerstvo kultury

Výběrová dotační komise Ministerstva kultury v programu na *podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice*, které spadá do působnosti Odboru regionální a národnostní kultury, je tvořena 19 členy, z toho je 13 zástupců národnostních menšin. Jedná se o zástupce za bulharskou, chorvatskou, maďarskou, německou, polskou, romskou, ruskou, rusínskou, řeckou, slovenskou, srbskou, ukrajinskou a vietnamskou národnostní menšinu. Komise pro hodnocení projektů v programu *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*, která spadá do působnosti Odboru médií a audiovizí, má 15 členů, z toho 13 jsou zástupci menšin. Jde o zástupce ruské, romské, slovenské, maďarské, rusínské, německé, polské, bulharské, řecké, ukrajinské, srbské, běloruské a vietnamské menšiny. Výběrová dotační komise *pro integraci romské komunity* má 10 členů, z toho je 5 zástupců romské národnostní menšiny.

Rada *Muzea romské kultury (dále jen „MRK“)*³⁸, byla v roce 2020 tvořena 7 členy, z toho bylo 5 zástupců romské národnostní menšiny. Z celku 40 pracovníků, ať již zaměstnaných na částečné či celé úvazky, pracovalo v MRK celkem 13 zaměstnanců náležících k romské národnostní menšině. Nájemce a provozovatel kavárny muzea *Café Beng!* je také romské národnosti. Jana Horváthová, ředitelka MRK, zastupuje muzeum v Radě vlády pro záležitosti romské menšiny. Odborný pracovník muzea, kurátor sbírek a video dokumentátor Robin Stria, je členem Pracovní skupiny pro zahraniční spolupráci Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. V rámci Jihomoravského kraje MRK spolupracuje s Výborem pro národnostní menšiny.

³⁸ Muzeum romské kultury je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Výběrová dotační komise Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v dotační výzvě programu *Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin* měla v roce 2020 celkem 19 členů, z toho 8 zástupců národnostních menšin. Jednalo se o zástupce za maďarskou, polskou, romskou, ruskou, řeckou, slovenskou, ukrajinskou a vietnamskou národnostní menšinu.

Výběrová dotační komise pro posouzení projektů ve výzvě programu *Podpora integrace romské menšiny* v roce 2020 byla tvořena celkem 19 členy, z tohoto počtu bylo 10 zástupců romské menšiny. Výběrová komise pro posouzení projektů v dotační výzvě programu *Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol* měla v roce 2020 celkem 9 členů, z toho byli zastoupeni 3 představitelé romské národnostní menšiny.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolupracovalo s příslušníky národnostních menšin i v dalších oblastech své činnosti. Tato činnost je podrobněji uvedena v příloze.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

V roce 2020 mělo *Programové partnerství pro implementaci PO 2 investiční priority 2.1 a 2.2 OPZ (PROP)* celkem 24 členů. Členem PROP v roce 2020 byli i zástupci za následující organizace/instituce:

- MMR – Odbor pro sociální začleňování (Agentura)
- Rada vlády pro záležitosti romské menšiny
- Úřad vlády ČR – Odbor lidských práv a ochrany menšin

Komise pro sociální začleňování v roce 2020 měla 42 členů. Členy Komise byli i zástupci:

- MMR – Odbor pro sociální začleňování (Agentura)
- 9 zástupců neziskových organizací, mimo jiné Společenství Romů na Moravě a IQ Roma servis, z. s.
- Úřad vlády ČR – Odbor lidských práv a ochrany menšin
- Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Na základě usnesení vlády České republiky č. 55 ze dne 20. ledna 2020 byl schválen nový národní dokument – *Strategie sociálního začleňování 2021-2030*, který připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v oblasti sociálního začleňování a boje s chudobou. Při přípravě materiálu spolupracoval resort práce a sociálních věcí zejména s Agenturou pro sociální začleňování na Úřadu vlády (dnes Ministerstvo pro místní rozvoj – Odbor pro sociální začleňování), Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a se členy Komise pro sociální začleňování. Mezi ústřední témata strategie, která mají dopad i na národnostní menšiny, patří oblast přístupu k bydlení, zdravotní péči, sociálním službám, vzdělávání nebo zaměstnání.

- Vzhledem k tomu, že se v koncepční i metodické činnosti v oblasti nepojistných sociálních a rodinných dávek neupřednostňuje žádná národnostní menšina, není třeba podmiňovat spolupráci s dalšími subjekty příslušností k určité národnostní menšině. Spravované dotační programy, strategické dokumenty či realizované projekty v oblasti rodinné politiky a sociálně-právní ochrany dětí jsou zacíleny obecně na cílovou skupinu rodin a ohrožených dětí, bez specifického zaměření na příslušníky národnostních menšin.
- Generální ředitelství Úřadu práce ČR (dále jen „GŘ ÚP ČR“) po celý rok 2020 bylo aktivní v přípravě dopadů Brexitu na zaměstnanost a nepojistné sociální dávky prostřednictvím metodických dnů (i online metodických dnů). Od roku 2019 vede seznam kontaktních pracovníků za každé kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR pro

Brexit a pravidelně jej aktualizuje. V červnu 2020 bylo účastno jednání pořádaného MPSV k Brexitu. Mimo jiné byla jednání účastna i nezisková organizace Romodrom o.p.s. GŘ ÚP ČR na základě výstupu z jednání sbírá informace od Krajských poboček Úřadu práce ČR v měsíčních intervalech o tom, kolik osob navrácených ze Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojeného království“) si požádalo o nepojistné sociální dávky a dále zda bylo těmto osobám doporučeno se obrátit o pomoc na obce či například neziskové organizace s žádostí o pomoc (např. při hledání bydlení atd.). V obdobných intencích je daná problematika řešena i za oblast zaměstnanosti. GŘ ÚP ČR vydalo dne 8.12.2020 s účinností od 1.1.2021 vnitřní řídicí akt Sdělení č. 19/2020 Výstupová dohoda UK – dopady do agendy NSD. Zaměstnanci Úřadu práce ČR byly na základě vydaného sdělení proškoleni dne 15.12.2020. GŘ ÚP ČR se pravidelně účastní Konzultačního dne krajských metodiků sociální práce, které pořádá MPSV. Za oblast zaměstnanosti byl vydán dne 14. 12. 2020 s GŘ ÚP s účinností od 1.1.2021 vnitřní řídicí akt Sdělení č. 23/2020 Výstupová dohoda UK – dopady do agendy ZAM, v návaznosti na daná vydání byli také proškoleni relevantní pracovníci.

- Dne 17.12.2020 byli jednání účastny i zástupci krajské organizace Česká obec a neziskové organizace Romodrom o.p.s. Na jednání bylo projednáváno téma Brexit a pomoc občanům navracajícím se ze Spojeného království.

Ministerstvo vnitra

Policie ČR se při práci s národnostními menšinami řídí *pokynem policejního prezidenta č. 258 ze dne 20. prosince 2013 o činnosti na úseku menšin*. Na základě pokynu jsou v jednotlivých krajích zřizovány pozice styčného důstojníka a pracovní skupiny pro práci s menšinami. V ČR je 14 pracovních skupin, ve kterých pracuje celkem 147 policejních specialistů. V pracovních skupinách je 11 policistů, kteří jsou příslušníky národnostních menšin, z toho 10 policistů patří k romské národnostní menšině.

Ministerstvo spravedlnosti

V reakci na rozhodnutí Výboru ministrů ze září 2019 bylo v roce 2020 Kolegiem expertů k výkonu rozsudku ESLP ustaveno Expertní fórum k výkonu rozsudku *D. H. a ostatní proti České republice*. Dané fórum má za cíl analyzovat příčiny stavu, kdy navzdory mnoha opatřením, která byla od roku 2015 přijata s cílem posílit inkluzivní prostředí na základních školách, se stále nepřiměřeně velké množství romských žáků vzdělává podle vzdělávacích programů se sníženými výstupy z důvodu lehkého mentálního postižení. Celkem Expertní fórum čítá na 30 členů, tj. účastníků, kteří byli přizváni k jednání. Z toho dva účastníci jsou příslušníky romské menšiny. Členové Expertního fóra zastupují celkem 20 subjektů, kdy některé subjekty jsou zastoupeny více zástupci (MŠMT, MPSV, Úřad vlády ČR, KVOP, Pedagogická fakulta UK).

Členy Fóra jsou v první řadě zástupci členů Kolegia, kteří o to projevili zájem či v něm z povahy věci být musejí (MŠMT, MPSV, ÚV, KVOP, Poradna pro občanství). Dále bylo Fórum doplněno odborníky, kteří se vzdělávání Romů a souvisejícím otázkám věnují - jde o zástupce pedagogicko-psychologických poraden, speciálně pedagogických center, učitelů, ředitelů základních škol, akademických pracovníků, Agentury pro sociální začleňování, Národního pedagogického institutu, České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání, Člověka v tísní či sociologů. Romskou komunitu zastupuje místopředseda Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a zástupci organizací Vzájemné soužití o.p.s. a Awen Amenca z. s.

Vězeňská služba České republiky se v rámci svých činností zabývá oblastí vnější spolupráce s příslušníky národnostních menšin ve vybraných věznicích v rámci odborného zacházení. S věznými osobami se realizují aktivity, které se zaměřují na multikulturní výchovu. Některé věznice v této oblasti spolupracují s místními nestátními organizacemi, které se zabývají integrací cizinců či poradenstvím pro cizince (např. Poradna pro integraci, z. ú., Charita Česká republika, ADRA, o.p.s.). Dále některé věznice spolupracují s řadou organizací, které se zabývají problematikou národnostních menšin (např. Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s., Klub Hanoi, o.s., South East Asia, z. s., Liaison, z. s., Integrační centrum pro podporu cizinců, o.p.s., Romodrom o.p.s.).

Úřad vlády ČR

Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků měla v roce 2020 10 členů, z toho 4 členové tvořili zástupci národnostních menšin. Jednalo se o zástupce polské, slovenské, romské a chorvatské národnostní menšiny, tzn. těch menšin, jejichž jazyk je chráněn Evropskou chartou regionálních či menšinových jazyků.

V dotační Komisi pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce bylo v roce 2020 10 členů, z toho jeden zástupce romské národnostní menšiny.

V dotační Komisi pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce bylo 9 členů, z toho jeden zástupce romské národnostní menšiny.

V dotační Komisi pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti bylo 8 členů, z toho jeden zástupce romské národnostní menšiny.

Pracovní skupina k možnosti rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků měla v roce 2020 12 členů, z toho jednoho zástupce německé národnostní menšiny.

Pracovní skupinu pro národnostně menšinové vysílání v roce 2020 tvořilo 17 členů, z toho bylo 15 zástupců za menšiny. Konkrétně šlo o představitele běloruské, bulharské, maďarské, chorvatské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské, ukrajinské, vietnamské národnostní menšiny a jednoho zástupce za židovskou komunitu.

Pracovní skupinu pro řešení situace německých (a dalších) hrobů v České republice v roce 2020 tvořilo 15 členů, z toho bylo 5 zástupců za menšiny. Konkrétně šlo o představitele chorvatské, německé, ruské, ukrajinské národnostní menšiny a jednoho zástupce za židovskou komunitu.

4. Legislativní a další změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin v roce 2020

4.1. Legislativní změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin

V roce 2020 došlo ke vzniku či novelizaci některých legislativních materiálů týkajících se také práv příslušníků národnostních menšin, případně byly tyto změny připravovány.

V gesci *Ministerstva kultury* byly v roce 2020 připravovány tyto právní předpisy týkající se práv národnostních menšin:

- Návrh zákona o službách platformem pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platformem pro sdílení videonahrávek)

V roce 2020 vláda předložila Poslanecké sněmovně vládní návrh zákona o službách platformem pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platformem pro sdílení videonahrávek). Cílem návrhu zákona je transpozice právní úpravy Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu, do českého právního řádu. Projednávání návrhu Poslaneckou sněmovnou nebylo dosud ukončeno. Poskytovatel služby platformy pro sdílení videonahrávek musí přijmout opatření s cílem chránit širokou veřejnost před pořady, videonahrávkami vytvořenými uživateli platformy a audiovizuálními obchodními sděleními obsahujícími podněcování k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo jednotlivci i z důvodu příslušnosti k národnostní menšině.

V gesci *Ministerstva práce a sociálních věcí* byly v roce 2020 připravovány tyto právní předpisy týkající se práv národnostních menšin:

Jako klíčový faktor sladování rodinného a pracovního života, zaměstnanosti rodičů s malými dětmi a také snižování chudoby v ČR jsou podporovány služby péče o děti. K těm patří např. služba péče o dítě v dětské skupině (zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o dětské skupině“).

V červnu 2020 byla vládou schválena novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPOD“), která se soustředila na provedení dílčích, nejvíce potřebných změn v systému SPO.

V gesci *Ministerstva spravedlnosti* byly v roce 2020 připravovány tyto právní předpisy týkající se práv národnostních menšin:

- Novela zákona o soudních poplatcích

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo v roce 2019 novelu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Novela byla schválena vládou dne 16. prosince 2019. V současnosti je návrh projednáván Poslaneckou sněmovnou. V rámci tohoto návrhu je poplatek za odvolání proti soudnímu rozhodnutí ve věcech ochrany před diskriminací snížen na stejnou výši, v jaké je stanoven poplatek za návrh na zahájení soudního řízení ve věcech ochrany před diskriminací. V položce 22 se tak navrhuje stanovit poplatek za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně ve věcech ochrany před diskriminací na 1.000 Kč, tedy na stejnou výši, jako za samotné podání žaloby podle položky 40. Poplatek za odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně ve věcech ochrany před diskriminací doposud stanoven nebyl a soudy tedy vybíraly poplatky podle obecných položek pro odvolání, přičemž taková sazba byla podstatně vyšší, než navrhovaných 1.000 Kč. Tato vyšší sazba mohla znemožnit obětem diskriminace účelnou obranu. Stanovením stejné sazby jako za podání žaloby podle položky 40 tak dojde ke sjednocení výše poplatků ve věcech ochrany před diskriminací a ke zvýhodnění oproti obecné úpravě poplatků za odvolání. Ministerstvo spravedlnosti věří, že tato změna přispěje k boji proti všem formám diskriminace, tedy i proti diskriminaci národnostních menšin.

4.2. Nelegislativní změny týkající se práv příslušníků národnostních menšin

Ministerstvo vnitra

Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra má v gesci *Strategii pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám do roku 2020*, která v metodické a koncepční činnosti souvisí s problematikou národnostních menšin, včetně shromažďování a analýzy relevantních informací. Součástí této Strategie je *Akční plán do roku 2020*. V roce 2020 nedošlo vzhledem k délce trvání strategie k žádným změnám, avšak vzhledem k dopadům pandemie nemoci covid-19 a opatřením vlády ČR s tím souvisejícím, bylo požádáno o prodloužení její platnosti do roku 2021.

Cílem aktivit resortu Ministerstva vnitra v policejní práci s menšinami, v rámci které je řešena rovněž problematika sociálního vyloučení a sociálního začleňování, je otevřená komunikace policie s menšinovými skupinami založená na vzájemné důvěře a respektu. K dosažení tohoto cíle Ministerstvo vnitra soustavně pracuje na posilování vazeb Policie ČR s menšinovými skupinami, prohlubování spolupráce s dalšími zainteresovanými subjekty (např. krajskými koordinátory pro romské záležitosti, lokálními poradci Odboru (Agentury) pro sociální začleňování, manažery prevence kriminality, neziskovými organizacemi, atd.), na implementaci moderních přístupů a postupů do policejní praxe a cíleně se zaměřuje na systematické vzdělávání policistů v oblasti sociálních, komunikačních a interetnických dovedností.

Policejní specialisté jsou pokynem policejního prezidenta č. 204/2016 zařazeni do pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny daného kraje. Jejich úkolem je jednak pochůzková činnost a výkon preventivní a právně osvětové činnosti v sociálně vyloučených lokalitách, příprava podkladů pro budoucí rozhodování, koordinace usměrňování aktivit policie ve vztahu k romské menšině, také pravidelný kontakt s obyvateli sociálně vyloučených romských lokalit a spolupráce s terénními sociálními pracovníky a komunitními centry, působícími v dané oblasti. Styční důstojníci pro menšiny a členové jejich pracovních skupin jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR kontinuálně mapují a monitorují sociálně vyloučené lokality, včetně zaznamenaných sociálně patologických jevů a kriminality. V roce 2020 nedošlo v materiálech nelegislativní povahy (i pokud jde o mezinárodní smlouvy a různé koncepční materiály) ke změně týkající se alespoň potenciálně práv příslušníků národnostních menšin.

V roce 2020 byla vládou schválena a zveřejněna Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2019, která se zabývá také trestnou činností spáchanou z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek. V ní se kromě jiného uvádí, že v roce 2019 bylo Policií ČR zjištěno 170 trestných činů s nenávistným podtextem. Za rok 2019 bylo policií evidováno celkem 122 stíhaných osob u skutků s nenávistným podtextem. Pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek bylo obžalováno celkem 144 osob. Odsouzeno za ně bylo celkem 49 osob. Terčem předsudečné nenávisti nejsou již pouze zástupci národnostních, etnických, náboženských, či sexuálních menšin, bezdomovci, příslušníci různých subkultur, lidskoprávní aktivisté, ale i politici neextremistických stran. Vyhrůžky a urážky jsou směřovány i proti novinářům, kteří se věnují psaní o xenofobních subjektech.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rovněž materiály nelegislativní povahy jsou koncipovány v souladu se zásadami rovného zacházení bez diskriminace. Uplatňování práv v oblasti nepojistných sociálních a rodinných dávek příslušníků národnostních menšin se řídí podmínkami stanovenými zákonem bez zvláštního přístupu z důvodu etnického původu. Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) předložilo vládě národní dokument Strategie sociálního začleňování 2021-2030, který byl schválen 20. ledna 2020 usnesením č. 55. MPSV ve spolupráci s Odbornou komisí

pro rodinnou politiku vypracovalo Konceptci rodinné politiky (dále jen „Konceptce“), která byla vládou schválena 18. září 2017. Konceptce obsahuje 39 opatření na podporu rodin, a to z oblasti dávkové podpory, sladování rodinného a pracovního života či primární prevence. MPSV taktéž předložilo vládě Národní strategii ochrany práv dětí 2021–2029 (dále též jen „Strategie“), která byla schválena 14. prosince 2020 usnesením č. 1323. Cílem Strategie je vytvoření systému spolupráce, který zajistí ochranu dětí a zároveň zkvalitnění života všech dětí a rodin, primárně však dětí nacházejících se v obtížné životní situaci a s různými typy znevýhodnění (dílčí cíl 3 „Vyrovňávání příležitostí“).

4.3. Plnění usnesení vlády týkající se práv příslušníků národnostních menšin

V této části Zprávy jsou shrnuty informace o plnění některých úkolů ministerstva, které se týkají oblastí národnostních menšin.

V roce 2020 plnilo *Ministerstvo kultury* usnesení vlády týkající se práv příslušníků národnostních menšin na více úrovních.

a) Odbor regionální a národnostní kultury

Usnesení vlády dotýkající se práv národnostních menšin, včetně romské národnostní menšiny, byla plněna v rámci výběrových dotačních řízení a prostřednictvím státních příspěvkových organizací Ministerstva kultury.

V rámci specifického cíle 4.1. *Uchování kulturního dědictví Romů, včetně podpory bádání k jeho poznání* Strategie romské integrace³⁹ je uloženo Ministerstvu kultury (bod d) podporovat Světový romský festival Khamoro. Tento úkol navazuje na předchozí usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347 o podpoře Světového romského festivalu Khamoro.

V roce 2020 se konal již 22. ročník festivalu Khamoro, avšak v důsledku pandemie covid-19 byl koncept tohoto ročníku upraven do netradiční podoby. Festival tak neproběhl jako ucelený týdenní program, který se každoročně konal na přelomu května a června, ale byl realizován v dílčích aktivitách v období od dubna do prosince roku 2020, přičemž hlavní bloky proběhly v září a listopadu tohoto roku. Některé z plánovaných aktivit byly streamovány, např. koncerty, další z nich byly realizovány v online formě. Oddělení literatury a knihoven v roce 2020 v souladu s nařízením vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví pravidla poskytování dotací na podporu knihoven, v platném znění, a Konceptcí rozvoje knihoven v ČR na léta 2017 – 2020 vyhlášovalo dotační řízení Knihovna 21. století, určené knihovnám evidovaným dle knihovnového zákona. Jedním z jeho tematických okruhů je *Podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců*. Dotace byly poskytovány na nákup literatury v jazycích národnostních menšin a na akce, seznamující s jinými kulturami.

Muzeum romské kultury, státní příspěvková organizace

Muzeum romské kultury (dále jen „MRK“) svým programem soustavně přispívá ke sbližování minority a majority. MRK poskytuje edukační programy pro žáky ZŠ a studenty SŠ, které jsou zaměřené na historii Romů (expoziční Příběh Romů), téma holokaustu, téma porozumění mezi kulturami, eliminaci předsudků apod. Programy jsou příležitostně realizovány i externě, přímo ve školách. Formou workshopů, besed a přednášek přibližuje MRK kulturu Romů širokému spektru romské i neromské veřejnosti. Za rok 2020 proběhlo 17 komentovaných prohlídek a 20 edukačních programů (tematicky zaměřené na historii a kulturu Romů – ve stálé expozici MRK, dále programy k tématu holokaustu, soužití majority

³⁹ Viz *Strategie romské integrace do roku 2020*, schválená usnesením vlády ČR ze dne 23. února 2015 č. 127, Úřad vlády ČR, Praha 2015, s. 36 - 37.

s minoritou, romská hudba a tanec). Nově byly realizovány soboty, resp. neděle pro rodiny s dětmi s pestrým programem na téma živly či bytosti romské magie (15 víkendů). Ve spolupráci s Institutem Tereziánské iniciativy, Nadáciou Milana Šimečku (Bratislava) a Anne Frank Haus (Amsterdam) proběhla letní škola pro pedagogy. Letní škola se uskutečnila v době od 18. do 21. 8. (20. 8. účast na pietním aktu v bývalém cikánském táboře v Hodoníně u Kunštátu, 19. a 21. 8. účast na přednáškách a prohlídce expozice i temporální výstavy v MRK).

Motto muzea / poslání:

„Jsme prostorem pro setkávání kultur.
Otevíráme cesty ke kořenům romské identity.
Uchováваме a zpřístupňujeme kulturu a historii Romů
jako součást světového dědictví.
Přispíváme k toleranci a vzájemnému porozumění.
Pro dialog kultur, pro nás.”

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy plnilo v roce 2020 usnesení vlády týkající se práv příslušníků národnostních menšin formou dotačních programů, a to jak pro školy a školská zařízení, tak pro nestátní neziskové organizace. Cíle, účely a rozsah podpory jsou uvedeny v dalších částech zprávy.

Ministerstvo vnitra

Účinná usnesení vlády, dotýkající se práv příslušníků národnostních menšin, byla v roce 2020 průběžně plněna. Usnesení vlády týkající se práv příslušníků národnostních menšin byla zohledněna zejména v požadavku na nediskriminační vyhlašování výběrových řízení na volná místa.

Usnesení vlády č. 243/2003

1a) Průběžně monitorovat ve spolupráci s místopředsedou vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje plnění úkolů týkajících se romské integrace kraji a obcemi (§ 6 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů).

Usnesení č. 1573/2005

6.2. V rámci výkonu dozoru posuzovat zákonnost nastavení podmínek přístupu k obecnímu bytovému fondu.

Usnesení č. 1067/2005

Opatření 3.3.1.2. Kontrolovat zákonnost pravidel pro hospodaření s obecními byty.

Usnesení vlády č. 416/2016

Usnesením vlády ze dne 11. května 2016 č. 416, k Revizi úkolů vyplývajících z usnesení vlády, týkajících se integrace romské menšiny, vláda uložila ministru vnitra:

b) působit na základě poznatků z výkonu dozoru nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jejich orgánů preventivně formou doporučení pro obce a kraje s cílem předcházet diskriminačním praktikám, například v oblasti přístupu k obecnímu bytovému fondu nebo v oblasti veřejného pořádku.

V roce 2020 bylo Ministerstvem vnitra provedeno 90 kontrol samostatné působnosti obcí, při kterých byla u kontrolovaných obcí zjišťována existence pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce. V rámci provedených kontrol a další dozorové a metodické činnosti ministerstva bylo zjištěno 36 pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce. Při posuzování výše uvedených pravidel pro přidělování bytů ve vlastnictví obce zjistilo Ministerstvo vnitra různá pochybení, ani v jednom případě však nebylo zjištěno, že by obce přistupovaly

k diskriminaci žadatelů o byt na základě národnosti či rasy. Základní pravidla pro rovný, tedy nediskriminační přístup k bytovému fondu obcí jsou uvedena v „Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit“ s důrazem na zajištění potřeby bydlení, která jsou mj. zveřejněna na webových stránkách Kanceláře veřejného ochránce práv a Ministerstva vnitra (<https://mvcr.cz/odk2/soubor/edsp-doporuzeni-low-pdf.aspx>). Tato doporučení zpracovaná Ministerstvem vnitra a Kanceláří veřejného ochránce práv srozumitelnou formou poskytují základní informace, které jistě využijí mnohé obce při přípravě pravidel přístupu obyvatel k obecnímu bytovému fondu.

Ministerstvo vnitra své poznatky z dozorové činnosti v oblasti posuzování zákonnosti pravidel pro přidělování obecních bytů, jakož i upozornění na zákaz diskriminace národnostních i jiných menšin při nakládání s obecním bytovým fondem v roce 2020, prezentovalo v rámci Ministerstvem vnitra pořádaných porad se zástupci krajských úřadů, Kanceláře veřejného ochránce práv, Svazu měst a obcí, Komory statutárních měst, Sdružení místních samospráv, Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj a dalších subjektů (3. března 2020), Konference k problematice obecního bydlení a sociální práce s lidmi v bytové nouzi pořádané veřejnou ochránkyní práv (10. února 2020) či Ministerstvem práce a sociálních věcí pořádané konference „Sociální bydlení v českých obcích – zkušenosti z praxe“ (9. září 2020).

Ačkoliv v roce 2021 bude ukončena platnost současného Akčního plánu Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, bude se Ministerstvo vnitra zabývat posuzováním zákonnosti pravidel (zásad) pro přidělování obecních bytů z pohledu diskriminace národnostních menšin i v následujících letech a to s ohledem na plánované zahrnutí obdobného projektu do Strategie romské integrace 2021 – 2030.

5. Užívání jazyka národnostních menšin v krajích s ohledem na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Naplňování závazků plynoucích z uzavření této mezinárodní smlouvy Českou republikou se týká těchto historických a regionálních jazyků: polština, němčina, romština, slovenština a od 1. ledna 2015 také moravská chorvatština. Blíže o Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků viz kapitola 1.1. Níže je uveden přehled situace na úrovni krajů v naplňování závazků plynoucích z Charty.

Jihočeský kraj

Počet příslušníků národnostních menšin v Jihočeském kraji je relativně nízký, neexistují lokality s vyšší koncentrací příslušníků jednotlivých národnostních menšin a spolků, které by prosazovaly či vznášely požadavky vyplývající z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. V rámci území Jihočeského kraje nebylo zjištěno užívání jazyků národnostních menšin při předávání informací veřejné správy nebo úředních jednáních, ani nebylo zjištěno užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích.

Jihomoravský kraj

V Jihomoravském kraji není ve smyslu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, užíváno dvojjazyčného označení, ani kraj nezaznamenal zkušenosti s prováděním Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Užívání menšinových jazyků však podporuje Magistrát města Brna, kde od roku 2017 působí čtyři interkulturní pracovníci s jazyky ukrajinština, ruština, vietnamština, rumunština a arabština. Tyto jazyky však nejsou v současné době pod ochranou Evropské charty

regionálních či menšinových jazyků. Interkulturní pracovníci poskytují asistenci a tlumočení cizincům i zaměstnancům veřejných institucí při vzájemném styku, starají se o informovanost daných jazykových skupin ve městě, vyhledávají zranitelné či potřebné cizince přímo v terénu, zajišťují přenos informací o situaci a potřebách cizinců na úroveň samosprávy a působí preventivně. Vytvářejí a šíří informační materiály v jazycích těchto menšin, tvoří informační videa a obecně etablojí účinné komunikační kanály směrem k těmto menšinám. V několika případech vytvořili jazykové mutace úředních dokumentů. V prosinci 2019 statutární město Brno vydalo průvodce pro nově příchozí cizince v jazycích těchto menšin a také v angličtině. Interkulturní pracovníci na Magistrátu města Brna s výše uvedenými jazyky asistují a tlumočí ve styku cizinců a zaměstnanců veřejných institucí včetně úřadů na území města i během úředních jednání.

Karlovarský kraj

Otázkou implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků se kraj výslovně nezabývá, neboť nebyl zaznamenán problém s právy vyplývajícími z tohoto dokumentu. Do anglického, německého a ruského jazyka jsou přeloženy informace o kraji na portálu úřadu *Živý kraj*. Na vývěskách ani v Krajských listech ostatní jazyky nejsou využívány. V rámci úředního jednání s příslušníky národnostních menšin se v případě potřeby najímá překladatel. Často si sami příslušníci národnostních menšin (většinou představitelé vietnamské národnostní menšiny) berou k jednání osobu, které důvěřují a která je schopna komunikovat v úředním jazyce. V rámci Karlovarského kraje není užíván na vjezdových a výjezdových tabulích s názvem obcí jazyk národnostních menšin, není užíván ani pro označení budov státních orgánů a samosprávných celků. Ze strany příslušníků národnostních menšin nebyl takový požadavek vznesen.

Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj se doposud implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků nezabýval, neboť o to zástupci národnostních menšin neprojevili zájem. Pokud bude Královéhradecký kraj s žádostí osloven, nebo dojde k významnému navýšení počtu osob užívajících menšinový jazyk, je připraven vyhovět opodstatněným požadavkům založeným na této smlouvě. Královéhradecký kraj považuje ochranu menšinových jazyků za velmi důležitou a potřebnou, neboť představuje klíčový předpoklad k zachování vzácné kulturní rozmanitosti na území České republiky.

Liberecký kraj

Ustanovení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků na území Libereckého kraje v současné době nejsou realizována. Žádný národnostně menšinový jazyk se na území kraje tradičně neužívá. Na aplikaci těchto ustanovení nepřišel ze strany spolků národnostních menšin žádný podnět. Liberecký kraj začal aplikovat používání menšinových jazyků na svých webových stránkách <https://en.kraj-lbc.cz/page222/foreigners>. Jedná se o jazykové mutace: angličtina, ruština, vietnamština a mongolština. Na těchto webových stránkách lze získat základní informace související s životem v ČR a v současné době o vládních opatřeních k zamezení šíření koronaviru covid-19. V současné době je připravována preventivní brožura pro cizince „Pravidla, která Vás chrání, aneb bezpečný život cizince v Libereckém kraji“. Brožura by měla vzniknout v těchto jazykových mutacích: angličtina, ukrajinština, ruština, vietnamština a mongolština.

Moravskoslezský kraj

V rámci dotačního programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2020 nebyly podány žádné projekty. Mimo dotační tituly dochází k instalacím vjezdových a výjezdových tabulí s dvoujazyčnými názvy obcí.

Výsledky šetření ohledně naplňování Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v Moravskoslezském kraji

Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny oslovilo v červnu 2020 všechny obce v Moravskoslezském kraji s žádostí o spolupráci při zjišťování informací o užívání tradičních a správných forem místních názvů v jazycích národnostních menšin v uvedeném kraji, potažmo přímo v dané obci. Z 300 oslovených obcí zaslalo svou odpověď 221. Žádost o poskytnutí informací souvisela s naplňováním ustanovení Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Výsledky průzkumu jsou dostupné na webových stránkách Úřadu vlády⁴⁰.

Olomoucký kraj

Počet příslušníků národnostních menšin v Olomouckém kraji je relativně nízký, neexistují lokality s vyšší koncentrací příslušníků jednotlivých národnostních menšin a existencí spolků, které by prosazovaly či vznášely požadavky vyplývající z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

Pardubický kraj

Pardubický kraj nemá zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Místní názvy nejsou uváděny v jazykových mutacích. Tlumočení pro cizince při jednáních s úřady, školami, lékaři, PPP, apod. zajišťují soukromí tlumočníci nebo nezisková organizace Most pro, o.p.s., případně Centrum na podporu integrace cizinců. Ve školách je zprostředkováno tlumočení zmíněnými organizacemi nebo Národním institutem dalšího vzdělávání nebo si cizinci zajišťují a hradí tlumočnický sami (v souladu s právními předpisy). Webové stránky Pardubického kraje www.pardubickykraj.cz jsou kromě češtiny zpracovány i v angličtině, němčině, francouzštině, italštině a polštině. Mnoho informací v nejrůznějších jazycích poskytují klientům z řad cizinců zejména zmíněné organizace.

Plzeňský kraj

V roce 2020 nebyly zaznamenány případy, kdy by byl u úředního jednání přítomen tlumočník. Stanovené doklady, vydané orgány cizích států se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak, nebo přímo použitelné právo Evropské unie. Jsou předkládány s úředním překladem do jazyka českého, nejsou-li psány v jazyce slovenském. Užívání slovenského jazyka jednacím má zákonnou oporu. Cizinci žadatelé o udělení státního občanství České republiky mají stanovenou zákonnou podmínku složení zkoušky z českého jazyka na úrovni B1 Evropského rámce pro jazyky.

Krajská romská koordinátorka zveřejňuje v rámci výkonu svojí agendy aktuality na webových stránkách Krajského úřadu Plzeňského kraje pro osoby romského etnika. V několika případech byly údaje uvedeny jak v českém, tak i v romském jazyce. Jednalo se pouze o zveřejnění, nikoliv o překlad.

Většina dotázaných z obcí s rozšířenou působností se shoduje, že nemá zkušenosti s používáním menšinových jazyků během jednání (překlady dokumentů, tlumočení).

Hlavní město Praha

Hl. m. Praha nemá zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. V případě běžného úředního kontaktu a zveřejňování informací ze strany hl. m. Prahy nebyla potřebná zvláštní opatření a ani nebyl zaznamenán oddělením národnostních

⁴⁰ <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/aktuality/vysledky-setreni-ohledne-naplnovani-evropske-charty-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku-v-moravskoslezskem-kraji-184622/>

menšin a cizinců žádný podnět vztahující se k tomuto tématu ze strany ostatních pracovišť Magistrátu hl. m. Prahy.

Středočeský kraj

V souvislosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků kraj v uplynulém roce žádná opatření vyplývající z jejího ustanovení nerealizoval. Na základě dosavadních zkušeností lze konstatovat, že žádný z menšinových jazyků na území Středočeského kraje nelze definovat ve smyslu čl. 1 Charty, tj. jako jazyk ve smyslu užšího územního vymezení, kde je vyjadřovacím prostředkem takového počtu osob, který by přijetí různých ochranných a podpůrných opatření opodstatňoval.

Ústecký kraj

S implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků nemá Ústecký kraj zkušenosti. Jazyk národnostních menšin na webových stránkách kraje není užíván. Totéž platí pro zpravodaj kraje, vývěsky či úřední desky. K užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích nedochází.

Podpora cizinců při jednání s úřady a dalšími institucemi je zajišťována především neziskovými organizacemi, pro příklad lze uvést organizaci Poradna pro integraci, z.ú., která se věnuje tlumočení během úředních jednání, výuce českého jazyka, překladům a dalším aktivitám, jež napomáhají integraci cizinců.

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina nemá s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků žádné zkušenosti. Přesto jsou jazyky národnostních menšin při předávání informací veřejné správy v rámci kraje používány. Např. webové stránky města Chotěboř jsou dostupné ve třech jazycích – angličtině, němčině a maďarštině. V rámci spolupráce Kraje Vysočina a Centra na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina byla vytvořena informační brožura pro cizince v češtině, angličtině, mongolštině a ruštině, která byla koncem roku 2020 vytištěna a distribuována mezi cizince i na místa, která cizinci navštěvují (odbor azylové a migrační politiky, cizinecká policie, firmy zaměstnávající cizince v Kraji Vysočina). Během úředních jednání v roce 2020 docházelo nejčastěji k tlumočení do vietnamštiny, např. v Moravských Budějovicích.

Zlínský kraj

Zlínský kraj nemá s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků žádné zkušenosti.

6. Vzdělávání v jazycích národnostních menšin

Vzdělávání v jazycích národnostních menšin patří k nejúčinnějším opatřením pro zachování menšinového jazyka i pro další kulturní rozvoj národnostních menšin. Národnostní menšiny o vzdělávání ve svém jazyce mají zpravidla velký zájem. Obdobně je tomu u českých krajanů žijících v zahraničí. Vzhledem k malé početnosti a rozptýlenosti národnostních menšin žijících na území České republiky však národnostně menšinové školství existuje jen ve vztahu k polské menšině.

Podle článku 25 odstavec 2 písmeno a) Listiny základních práv a svobod se občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám za podmínek stanovených zákonem zaručuje též právo na vzdělání v jejich jazyku. Toto právo je dále upraveno v § 11 menšinového zákona, podle kterého příslušníci národnostních menšin, které tradičně

a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na výchovu a vzdělávání ve svém mateřském jazyce ve školách, předškolních zařízeních a školských zařízeních za podmínek, které stanoví zvláštní právní předpisy. Příslušníci národnostních menšin mohou dále za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy zřizovat soukromé školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny nebo s výukou jazyka národnostní menšiny jako vyučovacím předmětu a soukromá předškolní zařízení a soukromá školská zařízení.

Podmínky pro zajištění vzdělání v jazyce národnostní menšiny v mateřských, základních a středních školách obcemi, kraji a případně Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy upravuje ustanovení § 14 školského zákona. Předpokladem je, že v obci musí být dle zákona zřízen výbor pro národnostní menšiny a současně jsou zákonem stanoveny minimální počty dětí, které se ke vzdělávání v jazyce národnostní menšiny přihlásí. Vzhledem k nízkému počtu statutárních měst a obcí, ve kterých je zákonem dána povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny (viz tabulka č. 3 a tabulka č. 4 výše), je menšinové školství financované z veřejných rozpočtů omezeno pouze na polské národnostně menšinové školství v Moravskoslezském kraji.

V této části Zprávy je dále podrobněji popsána situace týkající se vzdělávání v jazycích národnostních menšin ve vztahu k menšině polské, německé a romské, u kterých je tato otázka diskutována rovněž ve vztahu k naplňování Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. V principu však otázka vzdělávání v menšinovém jazyce existuje ve vztahu ke všem národnostním menšinám. Přístup ke vzdělávání v jazyce národnostní menšiny je proto podporován ze strany státu také prostřednictvím dotačních programů, především programu Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy⁴¹. Ke vzdělávání v menšinových jazycích přispívají aktivně rovněž samotné spolky příslušníků menšin. Například v reflexích od příslušníků národnostních menšin zastoupených v Radě je uvedeno zřízení nedělní školy s výukou bulharštiny v Brně či sobotních škol zřizovaných ukrajinskou menšinou.

6.1. Polská národnostní menšina

Polská menšina je díky své početnosti a koncentraci v Moravskoslezském kraji jedinou národnostní menšinou, která může využívat možností národnostně menšinového školství financovaného z veřejných rozpočtů. V Moravskoslezském kraji je zřízeno několik škol, v nichž se vzdělávání uskutečňuje pouze v polském jazyce, či dvojjazyčně, a to jak v českém jazyce, tak i v polském jazyce, podle ustanovení § 14 odst. 5 školského zákona.

Podle údajů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, je v současné době na území ČR zřízeno 24 mateřských škol s polským jazykem vyučovacím nebo s česko-polským jazykem vyučovacím. Všechny tyto mateřské školy se nachází na území Moravskoslezského kraje. Tyto mateřské školy navštěvovalo ve školním roce 2020/2021 celkem 830 dětí, které byly zařazeny do 45 tříd. Seznam zmíněných mateřských škol tvoří přílohu č. 2.

Počet základních škol, ve kterých je vyučovacím jazykem jazyk polský, zůstává stabilní. Ve školním roce 2020/2021 bylo zřízeno 21 škol s polským jazykem vyučovacím, přičemž všechny tyto školy se nachází v Moravskoslezském kraji. Uvedené školy zřídily celkem 137 vyučovacích tříd, které navštěvovalo 2 045 žáků.

Střední školy, kde je vyučovacím jazykem jazyk polský, či je polština jedním z vyučovacích jazyků, se rovněž nachází na území Moravskoslezského kraje. Jedinou střední školou, ve které je polský jazyk jediným vyučovacím jazykem je Polské gymnázium - Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego, Český Těšín, příspěvková organizace. Další střední školy, které mají

⁴¹ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/programy-na-podporu-vzdelavani-v-jazycich-narodnostnich-mensin-a-multikulturni-vychovy>

v Rejstříku škol uveden vyučovací jazyk oboru polský, jsou Střední průmyslová škola, Karviná, příspěvková organizace, Obchodní akademie, Český Těšín, příspěvková organizace a Střední zdravotnická škola, Karviná, příspěvková organizace. Uvedené střední školy navštěvovalo ve školním roce 2020/2021 celkem 1 373 studentů. Seznam základních a středních škol je uveden v příloze č. 3.

Činnost Pedagogického centra pro polské národnostní školství v Českém Těšíně

Podmínky pro naplňování státní politiky v oblasti vzdělávání v jazycích národnostních menšin, konkrétně vzdělávání žáků a studentů v polském jazyce v těch obcích, kde polská národnostní menšina tvoří více než 10 % obyvatelstva, zajišťuje Pedagogické centrum pro polské národnostní školství v Českém Těšíně (dále jen „Pedagogické centrum“). Pedagogické centrum je přímo řízená organizace financovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Činnost Pedagogického centra v roce 2020 probíhala v souladu se statutem příspěvkové organizace a v souladu se schváleným plánem hlavních úkolů na rok 2019.

Ve všech školách a školských zařízeních s polským jazykem vyučovacím se Pedagogické centrum dlouhodobě věnuje problematice užívání a podpory mateřského jazyka. Jedná se především o zajišťování potřeb škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, přípravu metodických pomůcek pro školy s polským jazykem vyučovacím, vydávání a distribuci metodických pomůcek – měsíčník *Jutrzenka* a *Ogniwo*.

„Jutrzenka“ (ve školním roce 2020/2021 se jedná o ročník 76/110) – jako metodická pomůcka i jako časopis je určen k práci s žáky 1. stupně polských škol v hodinách mateřského jazyka, matematiky či vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Motivuje rovněž k samostatné četbě – podporuje logické myšlení, kreativitu, rozvíjí finanční gramotnost a rozšiřuje všeobecné znalosti žáků.

„Ogniwo“ (ve školním roce 2020/2021 se jedná o ročník 76) slouží jako metodická pomůcka k výuce žáků 2. stupně základní školy. Obsahuje pravidelné rubriky, jež lze využít v hodinách polského a anglického jazyka, občanské výchovy, informatiky, zeměpisu, biologie a zeměpisu. V rubrice Okładka Ogniwa (Obálka Ogniwa) se pravidelně objevují žáci polských škol, kteří dosáhli významných úspěchů v exaktních, uměleckých nebo sportovních oblastech. Metodické pomůcky vycházejí pravidelně jednou měsíčně po dobu celého školního roku, tedy 10 čísel v nákladu 1100 ks (*Jutrzenka*) a 700 ks (*Ogniwo*).

V návaznosti na vyučování metodou „heritage language“, které se Pedagogické centrum dlouhodobě věnuje, byla zahájena spolupráce s polskými a českými didaktiky polského a českého jazyka. Důležitým aspektem současné jazykové didaktiky v mnohojazyčném a mnohokulturním prostředí je nutnost modernizace procesu jazykového vzdělávání. Proto metoda „heritage language“, tj. vyvážená oscilace mezi mateřským a cizím jazykem je nesmírně důležitá pro rozvoj komunikačních kompetencí. Chceme efektivně využít benefit dvojjazyčnosti a přenést výsledky nejnovějších výzkumů do metodiky polského a českého jazyka (důležité je např. prolínání vyvozování a vysvětlování lingvistických jevů v českém a polském jazyce).

Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků poznamenala v roce 2020 koronavirová pandemie. Pedagogické centrum přešlo do online vzdělávacího způsobu. Učitelům byly nabízeny užitečné aplikace pro obohacení online výuky žáků.

Pedagogické centrum každoročně organizuje soutěže v několika předmětových oblastech. I tuto oblast v roce 2020 poznamenala koronavirová krize. Ještě v prvním čtvrtletí stihlo Pedagogické centrum realizovat část naplánovaných soutěží. Z matematických soutěží se jednalo o Matematického klokana (v online verzi ve spolupráci s Polskem), okresní kolo

Matematické olympiády a Pythagoriádu. Taktéž proběhla soutěž v polském jazyce Mistr pravopisu pro žáky 4. – 9. roč. polských ZŠ a mezinárodní soutěž v anglickém jazyce FOX – XX. ročník mezinárodní soutěže v anglickém jazyce pod záštitou Jagellonské univerzity v Krakově. Pedagogické centrum se již několik let podílí na organizaci prestižní řečnické soutěže vyhlašované v Polsku. V roce 2020 se do celostátního kola v polských Katovicích dostali opět zástupci žáků škol s polským jazykem vyučovacím. Téma soutěže v roce 2020 bylo: „Doby války o svobodu vlasti – udržovat v paměti či odložit?“. V období od října do prosince zorganizovalo Pedagogické centrum 4 online soutěže: Rodinný poklad (prezentace rodinné památky), Probud' starou fotografii (starý snímek v novém kabátě), Škola za 100 let (výtvarná soutěž), E-koleda (pěvecká soutěž). Soutěžil se v roce 2020 zúčastnilo cca 1230 žáků ze škol s polským vyučovacím jazykem.

Přeshraniční česko-polská spolupráce v oblasti vzdělávání

Pedagogické centrum je aktivní v oblasti přeshraniční česko-polské spolupráce, zejména v oblasti společného vzdělávání. V roce 2020 pokračovala realizace 3 přeshraničních projektů.

1. V rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko je Pedagogické centrum partnerem vlajkového projektu „Zvyšování jazykových kompetencí budoucích absolventů na přeshraničním trhu práce“ (vedoucí partner – Univerzita Palackého v Olomouci, partneři – PC ČT a Uniwersytet Wrocławski). Pro budoucí absolventy z ČR a Polska jsou připraveny workshopy na rozvoj komunikačních kompetencí, propagace učení se sousedícím jazykům a vzájemnému poznávání obou kultur.

2. V rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko je Pedagogické centrum partnerem projektu „akcent@net“ (vedoucí partner – Institut Euroscola v Třinci, Slezská univerzita v Katovicích a Evropské seskupení územní spolupráce NOVUM). Po celé délce česko-polské hranice, ve všech euroregionech, se až do roku 2021 budou realizovat akce v rámci 4 hlavních aktivit: networking – síťování českých a polských škol, job-shadowing – výměnné stáže pro učitele, konzultace online pro česko-polskou spolupráci a tvorba česko-polské publikace „Mozaika kultur“.

3. „Tradice a zvyky regionu“ - projekt v rámci programu INTERREG VA ČR-Polsko, Fond mikroprojektů se zabývá regionálním vzděláváním v česko-polském pohraničí Těšínského Slezska a spočívá v přiblížení tradic a zvyků regionu v jednotlivých ročních obdobích.

Další aktivity Pedagogického centra pro polské národnostní školství v Českém Těšíně

Pedagogické centrum pokračuje v koordinaci aktivit česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic. V roce 2020 se členové skupiny věnovali přípravě již 4. publikace „Rok 1918, jeho předpoklady, důsledky a význam v českých, československých a polských učebnicích“. Základem činnosti česko-polské pracovní skupiny pro oblast učebnic je snaha věnovat pozornost problematice vzájemných česko-polských stereotypů a možnostem jejich překonávání, zvláště ve výuce společenskovedních předmětů, historie a literatury. Členy pracovní skupiny za českou stranu jsou představitelé Ostravské univerzity, Karlovy univerzity a Pedagogického centra. Z polské strany se jedná o zástupce univerzit v Poznani, Vratislavi, Krakově a Štětíně. S pracovní skupinou rovněž aktivně spolupracují didaktici Univerzity Komenského v Bratislavě.

6.2. Německá národnostní menšina

Německá národnostní menšina je na území České republiky prostorově rozptýlená, a proto na rozdíl od menšiny polské, nemůže využít možnosti zřizování národnostně menšinových škol podle ustanovení § 14 školského zákona. Pozornost německé menšiny se proto v praktické rovině obrací jak k soukromému školství, tak k výuce některých předmětů na školách v německém jazyce jako v cizím jazyce.

Velkým úspěchem německé menšiny je především dlouholeté zajištění fungování *Základní školy německo-českého porozumění a Gymnázia Thomase Manna* v Praze jako školy založené v roce 1991 německou národnostní menšinou⁴² v České republice. Patří mezi školy, kde je němčina vyučovacím jazykem. Nabízí pro české i německé děti vzdělání a výchovu v 1. - 5. ročníku s němčinou jako jazykem cizím nebo jazykem mateřským. Škola připravuje žáky pro studium na Gymnázium Thomase Manna, které je osmileté a připravuje žáky na studium na vysoké škole.

Němčina je vyučovacím jazykem také na dvoujazyčném Rakouském gymnázium v Praze, které je založeno na základě mezinárodní smlouvy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dle §13 odst. 3 školského zákona a na něj navazujícího Výnosu č. 9/2013, kterým se upravuje postup při povolování výuky některých předmětů v cizím jazyce, povoluje školám mimo jiné i výuku některých předmětů v německém jazyce. Jedná se o základní i střední školy. I v roce 2020 pokračoval pilotní projekt k zahájení výuky v německém jazyce ve dvou třídách základních škol v Jablonci nad Nisou a Chebu, a to za spolupráce s Úřadem vlády ČR a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Přehled základních a středních škol, ve kterých jsou některé předměty vyučovány v německém jazyce, je uveden v příloze č. 4.

Dalším projektem, který je z hlediska jazykové politiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) významný, je program dvojjazyčné výuky a rozšířené výuky němčiny nabízené v rámci projektu Německý jazykový diplom KMK. V České republice pracuje v současné době ve spolupráci se Spolkovou republikou Německo jedna dvojjazyčná šestiletá sekce, a to na Gymnázium F. X. Šaldy v Liberci, a jedna dvojjazyčná osmiletá sekce v rámci Německé školy v Praze. Na gymnáziích působí němečtí vyučující a vedoucí německé sekce. Vyučující zajišťující výuku vybraných předmětů v němčině a vedoucí sekce jsou do ČR vysláni Centrálou pro školství v zahraničí Spolkového správního úřadu. Absolventi dvojjazyčné výuky získávají české i německé maturitní vysvědčení, která jim umožňují přístup jak na vysoké školy v České republice, tak i ve Spolkové republice Německo. Dvojjazyčná gymnázia mají speciálně upravený Rámcový vzdělávací program, který respektuje specifika dvojjazyčné výuky.

MŠMT spolupracuje s různými partnery v oblasti výuky němčiny, zejména pak s Goethe institutem. Podporuje jeho akce na rozvoj mnohojazyčnosti nejen v našich školách, ale i celé společnosti.

Zástupci MŠMT se účastní pravidelných setkání partnerů kampaně *Šprechtíme*, které byla udělena záštita MŠMT. Jedná se o významný projekt, podporovaný Velvyslanectvím Spolkové republiky Německo a Velvyslanectvím Rakouské republiky v České republice, který představuje společný akční plán podpory výuky němčiny v ČR.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. činnost Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM v Plzni,

⁴² Zřizovatelem školy je Shromáždění Němců v Čechách na Moravě a ve Slezsku, o.s. (nyní Shromáždění německých spolků v České republice, z. s.).

podporovaného mimo jiné i ze zdrojů MŠMT. Koordinační centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Tandem má celostátní působnost. Cílem jeho činnosti je setkávání mladých lidí. Tandem nabízí finanční podporu na česko-německá setkávání dětí a mládeže zejména v mimoškolní a předškolní oblasti, realizuje Program podpory odborných praxí a zprostředkovává Evropskou dobrovolnou službu v SRN. Mezi důležité úkoly Tandemu patří mimo jiné zprostředkování kontaktů mezi českými a německými organizacemi a podpora jejich partnerství.

Ve vztahu k německému jazyku je důležité rovněž uvést, že na vysokých školách v ČR se vyučuje řada oborů zaměřených na německý jazyk, které se týkají např. přípravy pedagogických pracovníků, či oborů zaměřených na studium germanistiky obecně.

6.3. Romská národnostní menšina

Výuka romského jazyka na školách v České republice zatím neprobíhá systematicky, protože školy narážejí na několik faktorů, které komplikují či znemožňují výuku romštiny. Jedná se především o nezájem rodičů romských dětí o tuto výuku. Rodiče často vycházejí z obecně tradovaných stereotypů, podle kterých se dítě má primárně učit majoritní český jazyk, aby se snadno integrovalo do většinové společnosti. Rodiče často romštinu považují za jazyk používaný jen v rámci vnitřní rodinné komunikace. Další komplikaci zaznamenaly školy, na kterých se podařilo výuku romštiny prosadit, ale romské děti se do těchto nepovinných vyučovacích kurzů obávají přihlásit z důvodu následné stigmatizace ze strany svých spolužáků z majority. Problémem je rovněž to, že romština je majoritou podceňována a není považována za plnohodnotný jazyk.

Přestože neexistuje systematická výuka romštiny na českých školách (s výjimkou škol vysokých, viz níže), je možné jmenovat několik škol, ve kterých se romský jazyk objevuje jako součást výuky tematicky blízkých předmětů. Jedná se o Základní školu Floriána Bayera v Kopřivnici, na které byl vyučován romský jazyk v rámci předmětu multikulturní výchova, podobně i na Střední odborné škole managementu a práva v Jihlavě a Střední lékařské škole v Českém Krumlově. Na Střední škole prof. Z. Matějčka v Ostravě probíhala výuka romistiky v rámci výuky týkající se sociální činnosti, resp. byla vsazena do výuky předmětu „práce s menšinami“.

Výuku romského jazyka podporují také nestátní neziskové organizace. Například organizace Nová škola, o.p.s., vyučuje romštinu pro pražské děti. Organizace KHER, z. s. také realizovala kurzy pro děti na podporu čtení a psaní v romštině. Zároveň proběhly semináře podporující povědomí o romštině pro učitele a pedagogické pracovníky na českých školách.

Výuka romštiny probíhala na několika vysokých školách, zejména jako součást studijních oborů zaměřených na romistiku:

- Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra středoevropských studií: Romistika
- Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity - Romština jako volitelný předmět otevřený pro studenty libovolného studijního programu
- Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy - předmět Integrace Romů ve studijním programu Speciální pedagogika
- Filozofická fakulta Univerzity Pardubice - Romové v dějinách a současnosti, Romština pro antropology, Religiozita Romů, Jazykový kurz Romštiny, Konverzace v romštině a četba textů

Romistika a romština v nabídce předmětů Katedry sociální a kulturní antropologie:

- Filozofická fakulta Ostravské univerzity - Základy romologických studií (celoživotní vzdělávání)

V roce 2020 bylo akreditováno několik nových vzdělávacích programů v rámci Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) i k tématu vzdělávání romských dětí – viz tabulka č. 5.

Tabulka 5 Vzdělávací programy v rámci DVPP k tématu vzdělávání romských dětí

Organizace (IČO, název)	Název vzdělávací akce	Cílová skupina
71477543 Mgr. Michaela Veselá	P – Romské děti ohrožené sociální exkluzí	učitelé 1. stupně ZŠ učitelé 2. stupně ZŠ
00671274 Střední škola a Mateřská škola, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace	Romská problematika	učitel – metodik prevence učitelé 2. stupně ZŠ učitelé gymnázií učitelé SOŠ a SOU vychovatelé školských zařízení
25334514 Fakta s.r.o. - vzdělávací zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	Jak pomoci romským dětem ve škole	učitel – metodik prevence učitelé 1. stupně ZŠ učitelé 2. stupně ZŠ učitelé MŠ učitelé SOŠ a SOU učitelé speciálních škol vychovatelé školských zařízení výchovní poradci
29145 CLU3V z. s.	Práce s dětmi/žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí a s odlišným mateřským jazykem	učitelé 1. stupně ZŠ učitelé 2. stupně ZŠ učitelé MŠ asistenti pedagoga vychovatelé školských zařízení učitelé – vedoucí školních zájmových kroužků a klubů pedagogové volného času

Multikulturní výchova

Problematika multikulturní výchovy, výchovy k respektování lidských práv i výchovy proti extremismu, rasismu a intoleranci je integrální součástí rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) základního i středního vzdělávání a jako taková je v rámci kurikulární reformy implementována do jednotlivých školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP). Rámcové vzdělávací programy stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný vzdělávací obsah a jsou závazné pro tvorbu ŠVP.

7. Národnostně menšinový tisk, publikace a národnostně menšinové vysílání

Představitelé národnostně-menšinových spolků žijících v České republice každoročně poskytují informace o svých publikačních aktivitách. Následující text přináší přehled publikační činnosti národnostních menšin v roce 2020.

Běloruská menšina

Běloruská národnostní menšina nemá v České republice svoje vlastní tištěné periodikum. Běloruskému tématu se však v roce 2020 věnovala prakticky všechna česká média. Opíraly se především o názory a příběhy Bělorusů žijících v ČR. Komentáře k aktuálnímu dění Bělorusové poskytovali Českému rozhlasu, České televizi, CNN Prima News, televizi Nova, DVTV, webovým portálům Aktuálně.cz, Forum.cz, Citydog.cz, Deníku N, podcastovému pořadu Vinohradská 12 a jiným médiím. Rozhovory vycházely na stránkách časopisu

Respekt nebo regionálního tisku (Svitavský deník). Běloruští hosté se také účastnili online diskusních pořadů organizovaných různými institucemi. Rozhovory s běloruskými osobnostmi v Česku jsou také pravidelně zařazovány do vysílání programu *Mezi námi* na stanici Český rozhlas Plus. V roce 2020 bylo odvysíláno 13 rozhovorů s běloruskými hosty.

V roce 2020 byla do tisku odevzdána kniha skupiny autorů „Dějiny Běloruska“ (Alena Marková, Henadz Sahanovič, Zachar Šybieka, nakladatelství Lidové noviny). Donátorem projektu osvětového spolku Skaryna se v roce 2020 stala dobročinná nadace z USA – Orsa Romano Cultural and Educational Foundation. Na vydání knihy badatele Siarheje Knyreviče „Běloruské hroby na českých a slovenských hřbitovech“ fond přispěl částkou \$ 2000. Tato kniha byla vydána také za podpory Úřadu vlády ČR.

Zástupci běloruské menšiny ve své většině bez problémů využívají informačního servisu českých médií. Zůstávají však specifická témata, při jejichž prezentaci by běloruská menšina ráda využívala moderních možností šíření informací v jazyce národnostní menšiny. Doposud ale zůstávají v platnosti pravidla grantové podpory, která se orientují na mediální komunikaci běžnou na přelomu tisíciletí. Především se jedná o převažující podporu tiskovin, které v dnešní době již nemohou konkurovat novým mediím. Pátá periodická zpráva o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v ČR doporučuje „přehodnotit kritéria pro vyplácení grantů, aby byly splněny požadavky digitálního věku“. S tímto požadavkem běloruská národnostní menšina plně souhlasí.

Bulharská menšina

Přestože bulharská národnostní menšina se v rámci ČR řadí mezi početně menší minority, její aktivita na poli vydávání periodik je poměrně značná. Dvě sdružení vydávají časopisy s mnohaletou tradicí. Konkrétně se jedná o časopis *Bălgari* vydávaný spolkem Vazražđane a časopis *Roden glas* vydávaný Asociací bulharských spolků. Oba časopisy psané bulharsky jsou zaměřeny především na čtenáře z řad příslušníků národnostní menšiny, byť každý s trochu odlišným záběrem. V obou případech se jedná o dvouměsíčníky s nákladem 600 výtisků a na jejich vydávání spolky čerpají mj. granty z příslušného programu Ministerstva kultury. Spolek Zaedno vydával v roce 2020 již devátým rokem časopis Kamarádi, který vychází 4-6 krát ročně a je zaměřen na děti, které pocházejí z jazykově smíšených rodin, mající zahraniční kořeny nebo učící se a komunikující vedle češtiny také v dalším jazyce. Vychází v jazycích všech národnostních menšin zastoupených v Radě a každý text je kromě jazyka opatřen také doprovodným překladem do češtiny - jazyka, který ovládají všechny děti. Vydávání časopisu je finančně podpořeno z grantů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Magistrátu hl. m. Prahy a Úřadu vlády ČR.

S ohledem na pokračující pandemii se jeví jako důležité, aby i nadále pokračovala podpora periodik určených bulharské diaspoře, které se v době, kdy již téměř rok absentuje přirozené setkávání a spolkový život, zajišťují alespoň nějaký kontakt s komunitou či původní vlastí.

Chorvatská menšina

Chorvatská národnostní menšina nemá v České republice svoje vlastní tištěné periodikum. V roce 2020 byla vydána kniha „Farben des kroatischen Mährens“⁴³ (německý překlad knihy „Barvy chorvatské Moravy“) a proběhla putovní výstava „Z jižní Moravy až na konec světa“. V roce 2020 byly odvysílány tyto pořady související s životem chorvatské menšiny:

⁴³ Lenka Kopřivová, Eliška Leisserová (eds.): Die Farben des kroatischen Mährens. Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, Jevišovka, 2020.

3. července 2020 - Snídaně s Novou – živý vstup o moravských Chorvatech
25. května 2020 - Dobro jutro, Hrvatska, HRT – živý vstup o Chorvatech v ČR
31. ledna 2020 - HN Ego – Téměř stoletá pamětnice Štěpánka Petříková zažila poválečný odsun Chorvatů z jižní Moravy – reportáž

Představitelé chorvatské menšiny spolupracují s dramaturgyní národnostního pořadu „Sousedé“ Martou Růžičkovou (ČT Ostrava) i s lokálními jihomoravskými médii, která pravidelně informují o chorvatských akcích a aktivitách.

Maďarská menšina

Mezi mimořádně významné aktivity Svazu Maďarů patří ediční činnost - vydávání časopisu *Prágai Tükör* (Pražské zrcadlo), který průběžně mapuje kulturní a společenský život maďarské menšiny, rovněž se intenzivně věnuje česko-maďarským vztahům v různých oblastech života (kultura, dějiny, aktuality aj.). V každém čísle je k dispozici obsah a resumé v českém a anglickém jazyce. Časopis je mezi čtenáři velice oblíben, počet předplatitelů rok od roku roste. Svaz Maďarů žijících v českých zemích vydává časopis *Prágai Tükör* bez přerušení již od roku 1993, periodikum si vybudovalo své pevné místo v životě maďarské národnostní menšiny v České republice. Od roku 2013 má časopis novou podobu a vychází 6 krát za rok v barevném provedení v nákladu 1000 ks. Časopis *Prágai Tükör* výrazně přispívá k zachování národní identity a k rozvoji kulturního života maďarské menšiny v České republice. Současně vysílá kladné impulsy o existenci, životě a činnosti této menšiny. Zároveň je i ojedinělým dokumentem pro další generace vypovídajícím o životě Maďarů žijících v České republice, a také rozšiřuje spektrum vydávaných periodik o časopis vydávaný v maďarském jazyce.

O aktivitách maďarské menšiny informovala v roce 2020 česká veřejnoprávní média prostřednictvím pořadů zaměřených na tematiku národnostních menšin. Český rozhlas na stanici Rádio Plus v magazínu *Mezi námi* odvysílal v roce 2020 následující reportáže a rozhovory:

- Maďarský publicista, který se narodil na Slovensku – János Kokes – leden
- Výtvarnice Zuzana Lőrinc o skupině maďarských výtvarníků Concordia – březen
- Jak slaví Velikonoce maďarská a slovenská římskokatolická farnost v Praze – duben
- O boji s koronavirem se Zoltánem Kokesem, lékařem pracujícím v Německu – květen
- Rozhovor s Attilou Gálem, který se zabývá hudbou a malováním – červen
- Příběh terénního pracovníka z Maďarska, který se stará o děti z ulice – srpen
- Jak pandemie ovlivnila život maďarských umělců v ČR – listopad
- Ukázka maďarských vánočních koled v podání Ágnes Kutas – prosinec

Česká televize odvysílala v národnostním magazínu *Sousedé* v roce 2020 následující reportáže o maďarské menšině v České republice:

- Maďarské vánoční tradice – leden

Plánský měsíčník v květnovém vydání uveřejnil rozhovor s bývalou předsedkyní pobočného spolku v Karlových Varech, paní Barborou Majovou, která společně se svou kamarádkou ušila přes tisíc roušek pro potřebné. Karlovarský deník, vydání ze dne 27. listopadu 2020, uveřejnil reportáž s názvem „Uctili památku zabitých lidí“. Uctít památku 36 obětí v masových hrobech přijeli do Hazlova členové karlovarského pobočného spolku Svazu Maďarů žijících v českých zemích. V roce 2020 informoval o činnosti místní organizace Svazu Maďarů měsíčník Lovosický dnešek.

O životě maďarské menšiny v ČR, zejména o kulturní a společenské činnosti v roce 2020, informovaly také sdělovací prostředky v Maďarsku a maďarské sdělovací prostředky na Slovensku. Mezi nimi maďarské deníky Magyar Nemzet a Magyar Kurír, dále televize Duna

Televízió, státní tisková agentura MTI, maďarská veřejnoprávní rozhlasová stanice na Slovensku Patria a maďarské portály na Slovensku Felvidék a Ma7.

Německá menšina

Shromáždění německých spolků v ČR vydávalo v roce 2020 tyto tiskoviny:

- *Landesecho*, náklad 2000 ks, celostátní měsíčník,
- *Egerländer Bladl*, regionální měsíčník, náklad 150 ks, centrální Chebsko,
- *Heimatruf*, regionální měsíčník, náklad 80 ks, – jižní Chebsko,
- *Mitteilungsblatt Pilsen*, spolkový list pro členy – kvartální, 50 ks,
- *Hallo Freunde*, Mor. Třebová – spolkový list pro členy – dvouměsíčník, 100 ks,
- *Mitteilungsblatt Reichenberg* – spolkový list pro členy – kvartální, 100 ks,
- *Troppauer Nachrichten* – Opavský spolkový list pro členy – dvouměsíčník, 100 ks,
- *Teschner Nachrichten* – Havířovský spolkový list – kvartální, 100 ks,
- *Mitteilungsblatt Komotau* – Chomutovský list pro členy – kvartální, 100 ks,
- *Nachrichtendienst* – Brněnské spolkové noviny – dvouměsíčník, 50 ks.

Pro německou národnostní menšinu vysílá každý pátek Český rozhlas – regionální stanice Sever patnáctiminutový pořad *Sousedé*. Vedle tohoto veřejnoprávního česko-německého magazínu existuje také spolkové *Radio Hultschin*, které provozuje místní německý spolek v Hlučíně.

Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR průběžně aktualizuje svoje webové stránky <http://www.kulturverband.org> a facebookový profil. Vydává také čtvrtletní oběžník s názvem *Infoblatt* (úředně registrované interní periodikum, ročník 16, vychází nepravidelně).

V roce 2020 byly ve spolupráci se Spolkem Němců a přátel německé kultury v ČR odvysílány tyto televizní pořady:

- Toulavá kamera (ČT, Petr Rojík, Kraslicko)
- Křesťanský magazín (ČT, Petr Rojík, Chebsko)
- Živé Chebsko – rozhovor redakce s Petrem Rojíkem

Vyšla také série článků v periodikách *Graslitzer Nachrichten* (Německo), *Grenzgänger*, (internetový časopis, Německo), *Krušnohorský Luft* a ve zpravodajích obcí a měst (Kraslice, Rotava, Stříbrná).

Polská menšina

V roce 2020 byly vydávány tyto tiskoviny a publikace pro polskou národnostní menšinu:

- Slezská matice osvěty lidové a národnostní otázka na Těšínsku 1920-1938. Výběrová edice dokumentů, Bibliotheca Tessinensis IX, Series Bohemica 4, Český Těšín: Kongres Poláků v ČR 2020, 687 stran, ISBN: 978-80-87381-29-8.
- Tradičně každým rokem je vydáván *Kalendarz Śląski 2021*, nyní nákladem 1200 ks, ISBN 978-80-87281-37-6. Těší se velké oblibě, a proto je uvažováno o navýšení nákladu pro příští rok.
- „Głos“, noviny vydávané Kongresem Poláků vycházející 2krát týdně v nákladu 3 400 kusů, z toho 3000 předplatitelů
- „Zwrot“, časopis je vydáván měsíčně Polským kulturně osvětovým svazem v nákladu 1 600 kusů, z toho 1 200 předplatitelů
- Články v polském jazyce se také objevují v týdeníku Tříneckých železáren „Hutník“ a v obecním tisku na Těšínsku.

V posledních letech se daří oslovovat čtenáře internetových portálů www.glos.live a www.zwrot.cz, zároveň i prostřednictvím účtů na různých sociálních sítích. Základní problém vydavatelů novin, měsíčníků, a s tím spojené provozování internetových portálů, je zajištění kontinuity financování. Velkým problémem pro sestavení rozpočtu pro uvedená media se jeví roční dotační programy, o jejichž výsledku se vydavatel dozví teprve ke konci prvního čtvrtletí. Dalším problémem je výše dotace stanovena Ministerstvem kultury pro tyto programy, protože nereflktují navýšení nákladů s ohledem na proporcionalní růst ovlivněný inflací v ČR.

Televizní zpravodajský pořad „Wiadomości w języku polskim“ mapuje nejdůležitější události z národnostně smíšeného regionu v příhraničních oblastech s Polskou republikou v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Zprávy jsou vysílány v polském jazyce s českými titulky jednou týdně a trvají cca 6 minut. Český rozhlas Ostrava vysílá každý večer v pracovních dnech „Wydarzenia“, aktuální informace ze života polské menšiny trvající 25 minut.

Romská menšina

V roce 2020 byly vydávány tyto tiskoviny pro romskou národnostní menšinu: *Romano Vodí*, *Kereka*, *Romano Džaniben*, *Romano Hangos*. Na stanici Radiožurnál Českého rozhlasu je pravidelně každý týden vysílán pořad „O Roma vakeren“. V posledních letech jsou u romské menšiny také velmi oblíbená internetová rádia a zpravodajský server Romea.cz.

Situaci romské menšiny ve vztahu k médiím se podrobně zabývá výroční Zpráva o stavu romské menšiny v roce 2020, která je publikována na webových stránkách vlády a obsahuje i informace o menšinovém tisku, publikacích a národnostně menšinovém vysílání.

Rusínská menšina

Společnost přátel Podkarpatské Rusi vydává 4x do roka periodikum *Podkarpatská Rus*. V koronavirové době časopis zajistil alespoň „dálkové“ spojení mezi členy organizace s vedením, zejména tím, že publikoval přehled činnosti za uplynulé období v textu zprávy plánované pro členskou schůzi. Časopis také naplňuje své záměry a úkoly s pestrým obsahem: rozhovory s osobnostmi, historické a vzpomínkové stati, aktuální ohlasy na pandemii z Podkarpátí, vycházel i seriál sportovních článků apod. Časopis také v roce 2020 připomněl 30. výročí vzniku Společnosti přátel Podkarpatské Rusi; v návratech k počátkům Společnosti bude pokračovat i v dalších číslech. Byla také publikována stať věnovaná postavení Rusínů ve skladbě národnostních menšin v ČR.

O životě rusínské národnostní menšiny v ČR bylo možné slyšet díky pravidelnému rozhlasovému pořadu o menšinách *Mezi námi* (ČRoPlus). V roce 2020 tento rozhlasový týdeník odvysílal cca 10 – 12 příspěvků věnovaných rusínské menšině.

Ruská menšina

V roce 2020 vydávala ruská národnostní menšina, prostřednictvím organizace Ruská tradice, z. s. tyto časopisy:

- *Russkoje slovo* (Русское слово), náklad: 750 ks na jedno číslo, 12x ročně;
- Samostatná příloha časopisu *Russkoje slovo* pod názvem *Slovo molodym* (Слово молодым), náklad 500 ks na jedno číslo, 6x ročně.

Reportáže o ruské národnostní menšině pravidelně vysílá ČRo Plus v pořadu *Mezi námi*. Na webových stránkách Ruská tradice www.ruslo.cz jsou rozmístěny materiály o činnosti.

Činnost Ruského kulturního a osvětového spolku na Moravě se těšila široké publicitě na různých webových stránkách, Facebooku, v rozhlasu a HALÓ novinách. Články o činnosti Kozáckého sdružení VSČZS jsou pravidelně publikovány na několika zahraničních kozáckých webech a časopisech.

Řecká menšina

Jediným tištěným periodikem řecké menšiny v ČR je časopis *Kalimera*, který vydává Řecká obec Praha. Jedná se o dvouměsíčník.

Nadační fond Hellenika ve spolupráci s Moravským zemským muzeem a Masarykovou univerzitou vydal knihu Jany Polákové „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“. Jedná se o první vydání v nákladu 500 výtisků. Kniha v úvodní části představuje stručnou historii řecké národnostní menšiny na českém území. V dalších kapitolách může čtenář díky unikátním generačním výpovědím přímých účastníků sledovat nejen úspěšnou integraci řeckých migrantů a jejich potomků, ale také kontinuitu etnického a kulturního vědomí, kterou nenarušily ani interetnické sňatky nebo ztráta kontaktu s původní vlastí a kulturním prostředím. Kniha vyšla s finanční podporou statutárního města Brna a Jihomoravského kraje. Bližší informace o publikaci lze nalézt na: <https://munishop.muni.cz/obchod/knihy/dva-zivoty-dve-kultury-dve-zeme-logisticke-naklady-0x001019665>

V roce 2020 byla odvysílána řada reportáží o řecké národnostní menšině v pořadech veřejnoprávních médií. V pořadu *Mezi námi* ČRo Plus byly vysílány tyto reportáže: *Kostas Papasavoglu, Filip Georgiu – koronavirus a restaurace, Epameinondas Kourousis, Jannis Moras, Georgis Agathonikiadis, Otec Cyril Karen Sarkissian – řecká farnost v Chuchlí, Tassula Zisaki-Healey – kniha (repríza), Festival Archaion Kallos – Marios Christou – pozvánka, Kurz novořečtiny v Domě národnostních menšin – Kostas Tsivos.*

V pořadu *Sousedé* České televize byla vysílána reportáž pod názvem *Nadační fond Hellenika – 25. výročí.*

Řecká národnostní menšina by uvítala vznik dotačního programu na podporu mediálních výstupů a informačních kanálů menšin (webů, podcastů, internetových médií a periodik). Stále chybí financování cestovního v rámci činnosti pro Český rozhlas a Českou televizi tak, aby bylo možné realizovat reportáže o akcích v menších obcích (mimo velká města).

Slovenská menšina

V roce 2020 vycházely v České republice tyto tiskoviny slovenské národnostní menšiny:

- *Listy Slovákov a Čechov*, ktorí chcú o sebe vedieť, vydává DOMUS, z. s. – s podporou MK ČR.
- *Slovenské dotyky*, Magazín Slovákov v ČR, časopis s výrazně nejvyšším nákladem (8300 ks.), vydává Slovensko-český klub, z. s. – s podporou MK ČR a Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.
- *Korene*, Prvý slovenský časopis v ČR, vychází formou přílohy časopisu *Slovenské dotyky*, vydává Obec Slovákov v ČR, z. s. – s podporou Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

V roce 2020 byly vydány tyto neperiodické publikace slovenské národnostní menšiny:

- *Mapa Praha slovenská*, vydal Slovensko-český klub, z. s.

- Slovensko-české prózy (30 textů z 15 let Literární soutěže Jána Kollára), vydal Slovenský literárny klub v ČR, z. s.
- Božena Němcová 200 a Slovensko, vydal Slovensko-český klub, z. s.
- CD so slovenskou tematikou: Hovorníček – vyukové CD pro nejmenší děti, vydalo BONA FIDE, z. s.
- Kedysi – upravené lidové písně, vydal DOMUS SM v ČR, z. s.

V Českém rozhlasu je pravidelně vysílán samostatný pořad pro slovenskou národnostní menšinu pod názvem *Stretnutie*. V dubnu 2020 zařadila Česká televize reportáž o slovenské menšině v rámci vysílání magazínu *Babylon* (ČT Ostrava). Na Rádiu Zet připravuje pravidelně Bona Fide, z. s. pořad *Slovenská mozaika*. Především ze strany České televize by slovenská menšina uvítala aktivnější přístup k vysílání pro menšiny, ovšem zároveň oceňuje zavedení pondělních slovenských bloků. Zájem Českého rozhlasu o menšiny je značný, i když by slovenská menšina ocenila institucionalizaci slovenské redakce.

Srbská menšina

V roce 2020 vydávalo Srbské sdružení sv. Sáva již šestnáctý ročník časopisu *Srpska reč*. Časopis je dvoměsíčník a vychází ve formátu A4 v počtu 400 výtisků. Časopis je tištěný původním srbským písmem, tj. srbskou cyrilicí. Redakce časopisu má tři profesionální novináře - členy nejstaršího Svazu novinářů Srbska.

Ukrajinská menšina

Ukrajinská národnostní menšina vydává s podporou Ministerstva kultury dva časopisy. Prvním z nich je časopis *Porohy* (náklad 1000 ks/měsíc), druhým pak *Ukrajinský žurnál* (náklad 1200 ks/měsíc).

Spolky ukrajinské národnostní menšiny využívají za účelem informovanosti svých členů řadu profilů na sociálních sítích. Informace o životě menšiny, akcích, integračních procesů, možnostech vzdělávání aj. jsou dostupné na portálech *ukrajinci.cz* a *uaportal.cz*. Odborné komentáře k ČR-UA vztahům jsou dostupné na FB profilu *My a Ukrajina*. Informace o spolkové činnosti jednotlivých organizací jsou dostupné například na *dzerelo.cz*, *erudyt.cz*, *uakrok.cz*, *ukrzurnal.cz*, *rodyna.cz*.

Reportáže o ukrajinské národnostní menšině jsou vysílány v rámci pořadu *Mezi námi* na ČRo Plus. Ve vysílacím čase pořadů *Sousedé a Babylon* (ČT) je možné se o životě menšiny dozvědět více obrazem. Soukromé a internetové pořady nejsou registrovány.

Vietnamská menšina

Vietnamská národnostní menšina vydává v České republice magazín *Huong Sen* (Vůně Lotusu), Vietmedia. V roce 2020 vyšlo 6 čísel.

- *Výbor z vietnamské, české a slovenské poezie*, nakladatelství Hoi nha van Viet nam, překlad: Karel Sýs, Honza.Do a kolektiv.
- *Švejk* Jaroslava Haška, nakladatelství Phu Nu, překlad: Dr. Binh Slavická (Ústav Dálného východu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy).
- *Dvě hostiny*, Sbírka povídek předních vietnamských autorů Nguyen Cong Hoan a Nam Cao, nakladatelství Karolinka UK Praha, překlad: kolektiv vietnamistů, FF UK.
- *Nejlepší pro všechny* autorky P. Soukupové, nakladatelství Phu Nu, překlad: Mgr. Hau Phamová.

Reportáže o vietnamské národnostní menšině jsou vysílány v rámci pořadu *Mezi námi* na ČRo Plus a v pořadu *Sousedé* v ČT. Téměř pravidelné reportáže a zpravodajství

o vietnamské komunitě v ČR vysílá také vietnamská televize VTV4. Online zpravodajství Tamdamedia.eu s aktualitami v ČR.

8. Financování aktivit ve prospěch příslušníků národnostních menšin ze státního rozpočtu, územních rozpočtů krajů a zahraničních zdrojů

Veřejná podpora národnostních menšin, která jim usnadňuje uchování vlastních tradic, jazyka a rozvoj menšinové kultury, je realizována z velké části prostřednictvím dotací. Jednotlivé resorty podporují činnosti, které spadají do oblasti jejich působnosti a řídí se přitom rozpočtovými pravidly a nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě výše uvedených právních předpisů vyhlášovaly Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Úřad vlády ČR výzvy v rámci dotačních programů zaměřených specificky na aktivity a podporu národnostních menšin. Přehled těchto dotačních programů a výše poskytnuté finanční podpory v roce 2020 shrnuje tabulka č. 6. V roce 2020 zmiňované rezorty poskytly na aktivity národnostních menšin celkem 94.955.772 Kč.

Tabulka 6 Přehled dotačních programů a čerpání finančních prostředků na aktivity národnostních menšin v roce 2020

Poskytovatel	Název dotačního programu	Celková výše poskytnuté dotace v Kč
Ministerstvo kultury	Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice	10.150.000
	Podporu integrace příslušníků romské menšiny	1.748.500
	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	25.000.000
Celkem		36.898.500
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin	12.698.164
	Podpora integrace romské komunity	10.461.630
	Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol	3.008.180
Celkem		26.167.974
Úřad vlády ČR	Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	2.699.320
	Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce	12.708.355
	Podpora terénní práce	10.911.686
	Podpora koordinátorů pro romské záležitosti	5.569.937
Celkem		31.889.298
Celkem za uvedené dotační programy: 94.955.772 Kč		

Nad rámec dotačních programů uvedených v tabulce 6 poskytovaly rezorty v roce 2020 finanční podporu také dalším aktivitám spolků národnostních menšin, a to v rámci dotačních programů, které nejsou specificky zaměřené na národnostní menšiny, ale mohou se jejich

aktivit dotýkat nebo na aktivity dalších subjektů, které se dotýkají podpory národnostních menšin v ČR. Všechny tyto aktivity jsou popsány dále v textu.

Významnou podporu pro aktivity příslušníků národnostních menšin poskytují také jednotlivé kraje. V krajích, kde tradičně žije vyšší počet příslušníků národnostních menšin, mají zpravidla dotační programy zaměřené přímo na aktivity spolků národnostních menšin. Kraje však obecně podporují aktivity národnostních menšin také individuálními dotacemi či v rámci dalších dotačních programů kraje. Podpora aktivit národnostních menšin z rozpočtů krajů ČR v roce 2020 je blíže popsána v kapitole 8.8.

8.1. Dotační programy Ministerstva kultury

Program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice spadá do působnosti odboru regionální a národnostní kultury. Výběrová dotační komise tohoto programu je poradním orgánem náměstkyně/náměstka ministra kultury, do jejíž/jehož působnosti přísluší problematika národnostních menšin.

Výběrové dotační řízení je vyhlašováno podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění, a v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Výběrové dotační řízení je určeno fyzickým a právnickým osobám registrovaným nebo založeným do konce předminulého roku, které prokazatelně vykonávají činnost ve prospěch národnostních menšin nejméně jeden rok, vyjma státních příspěvkových organizací zřizovaných Ministerstvem kultury.

Podporované aktivity:

- a) umělecké aktivity (divadla, muzea, galerie, knihovny),
- b) kulturně vzdělávací a výchovné aktivity,
- c) studium a rozbory národnostní kultury a lidových tradic,
- d) multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie),
- e) ediční činnost (neperiodické publikace),
- f) dokumentace národnostní kultury.

Do výběrového dotačního řízení bylo v roce 2020 předloženo 69 projektů od 51 předkladatelů. Požadovaná dotace činila 16.838.095 Kč. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily se i příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti. Státní dotaci získalo 45 subjektů na 61 projektů, celkový objem přidělených dotací činil 10.150.000 Kč.

Tabulka č. 7 zobrazuje přehled poskytnutých finančních prostředků v tomto dotačním programu pro jednotlivé národnostní menšiny. Seznam všech podpořených projektů v tomto dotačním programu tvoří přílohu č. 5.

Tabulka 7 Celková finanční podpora za rok 2020 pro jednotlivé národnostní menšiny ve výběrovém dotačním řízení na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin

národnostní menšina	celková finanční podpora (v Kč)
bulharská	335.000
chorvatská	325.000
maďarská	880.000
německá	448.000

polská	2.184.000
romská	1.255.000
ruská	288.000
řecká	955.000
slovenská	2.600.000
srbská	75.000
ukrajinská	377.000
vietnamská	189.000
ostatní spolky + multietnické	184.000
jiné subjekty (mimo spolky, včetně dvou projektů příspěvkových organizací)	55.000
CELKEM	10.150.000

V odboru regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury byly aktivity romské národnostní menšiny v roce 2020 podporovány v rámci výběrových dotačních řízení také v *Programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny*. Tento program je vyhlášen v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb. Projekty v tomto programu mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentaci romské kultury, ediční činnost (neperiodické publikace), kulturní akce směřující k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie. Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 24 žadatelů s 26 projekty. Většina žadatelů měla status spolků, ale zúčastnily se i církevní organizace, příspěvkové organizace obcí a obecně prospěšné společnosti. Oceněno bylo 18 projektů od 18 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem 1.748.500 Kč. Seznam všech podpořených projektů v tomto dotačním programu tvoří přílohu č. 6.

Odbor médií a audiovizu Ministerstva kultury je garantem dotačního programu *Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* (dále jen „Program“). Dotace jsou poskytovány na základě nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v platném znění. Cílem podpory je vytvářet podmínky pro rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin a týká se:

- a) vydávání periodického tisku vydávaného v jazycích národnostních menšin, který není vydáván za účelem dosažení zisku, je veřejně šířen na území České republiky a dotace slouží pouze na prokazatelné náklady spojené s jeho vydáváním nebo rozšiřováním,
- b) vysílání v jazycích národnostních menšin, které není provozováno za účelem dosažení zisku, je šířeno na území České republiky, dotace může být použita pouze na prokazatelné náklady spojené s výrobou programů a jejich šířením.

Program měl v roce 2020 k dispozici 25.000.000 Kč, které byly plně vyčerpány. Oproti minulým letům byl program ze zdrojů Ministerstva kultury posílen o 4.125.000 Kč. V rámci dotačního řízení bylo přihlášeno 27 projektů a dotací bylo podpořeno 26 projektů 13 národnostních menšin. Bylo podpořeno 5 projektů romské, 4 německé, 3 slovenské, po dvou projektech ve prospěch polské, bulharské, ukrajinské menšiny a po jednom ve prospěch řecké, ruské, rusínské, židovské, srbské, maďarské a vietnamské menšiny. Byly

podpořeny 3 mediální projekty, jeden ve prospěch slovenské a romské menšiny a jeden multinárodnostní. Ve zbývajících případech se jednalo o podporu tištěných periodik. Z celkové hodnoty Programu bylo ve prospěch romských projektů poskytnuto 4.389.045 Kč (17,6 %). Šlo o podporu periodických tiskovin, novin a časopisů, Romano džaniben, Romano hangos, Romano vodi a Kereka a hudebních pořadů v rámci projektu Amare lavutara. Seznam všech podpořených projektů v tomto dotačním programu je uveden v příloze č. 7.

Nad rámec výše uvedených dotačních programů poskytlo Ministerstvo kultury finanční prostředky na aktivity národnostních menšin i v dalších programech, jako je např. dotační program „Knihovna 21. století“ Odboru umění, literatury a knihoven Ministerstva kultury. Seznam všech podpořených projektů v tomto dotačním programu je uveden v příloze č. 8.

Odbor výzkumu a vývoje Ministerstva kultury od roku 2018 do současnosti podporuje konsorciální projekt s názvem „Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (2018 – 2021)“, jehož příjemci jsou Univerzita Karlova - Právnická fakulta, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Slezská univerzita v Opavě - Fakulta veřejných politik v Opavě a Slezské zemské muzeum. Projekt navazuje na projekt NAKI řešený na Právnické fakultě UK v letech 2012 až 2015 „Problémy právního postavení menšin a jejich dlouhodobý vývoj“, částečně i na projekt NAKI „Slezsko: Paměť – identita – region“ řešený Slezským zemským muzeem v letech 2011–2015. V rámci projektu je využívána i spolupráce s Radou⁴⁴. V rámci projektu lze rozlišovat především celostátní a regionální aktivity, které jsou navzájem provázány. U aktivit zaměřených na celé území státu, případně i na komparace, tvoří základ aspekty právní, sociální a historické.

Odbor ekonomický, oddělení investic a veřejných zakázek Ministerstva kultury v roce 2020 zajistil také investiční akce, týkající se rekonstrukcí objektů. V programu Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení, byly na národnostní menšiny zaměřeny dvě akce, a to:

- *Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce.* Předmětem akce je vybudování muzea a kulturně společenského centra Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z. s. Akce je rozdělena do dvou etap, v rámci I. etapy byla zrekonstruována původní nemovitost, ve II. etapě byla řešena přístavba k muzeu za účelem rozšíření prostor pro expozice a zřízení společenských prostor. Během roku 2020 probíhaly stavební práce komplikované náleзовými stavy a dopadem mimořádných opatření v souvislosti s onemocněním covid-19. Celkové dotační prostředky pro potřeby akce jsou dle platného RoPD ve výši 28.486.233 Kč. Během roku 2020 byly čerpány dotační prostředky ve výši 2.921.556 Kč. Akce bude ukončena k 31. prosinci 2021.
- *Projektová příprava akce "Památník ticha v areálu nádraží Bubny".* Předmětem akce bylo vypracování projektové dokumentace pro Památník Šoa Praha, o. p. s., která má dle této dokumentace dále organizovat stavební úpravu bývalého nádraží Bubny na památník. Celkové dotační prostředky pro potřeby této akce jsou dle platného RoPD ve výši 5.648.644 Kč. Během roku 2020 nebyly čerpány dotační prostředky a akce byla ukončena k 31. březnu 2020. Na základě usnesení vlády ČR ze dne 21. prosince 2020 č. 1368 k návrhu na zřízení *Památníku ticha* jako státní příspěvkové organizace v oblasti kultury byl po přípravném procesu dne 27. 5. 2021 zřízen Památník ticha (4 pracovní místa) jako státní příspěvková organizace zřizovaná Ministerstvem kultury. V roce 2021 proběhne transformace Památníku Bubny, o.p.s. na příspěvkovou organizaci.

⁴⁴ <https://www.rvvi.cz/cep?s=jednoduche-vyhledavani&ss=detail&n=0&h=DG18P02OVV064>

V rámci podprogramu *Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení* byly podpořeny 3 projekty:

- *134V131000076 – Muzeum romské kultury – Modernizace IT*
Předmětem akce byla modernizace informačních technologií v budově Muzea romské kultury, s.p.o. se sídlem Bratislavská 246/67 v Brně. Součástí této modernizace jsou stavební úpravy části stávající budovy MRK pro zřízení nové serverovny, dodávka a montáž dvou kusů serverů včetně SW, dodávka a montáž nového úložiště včetně SW, dodávka 12 kusů uživatelských stanic včetně SW, dodávka 1 kusu barevné tiskárny A3 a jednoho skeneru, a dále připojení budovy novým optickým kabelem. Akce byla ukončena při dosažení plánovaných parametrů k 31. prosinci 2019. Celkové dotační prostředky pro potřeby této akce dle platného RoPD byly čerpány ve výši 1.487.320 Kč. Během roku 2020 byly čerpány dotační prostředky ve výši 1.426.941 Kč.
- *SMVS: 134V131000086 – Muzeum romské kultury – Dokončení expozic Památníku Hodonín*
Předmětem akce je dokončení instalace expozic v památníku, který je ve správě Muzea romské kultury, s.p.o. Pro toto dokončení budou provedeny následné práce a instalace, tj. infocentrum – grafika, včet, audio a video techniky, „listovací“ soubory, osvětlení včetně napojení objektu „Barák vězňů“, zapojení osvětlení, dále venkovní informační systém, včetně celkové dodávky nosných prvků a části jejich založení. Celkové dotační prostředky pro potřeby této akce jsou dle platného RoPD ve výši 3.500.000 Kč. Během roku 2020 nebyly čerpány dotační prostředky z důvodů komplikací plynoucích ze sporů o autorská a licenční práva na „Projekt expozic“ a dále z důvodu rozšíření pandemie Covid 19. Pro potřeby úplného dokončení akce byl správcem programu v 9/2020 stanoven nový termín ukončení akce k 30. červnu 2021. Vernisáž a slavnostní otevření stálé expozice s názvem „Tábor Hodonín u Kunštátu: Průsečík tragických osudů 1940–1950. Střední Evropa.“ proběhne 15. července 2021.
- *134V131000082 - Demolice areálu vepřina v Letech u Písku a archeologický průzkum.*
Předmětem akce je úplná příprava pozemků dotčených bývalým táborem v obci Lety u Písku, které má ve správě Muzeum romské kultury, s.p.o. k následné výstavbě památníku holokaustu Romů a Sintů v Čechách, a to dle výsledků KAS (krajinářsko-architektonická soutěž). Součástí akce bylo také uskutečnění archeologického a s ním souvisejícího pyrotechnického průzkumu na dotčených pozemcích. Během roku 2020 byla dokončena první část těchto průzkumů a vypracována projektová dokumentace demolice. Celkové dotační prostředky pro potřeby akce demolice jsou dle platného RoPD ve výši 111.500.000 Kč. Během roku 2020 byly čerpány dotační prostředky ve výši 1.807.425 Kč. Akce má být ukončena v roce 2023. Důvodem žádosti o prodloužení této akce je zejména neočekávané rozšíření oblasti prováděných archeologických průzkumů, dále upřesnění a doplnění architektonické studie vítězného projektu o torza budov vepřina a probíhající tvorba nového územního plánu obce Lety. V současné době probíhá aktualizace projektové dokumentace demolice, ve které budou zapracovány výše uvedené skutečnosti.

Samostatné oddělení církví a náboženských společností vyhlásilo pro rok 2020 jediné výběrové dotační řízení, a to pod názvem „Konkurz na podporu významných kulturních aktivit s náboženskou tematikou pro církve a náboženské společnosti a pro spolky“. Nejedná se o dotaci určenou primárně na podporu aktivit národnostních menšin. Podporou určité nábožensko-kulturní akce však mohlo dojít k nepřímé podpoře těchto skupin a jejich aktivit.

Konkrétně v roce 2020 šlo o kulturní aktivity dotýkající se židovské komunity – zde však ve smyslu náboženské skupiny, nikoli národnostní menšiny. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 9.

Samostatné oddělení ochrany kulturních statků Ministerstva kultury administruje program Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví II, podprogram D – Preventivní ochrana movitého kulturního dědictví. V rámci tohoto podprogramu bylo podpořeno restaurování synagogální opony inv. č. 104.805 Židovského muzea v Praze (výše dotace 87.000 Kč).

Nad rámec výše uvedeného poskytuje Ministerstvo kultury podporu i v dalších oblastech, které se mohou dotýkat tematiky národnostních menšin, či tématu podpory lidských práv obecně. Jedná se např. o *Smlouvu o spolupráci s Muzeem romské kultury v Brně*, kterou uzavřelo Národní muzeum v Praze v roce 2020, zaměřenou na realizaci výstavy na téma výtvarné umění ze sbírek Muzea romské kultury. Výstava, která bude připravována ve vzájemné spolupráci, bude otevřena v průběhu festivalu Khamoro, a to 2. 6. 2022. Metodické centrum muzejní pedagogiky Moravského zemského muzea v rámci akreditovaného kurzu Muzejní edukátor pořádá jeden a půl dne výuky kurzu v Muzeu romské kultury. Účastníci kurzu se seznamují s působností tohoto muzea, s jeho expozicí a aktuálními výstavami, tematikou vztahu majoritní společnosti k romské minoritě včetně tragických událostí a romského holocaustu v našich zemích. Výuka v roce 2020 se uskutečnila 7. - 8. září. Židovské menšině se věnuje Národní památník II. světové války, který v roce 2020 vytvořil edukační program „Byli jsme jen čísla“. Tento program se věnuje problematice holocaustu Židů a Romů v období II. světové války. Moravská galerie v Brně se spolupodílela na přípravě veřejné architektonické soutěže, zaměřené na podobu památníku romského koncentračního tábora v Letech u Písku, spolu s účastí v porotě při vyhodnocování této soutěže. Technické muzeum v Brně (dále jen TMB) celoročně spolupracuje s Muzeem romské kultury v Brně. Zároveň pro zájemce z romského střediska DROM ve věku 7-14 let připravili edukativní pracovníci TMB program zaměřený na expozici Kultura nevidomých. Mladí Romové si s průvodci prošli celé muzeum a následně se v dílnách účastnili programu s názvem „Umění ve tmě“. V jeho rámci si vyzkoušeli možnosti nevidomých při uměleckých aktivitách. Seznámili se s technikami, které nevidomí používají při této činnosti. Vzhledem k pandemii nemoci covid-19 nebyla možnost zrealizovat více návštěv tohoto typu. V roce 2020 bylo TMB partnerem akce Babylonfest – každoroční přehlídky národnostních a etnických menšin, včetně představení jednotlivých kultur národů, které žijí ve městě. Záměrem bylo ukázat tradiční lidovou kulturu, kterou si uchovávají jednotlivé menšiny, prezentovat život národnostních menšin ve městě Brně. Festival se konal 14. - 19. září 2020 v centru města.

V roce 2020 ve Slezském zemském muzeu pokračovalo řešení grantového projektu programu Národní a kulturní identity (NAKI) II s názvem Právní, historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (DG18P02OVV064). V jeho rámci byla realizována výstava fotografií Jindřicha Štreita „*Lidé z daleka: Vietnamci a Mongolové v českých zemích*“. K výstavě byl ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě vydán i stejnojmenný kritický katalog, dostupný též v elektronické podobě na stránce:

<https://www.slu.cz/fvp/cz/file/cul/f676daf8-1f72-4188-8261-8ca1250b5894>. V rámci téhož projektu v roce 2021 vznikne výstava s kritickým katalogem, věnovaná národnostním menšinám v českých zemích po roce 1945 a realizovaná ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě, Univerzitou Karlovou v Praze a Akademií věd ČR. Dle zadání NAKI bylo na výstavu vyčleněno 70.000 Kč. Práce na katalogu, včetně jeho vydání, zaplatila Slezská univerzita v Opavě.

Interpretace kultury českých Němců je základním pilířem činnosti Muzea v přírodě Zubrnice, jakožto organizační složky Národního muzea v přírodě. Jediné muzeum svého druhu

v Ústeckém kraji se mimo přirozeně vytyčený rámeček zájmové oblasti, jak územní, tak obsahové, přibližuje komplexnějšímu pojetí a vlastní interpretaci odkazu života původních německy hovořících obyvatel, kteří po staletí zdejší oblast obhospodařovali a kultivovali. Jeho aktivity tak oslovují především německou národnostní menšinu, s níž muzeum pojí snahu o zachování kulturního dědictví. V roce 2019 byl zahájen na základě projektu *Výzkum v oblasti tradic a obyčejů 2020 (dotace Ministerstva kultury ČR)* výzkum v oblasti tradic a zvyků původních obyvatel, zaměřený na oblast Českého středohoří a oblast Ústeckého kraje. Jeho cílem bylo přiblížit návštěvníkům muzea tradice původních obyvatel, kteří do roku 1945 obývali tento region.

Výstupem projektu byly tyto akce:

Masopust – Fasching (České středohoří, Ústecko) – výstava pro veřejnost

Velikonoční album: Velikonoce – Ostern (České středohoří, Ústecko) - elektronická verze

Adventní album: Vánoce – Weihnachten (Krušné hory, České středohoří, Ústecko) elektronická verze – fotodokumentace a videodokumentace rekonstrukcí vybraných zvyků.

V roce 2020 navázalo Muzeum v přírodě Zubrnice spolupráci se spolkem Omnium z. s. – život památkám, který se zabývá mimo jiné i mapováním a dokumentací německých hřbitovů na našem území a také jejich obnovou/záchranou. V roce 1968 byl v Zubrnici zrušen těžkou technikou původní německý hřbitov s náhrobky. Dochovaný stav byl na místě v říjnu 2020 za účasti zástupce spolku Omnium posouzen, bylo konstatováno, že jde o mimořádně zachovalé torzo hřbitova a byla domluvena spolupráce na jeho rehabilitaci. V roce 2021 až 2022 se předpokládá ve spolupráci se spolkem Omnium, z. s., rehabilitace, prezentace a připomenutí původního hřbitova formou vícejazyčného panelu a případně další instalace. Předpokládá se slavnostní odhalení za účasti zástupců sdružení německé menšiny v ČR. V roce 2022 by měla být nainstalována cedule/panel připomínající historii zrušeného hřbitova. Muzeum také spolupracuje s potomky původních obyvatel.

Od 3. srpna 2020, s předpokladem na 3 roky, je v Památníku Terezín ke zhlédnutí výstava *Genocida Romů v době 2. světové války*. Mezi oběti nacistického pronásledování patřili za války také příslušníci různých národnostních menšin, mezi které patří také Romové. Proto se Památník Terezín rozhodl ve spolupráci s Muzeem romské kultury v Brně představit návštěvníkům problematiku romského holocaustu. Výstava se věnuje nacistickému pronásledování a vyvražďování Romů za druhé světové války především na území dnešní České republiky. Výstava je k vidění v jedné z bývalých vězeňských cel tzv. Ženského dvora Malé pevnosti. Problematice romského obyvatelstva byla věnována i část pedagogického semináře *Jak vyučovat o holocaustu*, který proběhl na počátku září 2020. Téma života a kultury Romů v českých zemích je v rámci tohoto školení zařazováno každoročně již od roku 2000.

Dále jsou také podporovány kulturní aktivity v oblasti kinematografie a médií, které se primárně zaměřují na podporu projektů, které popularizují danou oblast či zvyšují povědomí diváků a profesionální veřejnosti o těchto projektech. Současně jsou každoročně podporovány projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem) a projekty, které seznamují s kulturními aktivitami menšin s vědomím, že poznání kultury, životního stylu a jazyka národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 10.

8.2. Dotační programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Cílem programu *Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2020* je podpora vytváření podmínek pro naplňování státní politiky v oblasti vzdělávání v jazycích národnostních menšin, podpora vzdělávání dětí a žáků pocházejících z odlišného jazykového a kulturního prostředí, podpora projektů multikulturní výchovy dětí, žáků a mládeže do věku 26 let směřující k posilování vědomí o obecné lidské sounáležitosti,

poznávání historie a kultury jiných národů, vedoucích ke vzájemné toleranci a boji proti rasismu a xenofobii. Prostřednictvím programu je plněna řada mezinárodních smluv i vládních usnesení – např. Strategie boje proti extremismu, Evropská charta regionálních či menšinových jazyků, Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin, Mezinárodní konference Fenomén Holocaust. Dotaci bylo možné žádat na realizaci projektů, které se primárně zaměřují na dva tematické okruhy.

Tematický okruh A: podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin

1. Rozvoj mateřského jazyka národnostních menšin (vzdělávací aktivity, kurzy, publikace, projekty).
2. Vzdělávací aktivity pro příslušníky národnostních menšin – děti, žáky a mládež, včetně vydávání publikací, vzdělávacích textů pro děti, žáky a mládež v menšinových jazycích, jako součást širšího projektu zaměřeného na vzdělávání. Kurzy jazykového vzdělávání dětí, žáků a mládeže z národnostních menšin.
3. Tvorba výukových materiálů v jazycích národnostních menšin se zaměřením na kulturní tradice a dějiny národnostních menšin a etnik žijících na území ČR pro děti, žáky a mládež (především je upřednostňována e-learningová forma).

Tematický okruh B: podpora aktivit národnostních menšin

1. Tvorba a realizace vzdělávacích programů a výukových materiálů pro děti, žáky, mládež a pedagogické pracovníky, směřující k rozvoji humanismu a potírání xenofobie, rasové národnostní a náboženské nesnášenlivosti, rasismu a antisemitismu, a dále projekty zaměřené k tématu holocaustu.
2. Objevujeme Evropu a svět (kulturní zvyklosti a historické bariéry, práce s příběhy dětí a rodin z jiných zemí a kultur, vzájemné poznání a porozumění - co máme společného a čím se odlišujeme) – projektové vyučování. Využití podpůrných metod, jako je např. biografická práce, Sokratovský dialog, multikulturní kalendář.

Okruh příjemců: SP, US, OPS, CPO, které prokazatelně vykonávají činnost ve prospěch příslušníků národnostních menšin alespoň jeden rok.

Alokace na uvedenou výzvu činila v roce 2020 15.039.000 Kč.

V rámci dotačního řízení byly podpořeny projekty v celkové výši 12.698.164 Kč. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 11.

Dotační výzva *Programu na podporu integrace romské menšiny* je zaměřena na zajištění základních podmínek pro rozvoj společného vzdělávání romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu prostřednictvím projektů, které podporují předškolní vzdělávání romských dětí, zvyšují jejich účast v předškolním vzdělávání i připravenost na úspěšné zahájení školní docházky, podporují spolupráci rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, přispívají k úspěšnému vzdělávání romských žáků na základní škole a působí preventivně proti předčasnému ukončení vzdělávání romských žáků, podporují úspěšný přechod romských žáků základních škol na střední školy a napomáhají úspěšné integraci romských a ostatních dětí a žáků prostřednictvím volnočasových aktivit. Výzva směřuje na podporu takových aktivit, do kterých se mohou zapojit nejen romské děti, ale také děti, které sdílejí společný prostor, tak aby bylo možné rozvíjet interkulturní dialog a podpořit vzájemné porozumění v tomto procesu. MŠMT se pomocí této výzvy rozhodlo podpořit vzdělávání romských dětí a žáků, kteří přicházejí ze sociálně nerovného prostředí, ve kterém jim hrozí nejen sociální vyloučení, ale také nerovné šance pro získání kvalitního vzdělání.

Dotaci bylo možné žádat na realizaci projektů, týkajících se těchto tematických okruhů:

Tematický okruh A – Předškolní vzdělávání

Tematický okruh B – Spolupráce rodiny a školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Tematický okruh C – Vzdělávání romských žáků na základní škole a podpora úspěšného přechodu a setrvání na střední škole do konce 1. ročníku

Tematický okruh D – Volnočasové aktivity pro romské děti a žáky

Okruh příjemců: SP, US, OPS, CPO, NaNF, které prokazatelně vykonávají činnosti ve prospěch romské komunity nejméně 1 rok.

Alokace na uvedenou výzvu činila v roce 2020 12.875.000 Kč. V rámci dotačního řízení byly podpořeny projekty v celkové výši 11.882.756 Kč. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 12.

Dotační výzva na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol na rok 2020 je zaměřena na podporu právními osobami vykonávajícími činnost střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy zapsané ve školském rejstříku podle školského zákona na zajištění finanční a materiální podpory pro romské žáky a studenty vzdělávající se na středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách, pokud jsou občany České republiky a jejichž rodinám působí náklady spojené se středním nebo vyšším odborným vzděláváním finanční obtíže.

Výzva je určena na částečnou nebo úplnou úhradu nákladů žáků/studentů v položkách úplata za stravné, ubytování, cestovné, úplata za vzdělávání a školní potřeby, dále na úhradu činností (individuální konzultace, skupinové aktivity, práce s žáky, studenty), které bude zajišťovat realizátor aktivit, pokud byly žadateli o dotaci přiděleny finanční prostředky na tento účel. Cílem výzvy je podpořit romské žáky/studenty ve studiu, zlepšit vzdělávací výsledky romských žáků/studentů, zamezit předčasným odchodům romských žáků/studentů ze středních škol, vyšších odborných škol a z konzervatoří, zvýšit počet romských žáků/studentů, kteří úspěšně ukončí studium na střední škole, konzervatoři a vyšší odborné škole, zvýšit počet romských žáků/studentů, kteří budou motivováni ke studiu na vysokých školách.

Ve výzvě jsou podporovány tyto aktivity:

- a) aktivita A: zajištění finanční a materiální podpory žáků/studentů (finanční podpora na školné, stravné, cestovné, ubytování a školní potřeby),
- b) aktivita B: zajištění přímé podpory vzdělávání (podpora pro žáky/studenty, kteří žádají o podporu v rámci aktivity A.).

Alokace na uvedenou výzvu činila v roce 2020 7.000.000 Kč. V rámci dotačního řízení byly podpořeny projekty v celkové výši 2.667.318 Kč v období leden – červen 2020 a 1.988.038 Kč v období září – prosinec 2020. Celkem za kalendářní rok 2020 byla poskytnuta částka 4.655.356 Kč.

Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 13.

Kromě výše zmíněných dotačních programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsou rovněž vyhlašovány výzvy podporující inkluzi žáků a studentů z řad příslušníků národnostních menšin financované v rámci Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání. Jedná se zejména o výzvy v rámci tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám realizované Agenturou pro sociální začleňování.

8.3. Dotační programy Úřadu vlády ČR

Dotační program na *podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků* má za cíl naplnit mezinárodní závazek⁴⁵, který Česká republika převzala, a to zachovat a podporovat historické regionální a menšinové jazyky. Konkrétně se jedná o podporu polštiny; němčiny; romštiny; slovenštiny a moravské chorvatštiny.

V roce 2020 došlo k rozšíření podporovaných tematických okruhů ze tří na čtyři, a to na základě přijetí usnesení č. 221/2019 Rady vlády pro národnosti menšiny ze dne 28. března 2019, která doporučila upravit tento dotační program tak, aby z něj mohlo být financováno také mapování a dokumentace hřbitovů a hrobů, které jsou významné z hlediska života národnostních menšin v České republice, a to včetně národnostech menšin, jejichž jazyky nepožívají zvláštní ochranu ve smyslu části III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

V rámci zmíněných čtyř tematických okruhů tak byly v roce 2020 podporovány vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají. Dále byly podporovány kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí jejich podpory a návrhy forem této podpory. Další tematický okruh se týkal podpory užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích. Tento okruh je určen pouze pro obce a je v něm kladen zvláštní zřetel na výrobu, instalaci a údržbu dvojjazyčných tabulí s názvy obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků. Poslední tematický okruh byl zaměřen na mapování a dokumentaci hřbitovů a hrobů, které jsou významné z hlediska života národnostních menšin v České republice. Tento tematický okruh činnosti mohl být realizován v souvislosti se všemi jazyky národnostních menšin zastoupených v Radě vlády pro národnostní menšiny.

V roce 2020 bylo podpořeno celkem 13 organizací v celkové výši 2.761.320 Kč. Příjemce dotace Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza, příspěvková organizace, Hnojník v průběhu roku vrátil na účet Úřadu vlády ČR celou výši poskytnuté dotace, tzn. 62 000 Kč, z důvodu nemožnosti realizovat projekt kvůli vyhlášenému nouzovému stavu a uzavření škol. Skutečně tak byly v dotačním programu čerpány prostředky ve výši 2.699.320 Kč.

Co se týká tematických oblastí podpory, podpořené projekty spadaly do oblasti A) (vzdělávací aktivity) a D) (mapování a dokumentace hřbitovů a hrobů). Nejvíce aktivit organizací v oblasti A) směřovalo k podpoře tvorby a distribuce audiovizuálních děl a zvukových nahrávek a podpoře rozhlasového a televizního vysílání v menšinovém jazyce a dále k realizaci vzdělávacích akcí podporujících menšinový jazyk a aktivit nad rámec standardního vyučování. V oblasti D) byly aktivity organizací zaměřeny převážně na vydání brožur/publikací týkajících se dokumentace hřbitovů a hrobů.

Byly podpořeny 3 projekty podporující romštinu (679.932 Kč), 3 projekty podporující slovenštinu (606.208 Kč), 2 projekty podporující polštinu (96.220 Kč) a skrze jeden projekt byla podpořena němčina (248.544 Kč). Dále byl ve výši 567.416 Kč podpořen multilingvní projekt organizace Spolek Zaedno, který byl zaměřen na multikulturní výchovu s důrazem na jazyky národnostních menšin v ČR. Co se týká příjemců dotací, kteří realizovali své projekty v tematickém okruhu D) Mapování a dokumentace hřbitovů a hrobů, finančními prostředky ve výši 455.900 Kč byly podpořeny dvě organizace, které na území České republiky mapovaly německé hřbitovy. Dále byl podpořen jeden projekt, v rámci kterého byly

⁴⁵ Podle usnesení vlády ze dne 27. dubna 2010 č. 315.

mapovány běloruské hroby na českých hřbitovech, a to ve výši 107.100 Kč. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 14.

Úřad vlády v roce 2020 administroval také 3 dotační programy zaměřené na integraci romské národnostní menšiny.

Dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské menšiny. Program prevence sociálního vyloučení a komunitní práce se zaměřuje na podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a na odstraňování jeho důsledků.

Konkrétně jsou podporovány následující druhy činností:

- projekty využívající principy komunitní práce v romských komunitách/lokality, tj. projekty poskytující podporu a pomoc lidem žijícím v romských komunitách/lokality k získávání dovedností řešit svoji situaci vlastními silami, s podporou dalších osob nebo společným úsilím dané komunity mj. vedoucím ke zlepšení sousedských vztahů;
- aktivity, které doplňují terénní práci, sociální programy a sociální služby, u nichž žadatel prokáže analýzou cílové skupiny a situace v komunitě/lokality, že jsou potřebné a vedou k prevenci sociálního vyloučení nebo přispívají ke zlepšení situace obyvatel romských lokalit.

Doplňkovou součástí projektů může být edukační a informační činnost, tj. pořádání informačních kampaní pro veřejnost, účast na výstavách a veřejných prezentacích včetně doprovodných programů, pořádání odborných konferencí a seminářů, provoz informačních webových portálů, zpracování příkladů dobré praxe (např. formou příručky, včetně zpracování metodiky postupů v dané oblasti), vydávání informačních materiálů, letáků, tiskovin a publikací.

V rámci dotačního programu bylo v roce 2020 podpořeno 20 projektů v celkové výši 12.708.355 Kč. V roce 2020 pracovalo 14 projektů s metodou komunitní práce. Co se týká projektů zaměřených na aktivity doplňující terénní práci, sociální programy a sociální služby, bylo v této oblasti podpořeno 6 projektů. Z územního pohledu bylo v rámci 20 projektů podpořeno 27 lokalit, jelikož několik organizací působilo v rámci jednoho projektu i ve více lokalitách. Celkem bylo do projektových aktivit zapojeno přibližně 8 300 osob. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 15.

Účelem dotačního programu Podpora terénní práce je zabezpečení druhu vykonávané práce terénní pracovník, kterého zaměstnává obec nebo příspěvková organizace obce, zřízená pro tyto účely. Těžištěm terénní práce je přímá práce s cílovou skupinou v jejím přirozeném prostředí. Terénní pracovník vykonává následující okruhy činností: osvěta o právech příslušníků romské menšiny a podpora aktivního občanství příslušníků romské menšiny; podpora cílové skupiny při řešení problémů v oblasti vzdělání, zaměstnání, zdraví, bydlení, chudoby a diskriminace; práce s cílovou skupinou (jednotlivci nebo komunita) vedoucí k zmocňování jejích členů.

V roce 2020 bylo podpořeno celkem 35 obcí, v celkové výši 10.911.686 Kč. Celkem bylo v podpořených obcích vytvořeno 43 pracovních míst s průměrnou výší úvazku 0,85. Terénní pracovníci vykonali celkem 31 675 intervencí v oblastech vzdělávání, zaměstnání, zdraví, bydlení, chudoby a diskriminace. Dále také poskytli celkem 1 346 informací o možnosti účasti a zapojení se do aktivit veřejně prospěšných organizací a 1 197 informací o možnosti

účasti na veřejných záležitostech. Upřádali také 42 akcí s komunitou. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 16.

Dotiční program Podpora koordinátorů pro romské záležitosti je určen na zabezpečení druhu vykonávané práce krajský koordinátor pro romské záležitosti v organizační struktuře krajského úřadu, včetně jeho potřeb na úrovni kraje v návaznosti na ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona o krajích. Sekundárním cílem je pak zajištění stability institucionální sítě, prostřednictvím které stát komunikuje a prosazuje centrální integrační politiku na úrovni kraje, a která významně přispívá ke koherentní a koordinované tvorbě a realizaci politik romské integrace na území České republiky. V rámci dotičního programu pro rok 2020 bylo zajištěno financování pozice krajského koordinátora včetně jeho potřeb ve 13 krajích (mimo hl. město Prahu) v celkové výši podpory 5.569.937 Kč.

8.4. Dotiční programy Ministerstva práce a sociálních věcí

Projekty MPSV s cílovou skupinou „*Národnostní menšiny*“ v prioritní ose 1 Operačního programu Zaměstnanost se zaměřují převážně na integraci romské menšiny na trhu práce. Dva projekty jsou zaměřeny na podporu polské národnostní menšiny v oblasti Třinecka a Jablunkovska. Příslušníci národnostních menšin se však účastní i projektů pro jiné cílové skupiny, např. osoby starší 50 let, osoby do 25 let věku a mladistvé do 18 let bez kvalifikace nebo osoby s nízkou úrovní kvalifikace, osoby dlouhodobě nezaměstnané, apod.

Počty dosud podpořených osob z národnostních menšin od začátku Operačního programu Zaměstnanost v prioritní ose 1:

- v projektech zaměřených výslovně na národnostní menšiny: 630
- v projektech zaměřených na jinou cílovou skupinu⁴⁶: 900

Cílem výše uvedených projektů je řešit sociální vyloučení na trhu práce. Nejčastějšími aktivitami jsou motivační kurzy, pracovní diagnostika, vzdělávací kurzy a rekvalifikace, poradenství, odborné praxe, místa na zkoušku, zprostředkování zaměstnání a podpora pracovních míst, obvykle s čerpáním mzdových příspěvků. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 17.

MPSV v rámci své činnosti zveřejňuje také výzvy zaměřené na sociálně vyloučené lokality. V roce 2020 se jednalo o výzvu č. 03_16_052 - Podpora sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách. Jednalo se o již třetí v pořadí vyhlášenou výzvu v rámci tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, který je podporován v rámci Investiční priority 2.1 Operačního programu Zaměstnanost (OPZ). Celková alokace výzvy činí 1.200.000.000 Kč. Uvedená výzva je určena pro obce, jakožto nositele Strategického plánu sociálního začleňování, které byly vybrány Monitorovacím výborem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny pro činnost Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) – Odboru pro sociální začleňování (Agentura), a to v období do 30. června 2019. Dalšími podmínkami pro zařazení obce/obcí do výzvy byla podepsaná smlouva o spolupráci (tzv. memorandum) s Úřadem vlády ČR, MMR – Odboru pro sociální začleňování (Agentura) a schválený Strategický plán sociálního začleňování zastupitelstvem obce.

Dále je výzva určena i pro projekty vycházející z tzv. tematického akčního plánu (TAP) vytvořeného na základě vzdálené dílčí a komplexní podpory MMR – Odboru pro sociální začleňování (Agentury). Tematický akční plán je novým nástrojem, kterým MMR - Odbor pro sociální začleňování (Agentura) reaguje na situaci v lokalitách.

⁴⁶ Odhad proveden na základě dosažených hodnot indikátoru č. 61500 (indikátor kombinuje počty cizinců i příslušníků menšin – počty cizinců byly kvalifikovaným odhadem a na základě informací z projektů od celkové dosažené hodnoty „odečtení“). Odhad se týká pouze soutěžních projektů (nejsou zahrnuty podpořené osoby v rámci projektů ÚP ČR).

Mezi oprávněné žadatele patřily: nestátní neziskové organizace, sociální družstva, obce, organizace zřizované obcemi, organizace zřizované kraji, dobrovolné svazky obcí, poskytovatelé sociálních služeb. Podporovanými cílovými skupinami byly osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, a to:

- národnostní menšiny,
- osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

V rámci výzvy zaměřené na sociálně vyloučené lokality patří mezi podporované aktivity:

- Podpora sociálních služeb (služeb sociální prevence a odborného sociálního poradenství);
- Podpora profesionální realizace sociální práce;
- Podpora komunitní sociální práce a komunitní centra, včetně podpory koordinační role obcí v této oblasti;
- Podpora osob v přístupu k bydlení;
- Podpora programů právní a finanční gramotnosti a prevence a řešení zadluženosti a předluženosti;
- Podpora osob v přístupu k zaměstnání a jeho udržení;
- Podpora služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora směřující k obnovení narušených funkcí rodiny;
- Podpora služeb pro osoby závislé nebo závislostí ohrožené a pro jejich rodinné příslušníky;
- Podpora aktivit přispívající k boji s diskriminací;
- Podpora programů prevence sociálně patologických jevů, prevence kriminality a veřejného pořádku;
- Podpora služeb pro osoby po výkonu trestu.

MPSV jakožto řídicí orgán OPZ zveřejňuje i další výzvy, které nejsou zaměřeny pouze na národnostní menšiny či osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Tyto cílové skupiny jsou však uvedeny ve výčtu cílových skupin podporovaných výzvou. Cílová skupina „Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách“ byla zařazena i do dalších výzev, mezi které patří:

- Výzva č. 03_16_048 - Integrované územní investice (ITI), vyhlášená v rámci Investiční priority 2.1 OPZ, která je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky a rozvoj metropolitních oblastí prostřednictvím integrovaného nástroje ITI (integrované územní investice). Jedná se o metropolitní oblasti a aglomerace – Brněnská, Plzeňská, Ústecko-Chomutovská aglomerace. Projekty podané do této výzvy musely splňovat charakter zásadního významu pro dané území, musí být cíleny na podporu nejdůležitějších potřeb území, jejichž vyřešení přinese v území významnou pozitivní změnu. Řešení problematiky bylo popsáno ve schválených integrovaných strategiích a má formu podpory aktivit při využití sociálních služeb, aktivit souvisejících s komunitní sociální prací, aktivit souvisejících s prevencí kriminality, aktivit souvisejících s propojením podpory bydlení, zaměstnání, zdraví a sociální práce.
- Výzva č. 03_16_049 - Integrované plány rozvoje území (IPRÚ), vyhlášená v rámci Investiční priority 2.1 OPZ, která je cílena na podporu řešení problematiky regionální politiky prostřednictvím integrovaného nástroje IPRÚ (Integrovaných plánů rozvoje území). Jedná se o aglomerace Karlovy Vary, Liberec-Jablonec nad Nisou, Jihlava, Mladá Boleslav a Zlín.
- Výzva č. 03_18_088 – Podpora aktivit a programů v rámci sociálního začleňování, vyhlášená v rámci Investiční priority 2.1 OPZ, která je cílena na podporu aktivit, které mají přímý dopad na cílovou skupinu, tj. aktivity zaměřené na přímou práci s konkrétní cílovou skupinou v oblasti sociálního začleňování.
- Výzva č. 03_16_047 – Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), která je vyhlášená v rámci Investiční priority 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, a je

určena pro Místní akční skupiny (MAS) se schváleným programovým rámcem Operačního programu Zaměstnanost příslušné strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). Podporované aktivity:

- Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím poskytování vybraných sociálních služeb a prostřednictvím dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování,
- Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení,
- Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti,
- Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání,
- Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni.

V níže uvedeném projektu se nejedná o podpořené aktivity národnostních menšin, ale aktivity pro národnostní menšiny. Ve výzvě č. 018 Projekty veřejné správy zaměřené na inovace v tematických oblastech OPZ začal svou realizaci projekt Jihomoravského kraje „Skill Centrum pro cizince v JMK“. Cílem projektu je vytvořit a pilotovat účinnou praxi, která umožňuje rozpoznat, zvyšovat a využít znalosti, dovednosti a kvalifikaci, kterou si cizinci přinášejí do ČR, resp. Jihomoravského kraje ze zemí původu a podpořit tak optimální využití jejich ekonomického potenciálu. K tomu bude využito zahraničních zkušeností, které budou přeneseny do českého kontextu s ohledem na migrační a integrační specifika ČR.

8.5. Dotační programy Ministerstva spravedlnosti

V roce 2020 se čtyři dotační tituly financované Ministerstvem spravedlnosti týkaly také národnostních menšin. Jmenovitě se jednalo o:

- Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy,
- Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele,
- Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a
- Podpora práce s rodinami odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody.

Tyto dotační tituly nejsou přednostně zacíleny na práci s menšinami, avšak jejich účel (prevence kriminality a služby obětem trestné činnosti) a podporované aktivity umožňují podporovat aktivity národnostních menšin.

Ad 1) Předmětem dotačního titulu *Rozvoj probačních a resocializačních programů pro mladistvé delikventy* jsou probační programy ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), které svým obsahem reagují na konkrétní potřeby mladistvých v daném regionu a snižují rizika opakování trestné činnosti. Jedná se o programy zahrnující sociální výcvik, rozvoj sociálních dovedností, psychologické poradenství, rozvoj osobnosti, terapeutický program, činnosti vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační a obecně prospěšné, které vedou k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvých a směřují k tomu, aby se mladiství vyhnuli chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jejich vhodného sociálního zázemí, k urovnání vztahů mezi nimi a poškozenými. V roce 2020 bylo podpořeno 9 projektů v celkové výši 1 500 000 Kč.

Ad 2) Předmětem dotačního titulu *Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele* je podpora poskytování probačních a resocializačních programů pro dospělé formou specifického a strukturovaného způsobu práce s pachatelem, jemuž byla podle § 48 odst. 4 písm. b), d) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, uložena přiměřená povinnost:

- podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy,

- podrobit se vhodným programům psychologického poradenství.

Jedná se o programy, jejichž obecným cílem má být úspěšná resocializace pachatelů, resp. klientů, jejich začlenění do společnosti, podpora procesu desistance (ukončení kriminálního chování) a následné snížení recidivy. V roce 2020 bylo podpořeno 8 projektů v celkové výši 2 407 232 Kč.

Ad 3) V rámci dotačního titulu *Rozvoj služeb pro oběti trestné činnosti* poskytovaných na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů jsou podporovány projekty, jejichž náplní je poskytování služeb obětem trestných činů na základě zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů. Dotaci je možné získat na projekty zaměřené na poskytování právních informací a restorativní programy (zahrnují činnosti a procesy usilující o obnovení stavu, který byl narušen v důsledku spáchaného trestného činu, např. mediace, rodinné konference, atd.). V roce 2020 bylo podpořeno 18 projektů v celkové výši 8 000 000 Kč.

Ad 4) V rámci dotačního titulu *Program podpory práce s rodinami odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody* je zajišťována práce s rodinami odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, jejichž cílem je udržení kontaktů osob ve výkonu trestu odnětí svobody se svými blízkými, včetně ekonomické a provozní dotace kontaktů s rodinou; udržení, případně i posílení rodičovské role u osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, která je rodičem, snižování nepříznivého dopadu věznění některého z rodičů na děti; a podpora funkčních vztahů a rodinného zázemí uvězněných osob před nástupem, během výkonu a po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Obsahem projektů je poskytování informačního servisu a poradenství, psychologické podpory, materiální a provozní podpory rodinám odsouzených, organizování společných aktivit odsouzených a jejich rodin a asistované návštěvy. V roce 2020 bylo podpořeno 7 projektů v celkové výši 1 500 000 Kč.

8.6. Dotační programy Ministerstva pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj, jakožto řídicí orgán Integrovaného regionálního operačního programu, zveřejňuje rovněž výzvy v rámci tzv. koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, jejichž realizátorem je Odbor pro sociální začleňování MMR (Agentura). I v rámci tohoto operačního programu je podporována především integrace romské menšiny.

8.7. Aktivity nad rámec dotačních programů státního rozpočtu

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Národnostní menšiny jsou jednou z cílových skupin sociálních služeb. Cílem sociálních služeb je poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci za účelem jejich sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Počet sociálních služeb pro cílovou skupinu národnostní menšiny registrovaných k 25. lednu 2021 ukazuje následující tabulka. Mezi nejvíce zastoupené sociální služby patří odborné sociální poradenství a terénní programy. Početné jsou dále sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.

Tabulka 8 Počet vybraných druhů sociálních služeb, které v registru poskytovatelů explicitně uvádí mimo jiné cílovou skupinu národnostní menšiny k 25. 1. 2021

druh sociální služby	počet
azylové domy	13
domy na půl cesty	1
kontaktní centra	3
krizová pomoc	3

nízkoprahová denní centra	1
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	56
noclehárny	2
odborné sociální poradenství	76
služby následné péče	1
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	43
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
sociálně terapeutické dílny	1
sociální rehabilitace	14
telefonická krizová pomoc	9
terénní programy	66
Celkem	289

Zdroj: OK registr k 7. 1. 2020

Sociální služby MPSV jsou poskytovány bez rozdílu rasy, národnosti, náboženského vyznání a pohlaví, tzn., že sociálních služeb, které mohou využívat příslušníci národnostních menšin, je celkem okolo 5 500 druhů.

8.8. Dotační programy krajů na podporu příslušníků národnostních menšin

Aktivity příslušníků národnostních menšin v České republice jsou každoročně podporovány také z rozpočtů jednotlivých krajů. Výčet dotačních programů, prostřednictvím kterých byly v roce 2020 podporovány aktivity národnostních menšin (včetně dotačních programů na podporu integrace romské menšiny) jsou uvedeny níže.

Jihočeský kraj

Kraj nevyhlašuje samostatný dotační titul na podporu aktivit určených národnostním menšinám. V roce 2020 byl vyhlášen a realizován dotační program „Podpora služeb nedefinovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách“, kde Opatření č. 2 bylo směřováno na podporu sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje. Účelem programu bylo spolufinancování konkrétních projektů, programů a dalších aktivit na podporu služeb pro občany ohrožené sociálním vyloučením, a to především v rizikových lokalitách Jihočeského kraje, které povedou k sociálnímu začleňování jednotlivců případně rodin bez ohledu na etnickou příslušnost nebo jiné charakteristiky.

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj vyhlašuje samostatný dotační titul na podporu činnosti národnostních menšin. Jedná se o *dotační program Jihomoravského kraje na činnost národnostních menšin*, který zahrnuje finanční podporu neinvestičních projektů zaměřených na podporu vzdělávacích programů v oblasti národnostních menšin, na podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže (činnost výtvarná, taneční, dramatická a sportovní) v oblasti národnostních menšin, na kulturní aktivity a akce národnostních menšin (včetně vydavatelské činnosti), na podporu mimořádných kulturních akcí místního, regionálního i nadregionálního významu v oblasti národnostních menšin. Na tento dotační program byla v rozpočtu Jihomoravského kraje pro rok 2020 vyčleněna částka ve výši 1.000.000 Kč. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze 18.

Aktivity příslušníků národnostních menšin v Jihomoravském kraji každoročně podporuje ze svého rozpočtu také statutární město Brno, které v roce 2020 podpořilo projekty v celkové výši 1.400.000 Kč. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze 19.

Karlovarský kraj

Karlovarský kraj nezřizuje žádný dotační titul specificky zaměřený pouze na národnostní menšiny. Menšiny dotace čerpají z oblasti kulturní, sociální, vzdělávací a sportovní. Částky do 200.000 Kč schvaluje Rada Karlovarského kraje, nad tuto částku Zastupitelstvo Karlovarského kraje.

Nad rámec dotačního systému podpořil Karlovarský kraj v roce 2020 aktivity příslušníků národnostních menšin celkovou částkou ve výši 243.358 Kč. Konkrétně se jednalo o tyto podpořené kulturní akce:

- Pro Obec Slovákov v ČR – pobočka Karlovy Vary byla poskytnuta dotace na *Den národnostních menšin* ve výši 180.000 Kč – nakonec pro pandemická omezení bylo čerpáno pouze 59.000 Kč
- Na zajištění setkání výborů a zástupců menšin v Březové 4.358 Kč
- Na vydání *Kalendáře jídel národností žijících v Karlovarském kraji* byla poskytnuta částka 40 000 Kč.
- Svaz Madarů žijících v českých zemích - pobočka v Karlových Varech na Cyklus kulturních akcí v kostele v Rybářích částkou 20.000 Kč
- Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně na Mezinárodní hudební festival *Lebendes Grenzland – Živé pohraničí* částkou 100.000 Kč
- Město Luby na Oslavy přeshraničního setkávání občanů částkou 20.000 Kč

Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj zřizuje dotační program na *Podporu kulturních aktivit národnostních menšin*. V roce 2020 bylo z tohoto programu čerpáno 40.000 Kč. Konkrétně byl podpořen III. ročník Romského Festivalu (příjemce dotace Džas dureder dživipnaha, z. s.) ve výši 40.000 Kč

Královéhradecký kraj realizuje také dotační program *Podpora provozu prodejen na venkově*. Dle uvedených jmen je možné, že tato podpora směřuje také k provozovatelům z řad vietnamské národnostní menšiny.

Nad rámec dotačních programů je možné požádat o poskytnutí dotace i na jiný účel, který si žadatel stanoví individuálně. Podporu je možné poskytnout zpravidla jen v tom případě, že na účel, na který je dotace požadována, není možné žádat v řádném dotačním programu Královéhradeckého kraje. O schválení dotace rozhoduje (dle požadované výše) v souladu se zákonem o krajích buď Rada Královéhradeckého kraje, nebo Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje. V rámci této podpory byla dotace poskytnuta na následující projekty:

- Sportem proti drogám, XX. ročník Mistrovství republiky Romů v malé kopané, Džas dureder dživipnaha z. s., výše dotace: 23.000 Kč.
- Miss Roma 2020, Roma – spolek HK, výše dotace: 12.000 Kč.
- Osvětím, Jan Hron, výše dotace: 33.484 Kč.

Liberecký kraj

I v roce 2020 pokračoval samostatný dotační titul na podporu činnosti národnostních menšin v Libereckém kraji. Jedná se o program *Podpora integrace národnostních menšin a cizinců*,

jehož celková alokace v roce 2020 činila 463.659 Kč. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze 20.

Národnostní organizace a obce mohly dále žádat o finanční podporu v rámci *Dotačního fondu Libereckého kraje* jako například v programu na volnočasové aktivity, sport, zdravotnictví či kulturu. Dotace poskytované z Dotačního fondu Libereckého kraje představují formu finanční podpory kraje projektům věcně, finančně a časově vymezených podmínkami krajem vyhlášených programů resp. podprogramů jednotlivých resortů kraje a odpovídající příslušné výzvě k předkládání žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu kraje.

Národnostní organizace a obce Libereckého kraje se mohou hlásit do dotačních programů a podprogramů na republikové úrovni:

- Programy resortu školství, mládeže a tělovýchovy
- Programy resortu sociálních věcí
- Programy resortu cestovního ruchu, památkové péče a kultury
- Programy resortu regionálního rozvoje a evropských projektů

Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj každoročně vyhlašuje dotační program zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje. V roce 2020 byly organizace zajišťující aktivity pro příslušníky národnostních menšin podpořeny v rámci dotačního programu vyhlášeného na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje finanční částkou ve výši 1.650.000 Kč. Program na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2020 byl vyhlášen na základě usnesení Rady Moravskoslezského kraje usnesením č. 71/6452 ze dne 7. 10. 2019, kdy byly schváleny podmínky dotačního programu. Do programu bylo předloženo 30 projektů s celkovým požadavkem o dotaci ve výši 2.124.300 Kč. Bylo podpořeno 19 projektů organizací, realizující aktivity pro polskou, slovenskou, řeckou, vietnamskou nebo romskou národnostní menšinu. O poskytnutí dotací v rámci tohoto dotačního programu rozhodlo Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje usnesením č. 15/1805 ze dne 5. 3. 2020. V souvislosti s pandemickou situací 4 příjemci dotace odstoupili od smlouvy a dalších šest příjemců projekt nerealizovalo. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 21.

Moravskoslezský kraj podpořil v roce 2020 národnostní menšiny také v rámci individuálních dotací (jeden projekt v objemu 199.000 Kč) a v rámci dotačního titulu Program aktivit v oblasti kultury na rok 2020 (jeden projekt v objemu 205.000 Kč). Seznam těchto podpořených projektů tvoří přílohu č. 22.

Olomoucký kraj

Pro rok 2020 byl vyhlášen Program podpory kultury v Olomouckém kraji. V rámci tohoto dotačního titulu mohly o dotaci žádat organizace realizující kulturní aktivity pro národnostní menšiny. V rámci tohoto programu byly podpořeny celkem 4 projekty v celkové výši 78.000 Kč. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze č. 23.

Další dotační program Olomouckého kraje, *Podpora integrace romských komunit*, byl směřován k sociálnímu začleňování a prevenci sociálního vyloučení osob. Zacílen byl na podporu akcí/projektů směřujících k sociálnímu začleňování a prevenci sociálního vyloučení příslušníků romských komunit na území Olomouckého kraje a to zejména na komunitní práci. Na tuto oblast byla v roce 2020 vyčerpána částka 115.000 Kč. Akcent na financování komunitní práce a komunitních aktivit byl zvolen s ohledem na skutečnost, že tato oblast je

podporována i z dotačního programu Úřadu vlády ČR – *Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce*, kde je požadavek minimálně 30% dofinancování žadatelem. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 24.

Nad rámec uvedených dotačních programů byla městu Hanušovice z rozpočtu Olomouckého kraje poskytnuta částka 800.000 Kč na realizaci projektu Systém H-point, který řeší komplexně problematiku nezaměstnaných osob obtížně umístitelných, převážně romské národnosti, na trhu práce a ohrožených sociálním vyloučením na Hanušovicku. Město vytvořilo 4 stupňový motivační systém, aby si zaměstnanci vytvořili pracovní návyky a mohli být nabízeni do firem jako prověřeni a spolehliví zaměstnanci. Město Hanušovice v roce 2020 zaměstnávalo 26 osob, finanční prostředky byly určeny pro klíčové pracovníky H-pointu, kteří koordinovali aktivity, pracovali s cílovou skupinou, řídili dělnické čety a řešili navazující problematiku rodin a žáků. Projekt byl synergicky provázán s projekty Asistent prevence kriminality (MVČR), činností Úřadu práce ČR (MPSV, OP Z), a projektem Prostupného zaměstnávání (OP Z).

Pardubický kraj

Pardubický kraj podpořil v roce 2020 10 projektů zaměřených na aktivity národnostních menšin. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 25.

Plzeňský kraj

Plzeňský kraj neřizuje žádný dotační titul zaměřený specificky pouze na národnostní menšiny.

V roce 2020 Odbor sociálních věcí Plzeňského kraje individuálně podpořil neziskovou organizaci Roma Plzňatar, z. s. částkou 30.000 Kč na podporu provozu a činnosti. Stejná organizace byla podpořena Městským obvodem Plzeň 1 na činnost sportovního kroužku – šlo o fotbalové vybavení pro děti: oblečení, obuv, míče a kompresor.

Hlavní město Praha

Aktivity organizací národnostních menšin hl. m. Praha dlouhodobě podporuje prostřednictvím speciálního grantového řízení⁴⁷. Pro oblast podpory národnostních menšin byly pro rok 2020 vyhlášeny „Programy v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020“ (jednoleté a víceleté). Konkrétně Program č. 1 – „Prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze – kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin“, Program č. 2 – „Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze“ a Program č. 3 - „Kontinuální víceletá činnost v oblasti prezentace kultury národnostních menšin v hl. m. Praze“.

V roce 2020 byla schválena finanční částka v celkové výši 4.198.500 Kč na podporu jednoletých projektů v oblasti národnostních menšin (nebyl podpořen žádný víceletý projekt). Dále byly proplaceny víceleté projekty schválené v předchozích letech a v součtu finanční podpora těchto projektů činila 4.720.000 Kč. Celková schválená finanční podpora aktivit národnostních menšin prostřednictvím dotačního programu byla v roce 2020 ve výši 8.918.500 Kč. Přehled projektů schválených Radou / Zastupitelstvem HMP v jednotlivých programech – viz příloha č. 26, 27 a 28.

Formou individuální účelové neinvestiční dotace byla podpořena žádost Domu národnostních menšin o.p.s. o finanční podporu na zajištění provozu organizace v roce 2020

⁴⁷ Hl. m. Praha má vedle dotačního programu na podporu aktivit národnostních menšin také svůj samostatný dotační program pro oblast integrace cizinců.

ve výši 2.000.000 Kč (organizace žádá na zajištění provozních nákladů mimo dotační program) a dále žádost na zajištění úhrady nákladů spojených s chodem knihovny a vzdělávacího centra organizace, technické zajištění pořadů národnostních menšin a další náklady k realizaci vzdělávacích programů, která byla podpořena ve výši 116.000,- Kč. Viz příloha č. 29.

Středočeský kraj

Středočeský kraj nezřizuje žádný dotační titul zaměřený specificky pouze na národnostní menšiny, ale v oblasti dotační politiky pro národnostní menšiny zaměřuje svou činnost především na podporu romské národnostní menšiny - podporuje činnost a aktivity sociálních služeb ve vyloučených lokalitách. V rámci dotačního řízení na podporu všech sociálních služeb Středočeský kraj v uplynulém roce rozdělil částku 1.903.375.300 Kč. Blíže viz <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20688/445>

Ústecký kraj

Ústecký kraj nemá zřízený dotační program určený pro financování aktivit příslušníků národnostních menšin. Aktivity příslušníků národnostních menšin jsou podporovány individuální formou. Aktivity je možné financovat prostřednictvím Fondu Ústeckého kraje a individuální dotace, o níž rozhodují orgány kraje na základě podané elektronické žádosti žadatele o finanční prostředky. Seznam všech podpořených projektů je uveden v příloze č. 30.

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina nezřizuje žádný dotační titul zaměřený specificky pouze na národnostní menšiny. V rámci *Dotační podpory kraje 2020* byl podpořen dobrovolný spolek F POINT z. s., který působí v oblasti prevence sociálně-patologických a nežádoucích jevů ve společnosti, zejména v oblasti pomoci dětem, začleňování cizinců a dalších vyloučených osob, bez ohledu na regionální, etnický, kulturní či náboženský původ. Tento spolek registrovaný jako poskytovatel sociálních služeb poskytuje služby zejména cizincům a národnostním menšinám. Spolek v roce 2020 uskutečnil 2 (fyzické) akce: červenec 2020 - 14 denní letní klub (obdoba příměstského tábora), kterého se zúčastnili zejména Arméni, Rusové, Ukrajinci, Gruzínci, Moldavci a Vietnamci. Koncem roku dále uskutečnil sportovní den pro děti cizinců i širokou veřejnost. Ostatní fyzické akce byly z důvodu koronaviru zrušeny. Spolek F POINT z. s. byl podpořen částkou 6 881 000 Kč.

Zlínský kraj

Zlínský kraj v roce 2020 nevyhlašoval žádný dotační program, prostřednictvím kterého by byly financovány aktivity příslušníků národnostních menšin.

8.9. Zahraniční zdroje financování aktivit národnostních menšin

Národnostní menšiny využívají ke své činnosti rovněž zahraniční zdroje financování. Jde především o podporu ze strany některých mateřských zemí národnostních menšin, ale také o podporu ze strany soukromých filantropů.

Běloruská menšina

Donátorem projektu osvětového spolku Skaryna se v roce 2020 stala dobročinná nadace z USA – *Orsa Romano Cultural and Educational Foundation*. Na vydání knihy „Běloruské hroby na českých a slovenských hřbitovech“ fond přispěl částkou \$2000.

Chorvatská menšina

V roce 2020 získalo *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* příspěvek od Chorvatské republiky na pokrytí provozních nákladů Chorvatského domu a dalších prací souvisejících s přípravou zahájení provozu chorvatského muzea (nákup vybavení, odborné práce a posudky, odborné ošetření, konzervování a restaurování exponátů) ve výši 350.204 Kč.

Maďarská menšina

Hlavním finančním zdrojem činnosti Svazu Maďarů jsou dotace poskytnuté Ministerstvem kultury ČR, Ministerstvem Maďarska a Nadací Gábora Bethlena v Maďarské republice, na základě předložených žádostí o grant. Finanční podpora je centrálně rozdělena s ohledem na jednotlivé plánované akce u jednotlivých pobočných spolků podle vnitřních pravidel. Seznam příjemců finanční podpory viz tabulka níže.

Tabulka 9 Zahraniční zdroje financování Svazu Maďarů

název projektu	donátor	výše podpory v Kč
Prágai Tükör (Svaz Maďarů)	Ministerstvo MR	485.000
Kulturní aktivity (Svaz Maďarů a 7 spolků)	Ministerstvo MR	368.000
Kulturní aktivity (Svaz Maďarů a 2 spolky: Ostrava, Karlovy Vary)	Nadace BGA MR	313.000

Německá menšina

Na základě Ujednání o spolupráci (Vereinbarung über die Zusammenarbeit) mezi *Spolkem Němců a přátel německé kultury v ČR* (Kulturverband) a *Shromážděním německých spolků v ČR* (Landesversammlung) z 25. listopadu 2016 je příjemcem dotací Shromáždění, které následně převádí část vysoutěžených finančních prostředků na Spolek Němců. Ze zahraničních zdrojů nebyly v roce 2020 podpořeny projekty Spolku Němců a přátel německé kultury v ČR. Spolek Němců získal pouze drobné příspěvky od individuálních dárců žijících v Německu. Seznam zahraničních donátorů pro Shromáždění německých spolků v ČR, z. s. je uveden v tabulce č. 9.

Tabulka 10 Zahraniční zdroje financování Shromáždění německých spolků v ČR

název příjemce	projekt	donátor	výše podpory v Kč	poznámka
Shromáždění německých spolků v ČR, z. s.	LV - Online	institut für Auslandsbeziehungen ifa	338.862,37	
Shromáždění německých spolků v ČR, z. s.	Provoz a osobní náklady SNS a jednotlivých spolků, které SNS zastřešuje	Ministerstvo vnitra SRN	13.738,844,05	tyto prostředky byly určeny na provoz kanceláří a osobní náklady SNS - jednotlivých setkávacích

				středisek
Shromáždění německých spolků v ČR, z. s.	soutěž ejej a laptop	MZV SRN	77.860,77	
Celkem			14.155.567,19	

Polská menšina

V roce 2020 získal *Polonus – Klub Polski w Brnie, z. s.* – finanční příspěvek na pokrytí nákladů sídla organizace – *Sowarzyszenie „Wspólnota Polska“* – 3.600 polských zlotých (20.713,46 Kč). Na výzvu předsedkyně *Polského kulturně osvětového svazu (dále jen „PZKO“)* na záchranu téměř 40 domů PZKO reagovala polská vláda, která poskytla v závěru roku cílenou dotaci převyšující 1 000 000 Kč z programu pomoci Polákům v zahraničí, ze které bylo možné uhradit veškeré náklady na provoz a údržbu domů PZKO. Další subjekty informace o zahraničních zdrojích financování neposkytly.

Romská menšina

V rámci činnosti Muzea romské kultury (dále jen „MRK“) byly v roce 2020 ze zahraničních zdrojů podpořeny dva projekty díky americké filantropické společnosti Bader Philantropies⁴⁸. Prvním z nich je projekt *Promotion of Romani Culture II.*, jenž se věnuje širokému spektru aktivit, které mají za cíl posílit pozici muzea ve vztahu k romské komunitě a přispět k boji proti diskriminaci prostřednictvím zpřístupnění dat se sbírky orální historie a publikace knihy *To jsou těžké vzpomínky*. Díky projektu MRK zaměstnalo 4 romské kustody. Dále byly prostředky použity k doprovodným aktivitám souvisejícím s výstavou Lavutara, na které se aktivně podíleli také romští hudebníci. Výše poskytnuté podpory činila 154.068 Kč.

V rámci druhého projektu, pod názvem *Roma custodians and guides*, byla poskytnuta podpora ve výši 604.783 Kč. Projekt umožnil zaměstnat 3 romské kustody, kteří našli stabilní zaměstnání v zavedené kulturní organizaci. Dostali příležitost naučit se základy administrativních a prezentačních dovedností, posílit komunikační schopnosti, osvojit si základy komunikace v anglickém jazyce a získat jistotu v práci s počítačem. Silným motivem pro romské kustody byla práce v prostředí, které znají z vlastní zkušenosti. Pro muzeum byli velkým přínosem, protože právě oni přicházeli do kontaktu s návštěvníky a mohli jim zprostředkovat autentický vhled nejen do historie romského etnika, ale i do současného života komunity. Sekundárně tak muzeum skrze projekt přispělo k budování pozitivnějšího obrazu Romů v ČR.

Ruská menšina

Spolek *Ruská tradice* nedostává žádnou finanční podporu ze zahraničí. Nicméně spolek spolupracuje s řadou organizací a institucí v Rusku (například organizace Běloje dělo v Petrohradu, muzeum Antibolševického hnutí ve městě Podolsk a stanici Jelanskaja atd.), v USA (Hooverův archiv Stanfordské univerzity, Muzeum a ruské centrum v San Francisco), v Rakousku (Památník obětem kozácké tragédie v Lienz, rakouská organizace Černý kříž,

⁴⁸ Americká filantropická společnost Bader Philantropies se zaměřuje na problémy nízkopříjmových komunit v Milwaukee. Svoji činnost rozšířila také do České republiky. Muzeu romské kultury poskytuje finanční podporu již od roku 2016.

Mezinárodní organizace historie tragédie v Lienz), ve Francii (vydavatelství a knižní obchod-centrum Ymka-press) a mnoho dalších.

Slovenská menšina

Rozhodujícím zahraničním donátorem části slovenské národnostní menšiny v České republice byl *Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí*. Granty jsou uvedeny na stránkách www.uszz.sk.

Ukrajinská menšina

V roce 2020 nebyl realizován žádný projekt financovaný ze zahraničních prostředků.

9. Závěr

Život organizací národnostních menšin na území České republiky byl v roce 2020 značně ovlivněn pandemií způsobenou novým typem koronaviru. Nastalá situace zabránila realizaci dosavadního tradičního spolkového života menšin, a to nejen na úrovni běžné komunikace, ale i v oblasti organizace kulturních a společenských akcí. I přes omezený osobní kontakt a další problémy, které epidemie způsobila, probíhala komunikace příslušníků národnostních menšin živě v online prostoru. Stejným způsobem byla také realizována jednání základního institucionálního rámce pro podporu naplňování práv příslušníků menšin, tj. zasedání Rady vlády pro národnostní menšiny a výborů pro národnostní menšiny na úrovni krajů a obcí.

V roce 2020 začaly přípravy na **Sčítání lidu, domů a bytů 2021**, klíčovou událost, která přinese nová demografická data týkající se národnostních menšin. Ke konci roku 2020 Sekretariát Rady zahájil rozsáhlou informační kampaň, jejímž cílem bylo srozumitelně informovat příslušníky národnostních menšin o důležitosti deklarace příslušnosti k určité národnosti, přestože se jedná dobrovolný a nepovinný akt.

V roce 2020 nedošlo k žádným významnějším změnám právního a institucionálního rámce, jehož posláním je napomáhat realizaci práv národnostních menšin v praxi. V tomto roce proběhla v České republice návštěva Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin. Návštěva navazovala na předložení *Páté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin v České republice*. V rámci plnění dalších mezinárodních závazků byl v roce 2020 Výboru ministrů a Výboru expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků zaslán materiál *Information on the Implementation of the Recommendations for Immediate Action*, který shrnuje plnění doporučení výše uvedených těles k naplňování Evropské charty regionálních či menšinových jazyků Českou republikou za období od roku 2018 do 1. března 2020.

V roce 2020 byl nadále funkční základní institucionální rámec pro podporu naplňování práv příslušníků menšin spočívající v existenci Rady vlády pro národnostní menšiny a výborů pro národnostní menšiny na úrovni krajů a obcí. V Radě bylo nadále zastoupeno 14 národnostních menšin, a to menšiny běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská a vietnamská. Výrazným tématem Rady bylo zavedení hlášení v polském jazyce na železničních nádražích a zastávkách v Moravskoslezském kraji, návrh na znovuvyvoření ukrajinského kulturně-osvětového centra, které v Praze fungovalo v období mezi dvěma světovými válkami a žádost německé národnostní menšiny o rozšíření ochrany německého jazyka částí III Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

V roce 2020 fungovalo celkem 5 výborů pro národnostní menšiny na úrovni kraje, z toho 4 byly zřízeny na základě zákonné povinnosti a 1 výbor pro národnostní menšiny (Ústecký kraj) byl zřízen nad rámec zákonných povinností, na základě vlastní iniciativy. Celkový počet výborů pro národnostní menšiny tak zůstal shodný jako v předchozím roce. Další kraje (s výjimkou kraje Jihočeského, Středočeského a Zlínského) zřizovaly v roce 2020 další pracovní orgány, v rámci kterých bylo téma národnostních menšin také řešeno. I počet těchto orgánů zůstává ve srovnání s předchozími roky stabilní. Počet výborů pro národnostní menšiny na úrovni statutárních měst a obcí zůstal v roce 2020 obdobný jako v předchozích letech. Dvě statutární města (Karviná a Třinec) zřizovaly výbory pro národnostní menšiny na základě zákona, statutární město Brno a statutární město Chomutov zřizovalo výbor pro národnostní menšiny nad rámec zákona, v dalších šesti statutárních městech pak byly zřízeny další pracovní orgány věnující se národnostním menšinám. Co se týká výborů pro národnostní menšiny na úrovni obcí, tak většina z nich se nachází v Moravskoslezském kraji, a to díky vysoké koncentraci příslušníků polské národnosti. Dle posledního sčítání lidu by měl být výbor pro národnostní menšiny zřízen celkem v 51 obcích ČR. Dle dostupných údajů byl však výbor pro národnostní menšiny zřízen pouze ve 24 z nich, přičemž mezi důvody

nezřízení výboru patří zejména nezáměr o zřízení výboru ze strany příslušníků národnostní menšiny či proměna demografické situace v obci, zejména vlivem zvýšené migrace obyvatel.

K zachování a dalšímu rozvoji jednotlivých národnostních kultur a jazyků přispívá systematická dotační podpora Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Úřadu vlády ČR. V rámci dotačních programů zaměřených specificky na podporu národnostních menšin bylo v roce 2020 poskytnuto 94.955.772 Kč, převážně na projekty podporující zachování kulturních tradic a jazyků národnostních menšin žijících v ČR. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že **v roce 2020 došlo k navýšení hodnoty dotačního programu Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin**, který administruje Ministerstvo kultury, o 4.150.000 Kč. Zástupci národnostních menšin dlouhodobě upozorňovali na finanční podhodnocení tohoto velmi důležitého programu, který podporuje publikační a mediální činnost národnostních menšin v jejich mateřských jazycích; poukazovali též na nutnost novelizace podmínek poskytování dotací tak, aby reflektovaly vývoj, například v oblasti digitalizace.

Aktivity národnostních menšin byly podporovány i v rámci dalších dotačních programů ústředních orgánů státní správy, a to včetně podpory investičních projektů (*Muzeum moravských Chorvatů – rekonstrukce objektu v Jevišovce, Projektová příprava akce "Památník ticha v areálu nádraží Bubny", nové IT vybavení Muzea romské kultury v Brně, Dokončení expozic Památníku Hodonín, Demolice areálu vepřína v Letech u Písku a archeologický průzkum*), a podpory prostřednictvím Evropských strukturálních a investičních fondů v rámci Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání.

Významným partnerem pro rozvoj aktivit národnostních menšin v ČR jsou také kraje a obce. Zejména kraje podporují aktivity národnostních menšin buď v rámci specificky zaměřených dotačních programů (Jihomoravský, Pardubický, Liberecký, Moravskoslezský, Olomoucký a hl. m. Praha) nebo v rámci individuálních dotací. Celkem kraje na podporu aktivit národnostních menšin v roce 2020 přispěly částkou 17.018.784 Kč. Jejich podpora se zaměřovala především na pořádání kulturních akcí národnostních menšin v kraji a podporu jejich celkové činnosti. Zpráva přináší v přílohové části komplexní seznam poskytnutých dotací.

Zájem příslušníků národnostních menšin se v mnoha případech soustřeďuje na výuku mateřského jazyka, případně na výuku v mateřském jazyce. Aktuální právní rámec sice umožňuje zřizování škol s menšinovým vyučovacím jazykem, avšak s výjimkou polské národnostní menšiny ostatní národnostní menšiny nenaplňují kvůli nízké početnosti a rozptýlenosti podmínky pro zřizování menšinových škol či tříd obcemi, kraji či Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Touto otázkou se nadále zabývala především německá menšina, která i v roce 2020 pokračovala v pilotním projektu k zahájení výuky v německém jazyce ve dvou třídách základních škol v Jablonci nad Nisou a Chebu, a to za spolupráce s Úřadem vlády ČR a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Z reflexí zástupců národnostních menšin v Radě je možné sestavit obraz situace národnostních menšin tak, jak jej v roce 2020 vnímali jejich samotní představitelé. I přes epidemiologická opatření se v roce 2020 členům národnostně menšinových organizací dařilo udržovat kulturní a sociální vazby v rámci svých komunit v jednotlivých regionech. V době znemožnění osobních kontaktů z důvodu epidemie dokázali členové národnostně menšinových spolků komunikovat v online prostoru, a to uvnitř svých komunit i směrem navenek. Některé dlouhodobé problémy národnostních menšin přetrvávaly i v roce 2020, jak je patrné z textu 2. kapitoly této zprávy.

Přílohy

Příloha č. 1 Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin

Běloruská menšina

V roce 2020 proběhly níže uvedené kulturní a společenské akce běloruské národnostní menšiny.

Název akce	Datum	Místo konání
Setkání s běloruským spisovatelem Seviarynem Kviatkouskim	18.02.	Café Kampus, Praha
Česko-běloruský poradenský seminář k důchodům	3.03.	DNM, Praha
Akustika na karanténě. Online concert zpěváka Liavona Volského	22.04.	online
Za svobodné volby bez falzifikací a represí. Mítink k běloruské situaci.	27.06.	Staroměstské nám., Praha
Akce solidarity s uvězněnými kandidáty voleb v Bělorusku	4.07.	Dominikánské nám., Brno
Kupadelné slavnosti, tradiční folklorní svátek	4.07.	Hořejší rybník, Praha
Debata o vypjaté situaci v Bělorusku (společně s Pirátskou stranou)	7.07.	Pirátské centrum, Praha
Cyklistický zájezd solidarity	26.07.	Václavské nám.-Stromovka
Pochod solidarity s Běloruskem a politický piknik	15.08.	Klementinum – Loretánské nám.
Srdce pro Bělorusko. Velká akce solidarity za účasti českých politiků	16.08.	Staroměstské nám., Praha
Setkání reprezentantů běloruské menšiny s premiérem A. Babišem	19.08.	Strakova akademie, Praha
Za svobodné Bělorusko	20.08.	Park G.Mahlera, Jihlava
Workshop Šítí běloruské vlajky	22.08.	Běloruská klubovna, Praha
Human chain for Belarus, zapojení Prahy do mezinárodní akce	23.08.	Karlův most, Praha
Založení platformy Česko-Belarus	1.09.	Praha
Ženská akce solidarity	5.09.	Václavské nám., Praha
Studentský pochod solidarity Albertov – Jungmannovo nám.	16.09.	Praha
Debaty o svobodě a menšinách. Bělorusové. (Za účasti ministra T. Petříčka)	17.09.	Rock Café, Praha
Politický piknik	18.09.	Hořejší rybník, Praha
Zahájení billboardové kampaně Belarus Heroes	23.10.	Praha 5, online
Dziady (Dušičky). Návštěva významných běloruských hrobů	31.10.	Olšanské hřbitovy, Praha
Symbolické otevření Ambasády nezávislé běloruské kultury v ČR	17.11.	Brno, před Divadlem Husa na provázku

Bulharská menšina

Informace o kulturních a společenských akcích bulharské národnostní menšiny z roku 2020 jsou uvedeny v 2. kapitole této zprávy.

Chorvatská menšina

Přehled kulturních akcí chorvatské národnostní menšiny za rok 2020 přináší následující tabulka.

Název akce	Organizátor	Místo konání
Z jižní Moravy až na konec světa - filmový večer	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Městská knihovna Hustopeče	Hustopeče
Z jižní Moravy až na konec světa - filmový večer	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Městská knihovna Hodonín	Hodonín
Z jižní Moravy až na konec světa - výstava a filmový večer	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Spolek přátel Hlohovce	Hlohovec
Moravští Charváti - přednáška	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Jihomoravské muzeum ve Znojme	Znojmo
Moravští Chorvati - zapomenutá menšina	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Evropa doma	Kroměříž
Z jižní Moravy až na konec světa - výstava	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Národy Podyjí	Mikulov
Moravští Chorvati - zapomenutá menšina	Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR ve spolupráci s: Dům národnostních menšin, Česko-chorvatská společnost	Praha
Z jižní Moravy až na konec světa - přednáška	Česko-chorvatská společnost	online

Maďarská menšina

Přehled kulturních akcí maďarské národnostní menšiny za rok 2020 přináší následující tabulka.

Název akce	Organizátor	Počet účastníků
Ústředí Svazu Maďarů	Vydání publikace k 30. výročí založení Svazu Maďarů	1000 ks
Ústředí Svazu Maďarů	Obnova webových stránek Svazu Maďarů	www.csmmsz.cz
Svaz Maďarů p.s. Praha	29. Pražský maďarský ples	300
Svaz Maďarů p.s. Praha	Výstava obrazů akademické malíčky Ágnes Kutas s názvem Csak úgy színes /Jen tak barevně/ - galerie Domu národnostních menšin v Praze	40
Svaz Maďarů p.s. Praha	Pěvecký sbor Mille Domi, členové p.s. Praha, připravili a věnovali členům online adventní koncert	virtuální prostor
Studentský spolek KAFEDIK ve spolupráci se Svazem Maďarů p. s. Brno	Vystoupení hudební a taneční skupiny Debreceni Táncgyüttes és Zenekar, s následnou tančírnou	100
Svaz Maďarů p.s. Brno	13. Babylonfest - Babylon pod Špilberkem / tradiční účast a organizátor večera, talk show Žijí mezi námi	veřejná akce bez vstupné

Svaz Maďarů p.s. Brno	Po stopách Lőrince Szabó - literární výlet	omezený počet účastníků
Svaz Maďarů p.s. Brno	Dny maďarské kultury - virtuální cestování v čase k událostem 1956-57 a v prostoru až do Sedmihradska	virtuální prostor (zoom aplikace)
Svaz Maďarů p.s. Lovosice	Výstava obrazů akademické malířky Irene Kordt	40
Svaz Maďarů p.s. Lovosice	Hudební večer - přednáška s ukázkami ze světa operety	30
Svaz Maďarů p.s. Lovosice	Vzpomínkový večer Bély Bartóka	25
Svaz Maďarů p.s. Ostrava	Pietní akt na věžeňském hřbitově u symbolického hrobu Jánose Esterházyho v Mírově s mezinárodní účastí	120
Svaz Maďarů p.s. Ostrava	V rámci Dnů maďarské kultury se podařilo uskutečnit dvoutýdenní zahajovací akci Dny maďarské kuchyně	veřejná akce
Svaz Maďarů p.s. Teplice	Výstava s názvem Kultura a historie Maďarů	50
Svaz Maďarů p.s. Teplice	Přednáška Hudební skladatel Erkel Ferenc	35
Svaz Maďarů p.s. Karlovy Vary	Vzpomínkový den na počest velikána maďarské literatury, básníka Jánose Aranye u jeho pamětní desky v Karlových Varech	25
Svaz Maďarů p.s. Karlovy Vary	Pietní akt - uctění památky studentů a jejich profesorů, kteří zahynuli koncem 2. sv. války v Hazlově	5
Spolek Iglice	Celoroční výuka maďarského jazyka a dějepisu, v souladu s aktuální epidemiologickou situací v počátku formou prezenční, posléze pomocí e-learningu. Dále se konaly online setkávání se spisovateli dětské literatury	e-learning
Spolek Jánose Esterházyho	Vzpomínková slavnost na památku 63. výročí úmrtí Jánose Esterházyho na Motolském hřbitově	25

Německá menšina

Přehled kulturních akcí německé národnostní menšiny za rok 2020 přináší následující tabulka.

Název akce	Organizátor	Místo konání
Tradiční vánoce a mikulášská		Brno
Německé texty ve středověku		Kravaře
Letní setkání německé menšiny		Kravaře
Adventní věnce a mikulášská besídka		Kravaře
Masopust		Kravaře
dtto		Liberec
Výroční schůze a den matek		Kravaře
5. autorské čtení		Nečtiny
Pravidelná společenská setkání Němců v Nečtinách		Nečtiny

Císařský les a jeho ztracené osady		Cheb
Tisk knihy: Cheb v letech 1938-1945		Cheb
Výstava "Mlýny na Chebsku", 2. část		Cheb
Den matek a podzimní slavnost		Kulturverband
Aktualizace a správa webových stránek spolku		Havířov
dtto		Opava
Vydávání spolkového bulletinu		Havířov
Vzdělávací seminář		Havířov
Pravidelná setkávání účastníků pěveckého chóru		Havířov
Vánoční trh		Hlučín
Zpívání generací		Hlučín
Řekni, kde ty kytky jsou		Hlučín
Jarní festival v Hlučíně		Hlučín
DEHARA 2020		Hlučín
Slavnosti svaté Barbary		Hlučín
Setkání/ německý kulturní program		Šumperk
Tradiční odpoledne něm. menšiny		Šumperk
Den matek a vánoční besídka		Šumperk
Správa a údržba webových stránek		Šumperk
Poutní cesta		Šumperk
Činnost spolku		Šumperk
Seminář pro předsednictvo		Šumperk
Přednášková řada pro mladé a starší		Chomutov
Informační bulletin		Opava
Studijní a poutní cesta a něm. bohoslužby		Opava
Tradiční setkání něm. menšiny		Trutnov
dtto		Opava
Seminář něm. menšiny		Opava
Přednášková řada "Znamé trutnovské osobnosti"		Trutnov
Kancelářské vybavení		Trutnov
Prezentace knihy "Balkán, bejby"		Praha
Výstava "Praha/Berlín"		Praha
Po stopách Němců z Jizerských hor		Jablonec

Dokumentace něm. hřbitovů		Shromáždění
Vánoční koncert		Třebová
Kulturní událost v centru		Třebová
Setkání místních skupin		Liberec
Setkání místních skupin		Liberec
Administrativní výpomoc v kanceláři Shromáždění		Shromáždění

Polská menšina

Většina plánovaných kulturních akcí se vzhledem k epidemii nekonala. Podle možností byly organizovány menší akce a setkání s omezeným počtem účastníků, nicméně se jednalo pouze o zlomek akcí, které byly realizovány v minulých letech. Ve dnech 21. - 30. srpna 2020 se konaly divadelně filmové dílny Warsztaty teatralno – filmowe, kterých se zúčastnilo 22 osob. Dlouhodobě vystavy připravuje Dokumentační centrum Kongresu Poláků.

Název akce	Organizátor	Místo konání
V. polský ples v Brně – Bal Kapelusowoy	Polonus	Kinokavárna, nám. SNP Brno
Valná hromada	Polonus	Brno, Radnická 8
Zelené svátky – smažení vajíček	Polonus	Těšany 320, 66454
Floristická dílna	Polonus	Brno, Radnická 8
Místní sněm KP	Polonus	Brno, Radnická 8
Komentovaný cyklovýlet podél Dunaje na Děvín	Polonus + Polský klub Bratislava	Bratislava
Babylonfest	Město Brno	Brno
Vánoční večírek	Polonus	Online Google meeting
58 akcí - zájezdy (6) a výlety, z toho 1 týdenní a 5 dvoudenních	PTTS „Beskid Śląski“ – sekce turistiky	
Účast v mistrovství volejbalu, v mistrovství v jachtingu a zimní olympiáda - všechny akce konané v Polsku, organizované pro polské menšiny ve světě	PTTS „Beskid Śląski“ – sekce sportovní	
Přátelská utkání, zápas se slovenskými přáteli na Kysucách, soustředění ve wellness hotelu v Polsku a účast na charitativním turnaji ve Vídni	PTTS „Beskid Śląski“ – klub starších panů Orły Zaolzia	
5 akcí – cyklistických výletů a účast na akcích družebního klubu cyklistiky z Polska	PTTS „Beskid Śląski“ – sekce cyklistiky	

Romská menšina

V roce 2020 nedošlo k výrazné změně v oblasti pořádání kulturních akcí. Z důvodu pandemie se většina akcí odehrávala na sociálních sítích, a to formou streamování. Nejvýznamnější romskou kulturní akcí byl tradiční mezinárodní festival Khamoro. Přehled kulturních akcí romské menšiny uvádí výroční Zpráva o stavu romské menšiny, která je pravidelně publikována na webových stránkách vlády.⁵⁰

Rusínská menšina

Přehled kulturních akcí rusínské národnostní menšiny za rok 2020 přináší následující tabulka.

Název akce	Organizátor	Místo konání
Výstava fotografií Norberta Tapperta „Zátiší podle Tapperta“	SPPR, z. s.	Dům národnostních menšin Galerie Praha
Filmová projekce „Před sto lety spolu“ + výstava „Podkarpatská Rus jako součást našich dějin“	SPPR, z. s. Klub T. G. Masaryka	Dům národnostních menšin Galerie Praha
Juliánský štědrý večer	Krajanské karpato-rusínské centrum	Dům národnostních menšin Praha
Juliánský rusínský ples	Krajanské karpato-rusínské centrum	Kulturní centrum Novodvorská Praha
Festival národnostních menšin	Skejušan, folklorní skupina	Karlovy Vary
Tříkrálové vystoupení Masopust	Skejušan, folklorní skupina	Chomutov
Vystoupení pro vietnamskou menšinu k oslavě lunárního roku	Skejušan, folklorní skupina	Chomutov
Akademie národnostních menšin – kulatý stůl	SPPR, z. s.	Dům nár. menšin Textová i obrazová příprava panelu o rusínské menšině DNM Praha

Ruská menšina

Informace o kulturních a společenských akcích většiny organizací ruské národnostní menšiny za rok 2020 jsou uvedeny v 2. kapitole této zprávy. Přehled akcí Kozáckého sdružením VSČzS, z. s. je uveden níže.

Mezi největší a nejvýznamnější každoroční akce pořádané Kozáckým sdružením VSČzS, z. s. patřilo v roce 2020: Vánoční setkání s kozáky; VIII. Kozácký bál; Kozácké tradiční „Posazení na koně“; „Kozácký bivak spojený s účastí na akcích k výročí bitvy u Kulmu 1813; Kozácký bivak a splav Berounky; Dny kozácké kultury na Slovensku; Konference ISCHOD 1920-2020; křest prvního CD Kozáci Vltavy. V roce 2020 se členové spolku účastnili natáčení filmu Vizionáři slovenske svobody – M. R. Štefánik. V roce 2020 spolek spoluorganizoval IV. mezinárodní dětský a studentský Art festival „Umění v karanténě“ v Praze. Folklorní soubor Kozáci Vltavy vystupoval 5x na kozáckých akcích, zorganizoval také dobročinný koncert v Domově pro seniory Dáblice a účastnil se dvou online koncertů.

⁵⁰ Zprávy za předchozí roky jsou dostupné na <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=85>.

Spolek se také zúčastnil dvou mezinárodních kozáckých online konferencí. Dále se uskutečnily 3 vzpomínkové panichydy, 4 pietní akce a několik církevních svátků. Celkem se konalo 25 zasedání Atamanské rady a 40 zkušek folklorního souboru – z toho většina distančně. Kvůli vládním epidemiologickým opatřením v souvislosti s koronavirem se neuskutečnily tradiční velké akce - Mezinárodní festival Pokrova na Vltavě, Atamanská Jolka a Vánoční koncert.

Řecká menšina

Spolkovou činnost řecké národnostní menšiny v roce 2020 zachycuje níže uvedená tabulka.

Název akce	Organizátor	Místo konání
Krájení novoročního koláče Vasilopity	Lyceum Řekyň v ČR	Praha
Koncert Podoby hudby	Lyceum Řekyň v ČR	Brno
Babylonfest	VNM Statutárního města Brna	Brno
Řecké dny	Řecká obec Krnov-město	Krnov
Zahájení a ukončení řeckého léta v Třebovickém mlýně	Řecká obec Ostrava	Ostrava
Zahájení léta (původně oslava Velikonoc)	Řecká obec Karviná	Karviná
Celostátní setkání seniorů řeckých obcí	Řecká obec Karviná AŘO	Karviná – Fryštát
Krájení novoročního koláče Vasilopity	Pravoslavná obec Brno	Brno
Výroční shromáždění	Řecká obec Javorník	Javorník
Dudácké vystoupení Řecké obce Javorník	Obec Malá Lehota	Fašiangy, Slovensko
Taneční zábava	Řecká obec Šumperk	Šumperk

Slovenská menšina

Přehled nejdůležitějších kulturních akcí slovenské národnostní menšiny v roce 2020

Název akce	Organizátor	Místo konání
Praha srdce národů	Asociace Etnica	Praha
Folklór bez hraníc	Asociace Etnica	Praha
Škola oživených tradic	Asociace Etnica	Praha
Vianoce s Limborou	Asociace Limbora	Praha
Limbora v roce 2020	Asociace Limbora	Praha
Limborka a Malá Limborka v roce 2020	Asociace Limbora	Praha
Folklór bez hraníc	Asociace Limbora	Praha
Škola ozvěn domova	Asociace Limbora	Praha
Slovenská mozaika na Rádiu ZET	BONA FIDE	ČR
Festival české a slovenské tvorby	BONA FIDE	Praha, Zvolen
Čítajme, počúvajme a učme sa	BONA FIDE	ČR
Kouzlo ilustrací	BONA FIDE	Praha
Slovensko, česko-slovenské vztahy, národnostní menšiny	DOMUS SM v ČR	Praha
Obraz menšin v regiónoch	DOMUS SM v ČR	Tachov
Minifestival slovenského divadla	ČeskoSlovenská scéna	Praha
20 let ČeskoSlovenské scény	ČeskoSlovenská scéna	Praha
CS: ContactS, ContextS	ČeskoSlovenská scéna	Praha
Ozvuky Jánošík & Ondráš Folk Festu	Slovak World Network	Praha

Dny slovenské kultury po ČR	Slovensko-český klub	České Budějovice
Provoz Slovenského domu v Praze	Slovensko-český klub	Praha
Komplexní program kulturních aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR	Slovensko-český klub	ČR
Týden česko-slovenské vzájemnosti	Slovensko-český klub	Praha
Božena Němcová 200 a Slovensko – pásmo a konference	Slovensko-český klub	Praha, Brno, Moravská Třebová
Slovenské výstavy pro Prahu 1	Slovensko-český klub	Praha
Velká česko-slovenská knižní burza	Slovensko-český klub	Praha
Literární soutěž Jána Kollára	Slovenský literárny klub v ČR	ČR
Kvarteto	Slovenský literárny klub v ČR	Brno, Praha
Praha – dílna slovenských spisovatelů	Slovenský literárny klub v ČR	Praha, Brno
Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	Šarvanci	Praha
Kluby Koreňov	Obec Slovákov v ČR	ČR
100 rokov ČSR, večerná univerzita	Obec Slovákov v ČR	Praha
Cena Mateja Hrebendu	Obec Slovákov v ČR	Praha

Velkou důležitostí pro příslušníky slovenské národnostní menšiny má vysoký počet akcí v regionech, organizovaných regionálními obcemi Slováků v ČR a kolektivními členy Slovensko-českého klubu, z. s. Podobně je důležité udržování tradic folklorními soubory Poľana a Púčik v Brně, Šmykňa a Fogáš v Ostravě. Významné jsou rovněž aktivity spolku Detvan, obce Slováků v Praze, spolku Slovenka, Společnosti M. R. Štefánika (především debaty historiků), aktivity Společnosti Jána Kollára, KSK, somvprahe.sk, či slovenských římsko-katolických farností (v Praze a Plzni), řecko-katolické farnosti v Praze, a celé Evangelické církvi augspurského vyznání v ČR.

Ukrajinská menšina

Četnost akcí ukrajinské národnostní menšiny byla v roce 2020 omezena v důsledku pandemie covid 19. Ukrajinské spolky přesunuly svoje aktivity, jednání, výuku, vystoupení apod., alespoň v rámci udržitelně možné míry, do prostoru „online života“.

Přehled kulturních akcí ukrajinské národnostní menšiny v roce 2020

Název akce	Organizátor	místo
Divadelní, hudební a taneční vystoupení (průběžně)	Džerelo, z. s.	Praha a ČR
Dny ukrajinské kultury v Hradci Králové (koncert září)	Regionální ukr. spolek ve východních Čechách	Hradec Králové
Diskusní kluby v průběhu roku	Ruta, z. s.	Praha
Činnost sboru sv. Vladimíra a duo MarOlja	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, z. s.	Praha a ČR
75 let sboru sv. Vladimíra a akce průběžně	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, z. s.	Praha a ČR
Ukrajinské svátky v průběhu roku, vč. dětského kroužku Svitoč	Sdružení Ukrajinců v ČR Berehyňa, z. s.	Praha
Akce průběžně, vč. dětského kroužku	Spolková činnost při řeckokatolické farnosti v Mladé Boleslavi a Mělníku	Mladá Boleslav
Mimoškolní vzdělávání dětí průběžně (škola), První a poslední zvonění, ukr. svátky	Sush Erudyt, z. s.	Praha

Dny ukrajinské kultury v Brně	Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy, z. s.	Brno
Ukrajinský ples Malanka (únor), Den nezávislosti Ukrajiny (září), Činnost skupiny Ignis aj.	Ukrajinská iniciativa v ČR, z. s.	Praha, Chomutov, Ml. Boleslav, Fr. Lázně, Plzeň aj.
Mimoškolní vzdělávání dětí, akce průběžně	Ukrajinské kulturně vzdělávací centrum Krok, z. s.	Praha
Tábor pro ukrajinské děti postižené válkou, Osvětové akce, ukrajinský catering	Ukrajinsko Evropská Perspektiva	Praha, okolí
Dny ukr. kultury v Chomutově, Kulturní činnost průběžně	Zvony naděje, z. s.	Chomutov

Vietnamská menšina

Přehled kulturních akcí vietnamské národnostní menšiny v roce 2020

Název akce	Organizátor	Místo konání
První česko-vietnamský festival druhé kultury	Kulturní revue Babylon	Poesie, hudba, film, řeči, legrace, exotická ochutnávka, tanec. Počet osob: cca 60
Mezinárodní den žen pro večerkové ženy	Viet Up	Každý rok rozdáváme cca 100 růží ženám ve večerkách. Letos jsme poprvé akci uspořádali ve 2 městech zároveň - v Brně a v Praze
Zpátky k normálu	Viet Up	neformální setkání pro mladé Čechy a Vietnamce po prvním lockdownu. Počet osob: cca 70
22. ročník fotbalový turnaj „TOLERANCE v malé kopané“	Senát ČR	Stadion Dukla Praha 3. místo pro FC Sapa Praha

Příloha č. 2 Seznam mateřských škol, kde je vyučovacím jazykem jazyk polský

Mateřské školy s vyučovacím jazykem polským v roce 2020

REDIZO	IZO pracoviště	Název školy	Ulice	Místo	Počet tříd	Počet dětí
60013333 8	107622572	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 1	Vendryně	2	26
60013348 6	103480251	Mateřská škola	č.p. 70	Dolní Lomná	1	16
60013348 6	107621851	Mateřská škola	Školní 800	Jablunkov	3	62
60013354 1	107622602	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 615	Vendryně	1	9
60013361 3	107622173	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 74	Bukovec	1	25
60013364 8	107621339	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 440	Bystřice	3	58
60013403 2	102832391	Mateřská škola	Pod Výtopnou 190	Návsí	1	18
60013408 3	107621843	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 60	Písek	1	14
60013437 7	174102658	Mateřská škola	Konská 419	Třinec	1	13
60013460 1	107621983	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 104	Milíkov	1	18
60013463 6	107621754	Mateřská škola	č.p. 170	Hrádek	2	30
60013464 4	181067854	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 446	Hnojník	2	37
60013465 2	107622050	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 788	Mosty u Jablunkova	1	19
60013585 3	130005223	Mateřská škola	Lutyňská 400	Orlová	1	15
60013604 3	107623218	Mateřská škola	Moskevská 162/1	Český Těšín	3	55
60013604 3	181027267	Mateřská škola	Hrabinská 1016/51	Český Těšín	1	21
60013604 3	174101171	Mateřská škola	Polní 1832/10	Český Těšín	1	25
60013604 3	174101180	Mateřská škola	Akátová 1361/17	Český Těšín	1	24
60013610 8	108020011	Mateřská škola	Školní 11	Albrechtice	1	20
60013626 4	119701847	Mateřská škola	Koperníkova 652	Dolní Lutyně	1	17
60013627 2	107623404	Mateřská škola	Selská 429/14	Havířov	1	24
60013629 9	119701278	Mateřská škola	č.p. 326	Stonava	1	17
60013651 5	107623439	Mateřská škola	Těrlická 407/5	Horní Suchá	2	30
60013656 6	107623668	Mateřská škola	Dr. Olszaka 155/1	Karviná	3	62
60013667 1	119701910	Mateřská škola	Přehradní 243/9	Těrlicko	1	24
65001671 8	107622211	Mateřská škola – Przedszkole	č.p. 311	Ropice	1	24
65001996	107622386	Mateřská škola – Przedszkole	Dolní Líštná 172	Třinec	1	25

2		Przedszkole				
65001996 2	107622467	Mateřská škola - Przedszkole	Štefánikova 772	Třinec	1	16
65001996 2	174102615	Mateřská škola - Przedszkole	SNP 447	Třinec	2	40
65001996 2	174102810	Mateřská škola - Przedszkole		Třinec- Nebory 126	1	11
65001996 2	174102828	Mateřská škola - Przedszkole	Oldřichovice 210	Třinec	1	27
65002350 1	107621991	Mateřská škola	č.p. 70	Košařiska	1	8
Celkem					45	830

Příloha č. 3 Seznam základních a středních škol, kde je vyučovacím jazykem jazyk polský

REDIZO	IZO pracoviště	Typ školy	Název	Ulice	Místo	Počet tříd	Počet žáků
600133613	102068801	neúplná	Základní škola	č.p. 66	Bukovec	3	37
600133648	102080348	úplná	Základní škola	č.p. 366	Bystřice	11	175
600134032	102068852	neúplná	Základní škola	Pod Výtopnou 190	Návsí	3	38
600134601	102068577	neúplná	Základní škola	č.p. 104	Milíkov	2	21
600134636	102068861	neúplná	Základní škola	č.p. 77	Hrádek	3	34
600134644	102080224	úplná	Základní škola – Szkoła Podstawowa	č.p. 6	Hnojník	9	150
600134652	102080267	neúplná	Základní škola	č.p. 750	Mosty u Jablunkova	1	10
600134661	102080275	úplná	Základní škola	č.p. 234	Vendryně	9	135
600135853	102156328	neúplná	Základní škola	Lutyňská 400	Orlová	1	17
600136043	048805491	úplná	Základní škola	Havlíčková 213/13	Český Těšín	20	391
600136043	102113696	neúplná	Základní škola	Polní 1832/10	Český Těšín	3	47
600136108	102156204	neúplná	Základní škola	Školní 11	Albrechtice	2	22
600136264	102156476	úplná	Základní škola	Kopernikova 652	Dolní Lutyně	6	43
600136272	102156506	úplná	Základní škola s pol.jaz.vyuč.	Selská 429/14	Haviřov	6	67
600136299	130005789	neúplná	Základní škola s p.j.v.	č.p. 326	Stonava	2	12
600136515	102168008	úplná	Základní škola	Těrlická 407/5	Horní Suchá	8	103
600136566	102168202	úplná	Základní škola - Szkoła Podstawowa	Dr. Olszaka 156/2	Karviná	9	154
600136671	102832765	neúplná	Základní škola	Přehradní 243/9	Těrlicko	2	20
650016351	102080895	úplná	Základní škola	Školní 438	Jablunkov	15	267
650016351	151014531	neúplná	Základní škola	č.p. 70	Dolní Lomná	1	16
650016718	102080038	neúplná	Základní škola s p.j.v.	č.p. 146	Ropice	3	31
650019962	061955523	neúplná	Základní škola polská	Kopernikova 696	Třinec	1	5
650019962	102092664	úplná	Základní škola	Nádražní 10	Třinec	13	208
650019962	151008680	neúplná	Základní škola	Oldřichovice 210	Třinec	2	21
650023501	102068585	neúplná	Základní škola - Szkoła Podstawowa	č.p. 70	Košařiska	2	21
Celkem						137	2 045

REDIZO	Název	Ulice	Místo	Vyučovací jazyk	Počet žáků
600016676	Střední průmyslová škola	Žižkova 1818/1a	Karviná	český, polský	348
600016501	Polské gymnázium – Polskie Gimnazjum	Havlíčková 213/13	Český Těšín	polský	327
600016609	Obchodní akademie	Sokola-Tůmy 402/12	Český Těšín	český, polský	317

600020029	Střední zdravotnická škola	Borovského 2315/1	Karviná	český, polský	381
Celkem					1 373

Příloha č. 4 Seznam základních a středních škol, ve kterých jsou některé předměty vyučovány v německém jazyce

Název školy	Město	Ulice
Základní škola Marjánka, Praha 6, Bělohorská 52	Praha 6 - Břevnov	Bělohorská 417/52
Základní škola Zlín, Kvítková 4338, příspěvková organizace	Zlín	Kvítková 4338
Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s.	Praha 8 - Střížkov	Střížkovská 32/27
Základní škola a Mateřská škola Děčín VI, Školní 1544/5, příspěvková organizace	Děčín	Školní 1544/5
Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, K Milíčovu 674	Praha 4 - Háje	K Milíčovu 674/2
Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Svatoplukova 11, příspěvková organizace	Olomouc	Svatoplukova 65/11
Základní škola Ostrava-Zábřeh, Chrjukinova 12, příspěvková organizace	Ostrava	Chrjukinova 1801/12
Základní škola generála Zdeňka Škarvady, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace	Ostrava	Porubská 831/10

Název školy	Město	Ulice
Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23	Praha 3 - Žižkov	Nad Ohradou 2825/23
Gymnázium, Praha 8, U Libeňského zámku 1	Praha 8 - Libeň	U libeňského zámku 1/2
Obchodní akademie Neveklov	Neveklov	Školní 303
Gymnázium pod Svatou Horou, Příbram II, Balbínova 328	Příbram	Balbínova 328
Biskupské gymnázium J. N. Neumanna a Církevní základní škola	České Budějovice	Jirsíkova 420/5
Masarykovo gymnázium, Plzeň, Petáková 2	Plzeň	Petáková 2055/2
I. Německé zemské gymnásium, základní škola a mateřská škola, o.p.s.	Brno	Mendlovo náměstí 1/4
Gymnázium Kroměříž	Kroměříž	Masarykovo náměstí 496/13
EDUCA - Střední odborná škola, s.r.o.	Nový Jičín	B. Martinů 1994/4
Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9	Olomouc	Čajkovského 68/9
Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s.	Praha 8 - Střížkov	Střížkovská 32/27
Německá škola v Praze s.r.o. - zahraniční škola a gymnázium	Praha 5 - Jinonice	Schwarzenberská 700/1
Anglicko-české gymnázium AMAZON s.r.o.	Praha 1 - Staré Město	Rytiřská 406/10

Příloha č. 5 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
bulharská		
Asociace bulharských spolků v ČR, z. s., Praha	Krajanské setkání v Mikulčicích	80.000
	Smíšený pěvecký sbor HLASY BULHARSKA	45.000
Pirin, z. s., Brno	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	50.000
Vazražďane, Praha	Dny bulharské kultury	80.000
	Klub Vazražďane	80.000
chorvatská		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z. s., Jevišovka	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny v ČR	180.000
	28. Chorvatský kulturní den v Jevišovce (kiritof)	145.000
maďarská		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	200.000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	680.000
německá		
Sdružení Němců – Regionální skupina Hřebečsko, z. s., Moravská Třebová	26. ročník Dnů česko – německé kultury – Hudba a kultura spojuje	68.000
Shromáždění německých spolků v České republice, z. s., Praha	Velké kulturní setkání německé menšiny 2020	250.000
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR, Praha	Aktivity celostátního spolku Němců a přátel německé kultury	35.000
	Kulturní aktivity Spolku Němců a přátel německé kultury ZO Kraslice na území ČR	35.000
Spolek Němců v Čechách, z. s., Nečtiny	Mediabook „Malaboum:daham“ („Malíři doma“)	60.000
polská		
GÓROLE - folklorní soubor, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2020	85.000
Kongres Poláků v České republice, z. s., Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	265.000
	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2020	344.000
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, z. s., Český Těšín	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	45.000
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, z. s., Český Těšín	Kulturně - společenské aktivity a dokumentační činnost PZKO	1.250.000
Polský pěvecký spolek Collegium Canticorum, Český Těšín	Rozvoj umění sborového zpěvu	60.000
Sdružení přátel polské knihy, z. s., Český Těšín	Já čtu tobě a ty mně 2020	20.000
Sdružení uměleckých a zájmových aktivit Třinec, z. s., Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	45.000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC -Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., Český Těšín	Młode Zaolzie – Mladé Zaolzí 2020	30.000
	ZAOLZIE.PL	35.000

romská		
Slovo 21, z. s., Praha	Světový romský festival KHAMORO 2020	1.100.000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, z. s., Hořice	Putovní výstava "Zaniklý svět" – Ostravou a městy Moravskoslezského kraje	155.000
ruská		
Ruská tradice, z. s., Praha	Kulturně -společenská činnost Ruské tradice v roce 2020	200.000
	Vydání knihy: P. Juščák „ ...i nezabud' o lebedjach!“	88.000
řecká		
Asociace řeckých obcí v České republice, z. s., Krnov	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	850.000
Lyceum Řekyň v ČR, Brno	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice	105.000
slovenská		
BONA FIDE, Praha	Festival české a slovenské tvorby pro děti	60.000
	Rozprávky	120.000
Asociace ETNICA, z. s., Praha	Praha srdce národů	380.000
	Tradice v Etnice	120.000
Asociace Limbora, z. s., Praha	Dětské soubory Limborka a Malá Limborka v roce 2020	120.000
	Limbora v roce 2020	350.000
ČeskoSlovenská scéna, z. s., Praha	Prehliadka divadelníctva slovenskej národnostnej menšiny	60.000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské národnostní menšiny v ČR, Praha	Slovensko v činnosti a programech DOMUS SM v ČR k 15. výročí vzniku spolku	180.000
Folklorní spolek Púčík, Brno	Folklorní soubor Púčík v roce 2020	160.000
Folklorní soubor Šarvanci, Praha	Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	80.000
	Pravidelná činnost Folklorního souboru Šarvanci	150.000
Jánošíkov dukát, z. s., Brno	Mezinárodní festival slovenského folkloru v ČR Jánošíkův dukát 2020	180.000
Slovensko - český klub, z. s., Praha	Dni slovenskej kultúry po Českej republike (jubilejný 25. ročník)	120.000
	Komplexný program kultúrnych aktivít slovenskej národnostnej menšiny v ČR	350.000
Slovenský literárny klub v ČR, Praha	Kvarteto (+ 2)	90.000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	80.000
srbská		
Srbské sdružení sv. Sáva, Praha	Kulturně - společenské aktivity Srbského sdružení sv. Sáva v roce 2020	30.000
Srbské kulturní centrum z. s., Praha	Česko – srbské kulturní vztahy v XIX. a XX. st.	45.000
ukrajinská		
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha	Duo MarOlja	32.000
	Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU, z. s.	140.000
Ukrajinská iniciativa v České republice, Praha	Dny ukrajinské kultury v ČR 2020	205.000
vietnamská		
INFO-DRÁČEK, Praha	Asie vzdálená a blízká blízká slaví 70 let spolupráce České republiky a	39.000

	Vietnamu	
	Vietnam vzdálený a blízký – 70 let spolupráce	100.000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z. s., Ostrava	Vietnamský nový rok - Lunární rok	50.000
ostatní + multietnické		
Akademie národnostních menšin, z. s., Praha	Konference Akademie NM a činnost spolků v roce 2020	32.000
Ducatus teschinensis, z. s., Bystřice	Těšín/Český Těšín - česko-polská historie na příkladech kultury a umění	30.000
Matice slezská, pobočný spolek v Dolní Lomné	51. Slezské dny	70.000
Ulpan Teplice, Teplice	Dny židovské kultury Teplický cimes 2020	52.000
jiné subjekty (předkladatelem není spolek)		
Billý Marek, Větrní	Romský festival	40.000
EUROTOPIA.CZ, o. p. s., Opava	Všichni máme šanci	15.000
Celkem		10.150.000

Příloha č. 6 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu integrace příslušníků romské menšiny v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
ARA ART, z. s., Praha 2	ARA ART 2020, celoroční činnost	337.000
Centrum společného zájmu, z. s., Brno	Letní škola Romipen	120.000
Demokratická aliance Romů ČR z. s., Valašské Meziříčí	Romská píseň 2020	130.000
DROM, romské středisko, Brno	Hvězdné dílny	250.000
Hnutí romských studentů, z. s., Ostrava	III. ročník oslavy Mezinárodního dne Romů v Ostravě	50.000
IQ Roma servis, z. s., Brno	Slavme spolu - Týden romské kultury 2020	20.000
KHER, z. s., Praha 7	Literatura Romů - cesta k vzájemnému porozumění II	50.000
KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s., Český Krumlov	Ukažme, co umíme	31 500
Praha 14 kulturní, Praha 9	Mezinárodní den Romů: Jileha - Srdcem	31.000
R-Mosty, z. s., Praha 3	Bašaven Čavale! - součást Prevence a Volného času v Klubu R-Mosty	120.000
Romano jasnica, spolek, Trmice	15. Různobarevný festival	100.000
ROMEIA o.p.s, Praha 1	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2020	100.000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava, Brno	Kulturní aktivity SRNM Olomouc	45.000
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s., Ostrava	Setkání vzájemného porozumění	65.000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, Hořice	Kulturní program - pietní akt Lety 2020	30.000
z. s. AVERROMA (jiní Romové), Most	Kulturní centrum Aver Roma, celoroční program	100.000
zapsaný spolek "Liberecké fórum", Liberec	9. ročník hudebního festivalu národnostních menšin	94.000
Živá paměť, o.p.s., Praha 1	Putovní fotografická výstava - Osudy Romů za druhé světové války	75.000
Celkem		1.748.500

Příloha č. 7 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	dotace v Kč
Vazražďane, z. s.	Balgari /Bulhaři/	615.000
Bona Fide, z. s.	Slovenská mozaika	139.000
Kongres Poláků v České republice, z. s.	Glos /Hlas/	5.415.600
Řecká obec Praha, z. s.	Kalimera /Dobry den/	271.700
Demokratická aliance Romů ČR, z. s.	Kereka /Kruh/	1.750.000
Shromáždění německých spolků v České republice, z. s.	LandesEco /Zemské echo/	1.856.160
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, z. s.	Listy Slovákov a Čechov - ktorí chcú o sebe vedieť viac	1.635.000
Bejt Simcha, z. s.	Maskil /Vzdělání/	290.000
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, z. s.	Podkarpatská Rus	90.000
Ukrajinská iniciativa v ČR, z. s.	Porohy /Prahy/	714.000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, z. s.	Prágai Tükör /Pražské zrcadlo/	1.136.000
Asociace bulharských spolků v České republice, z. s.	Roden glas /Rodný hlas/	583.850
Romano džaniben, z. s.	Romano džaniben /Romské vědění/	463.000
Společenství Romů na Moravě	Romano hangos /Romský hlas/	1.046.450
Romea, o.p.s.	Romano vodi /Romská duše/	900.000
Tuke.TV, z. s.	Amare lavutara	230.000
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, z. s.	Ruskoje slovo /Ruské slovo/	1.900.000
Slovensko-český klub, z. s.	Slovenské dotyky	1.635.000
Viet Media, s.r.o.	Vůně lotosu	616.000
Srbské sdružení sv. Sáva, z. s.	Srpska reč /Srbské slovo/	900.000
RUTA, z. s.	Ukrajinský žurnál	701.000
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, z. s.	Zwrot /Návrat/	1.300.000
Spolek Němců v Čechách, z. s.	Heimatruf /Volání domoviny/	37.000
Spolek Němců v Čechách, z. s.	Rádio+web+více	100.000
Slezský německý svaz, z. s.	Troppauer Nachrichten /Opavský zpravodaj/	44.000
Regionální televize, s.r.o.	Žijí mezi námi, cyklus o lidech z menšin	631.240
Celkem		25.000.000

Příloha č. 8 Seznam podpořených projektů v dotačním programu „Knihovna 21. století“ Odboru umění, literatury a knihoven Ministerstva kultury v roce 2020

Dotační řízení Odboru umění, literatury a knihoven Ministerstva kultury (Knihovna 21. století)

Příjemce dotace	Účel projektu	Dotace v Kč
Obec Ropice	Zajištění knih v polském jazyce	10.000
Základní škola a Mateřská škola Stonava	Doplnění fondu polské literatury pro čtenáře polské národnostní menšiny všech věkových skupin, zejména pro maminky s dětmi v Místní knihovně	20.000
Regionální knihovna Karviná, příspěvková organizace	Rozšíření knihovního fondu polské literatury s důrazem na obnovu zastaralého fondu naučné literatury pro všechny věkové kategorie	20.000
Celkem		50.000

Příloha č. 9 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Samostatného oddělení církví a náboženských společností Ministerstva kultury – podpořené projekty týkající se židovské komunity v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Federace židovských obcí v České republice	Koncert a setkání ke Dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti 2020	60.000
Židovská obec v Praze	Cyklus varhanních koncertů v Jeruzalémské synagoze – 8. ročník	30.000
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, z. s.	Kulturou proti antisemitismu	30.000

Příloha č. 10 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Kulturní aktivity – oblast kinematografie v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět - 22. ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech	7.570.000
DOC.DREAM services s. r. o.	24. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2020	8.729.822
Popular z. s.	Bardzo fajné akce	40.000
Dům kultury Hodonín, příspěvková organizace	XXVII. ročník Semináře ruských filmů	100.000
Sdružení přátel Těšínska, z. s.	Filmová přehlídka Kino na hranici	300.000
LUCERNA - BARRANDOV	15. ročník festivalu německy mluvených filmů DAS FILMFEST	50.000
Institut dokumentárního filmu	KineDok - Dokumentární Česko 2020	890.000
Unijazz - sdružení pro podporu kulturních aktivit	Boskovice 2020 - festival pro židovskou čtvrť, filmová část	35.000

Příloha č. 11 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu vzdělávacích aktivit národnostních menšin v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Post Bellum	Zážitkové workshopy Paměti národa	945.900
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny a dětem z česko-maďarských rodin	705.100
Tereziánská iniciativa mezinárodní sdružení, z. s.	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Tereziín	500.000
Spolek Zaedno	Kamarádi, celoroční vzdělávací aktivity pro děti	455.000
Klášter Pražského Jezulátka	Stopy lidí	440.000
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a písní	428.000
Amaro Suno	Kolik kultur a národů znáš?	425.000
R-Mosty, z. s.	Metodická a informační podpora pedagogických pracovníků, kteří se setkávají se sociokulturními a jazykovými specifiky romských žáků	410.460
InBáze, z. s.	Multikulturní vzdělávací a výukové programy pro děti a žáky: Bedýnky příběhů 2020	400.000
Asociace LIMBORA	Škola ozvěn domova	395.000
Sdružení D	Prožitkem k potírání nesnášenlivosti a rozvoji humanismu – rozšíření – interaktivní vzdělávací programy pro žáky základních a středních škol ve třech krajích ČR	389.000
BONA FIDE	Čítajme, počúvajme, učme sa!	350.000
Ukrajinská iniciativa v České republice	Dětský klub Smoloskyp 2020	343.000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z. s.	Výuka vietnamského jazyka v Moravskoslezském kraji pro děti a mládež vietnamské národnosti menšiny	334.600
Asociace ETNICA	Škola oživených tradic	325.000
Kongres Poláků	Zelená škola na Baltem – podpora vzdělávání žáků sedmých tříd polských menšinových škol v přirozeném prostředí	310.000
Slavonická renesanční	„Kde domov můj / Wo ist mein Heim?“	300.496
Židovská liberální unie	Kontinuita židovské menšiny v České republice po holocaustu a po r. 1948	271.000
Nová škola	Vaker romanes 2020	252.500
Pontopolis z. s.	Podpora multikulturních aktivit v Pardubickém kraji	244.700
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovensko, česko-slovenské vztahy a národnostní menšiny v Pražské mezinárodní konferenci slovenských a českých středoškoláků k výročí J.A. Komenského	241.000
Židovské muzeum v Praze	Židé, dějiny a kultura	232.392
Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára (16. ročník)	225.000
EUROTOPIA.CZ, o.p.s.	Výchovou k toleranci II	212.000
Asociace řeckých obcí v České republice	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	185.570
Romano džaniben	Krajinou příběhů romské historie 2020	182.000
Regionální ukrajinský spolek	Výuka mateřského jazyka pro ukrajinské děti, žáky a mládež v Hradci Králové	176.260
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Romština dětem	156.700
Federace židovských obcí v ČR	Židovské zvyky a tradice	150.000
Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s.	Multikulturní svět kolem nás a dějiny 20. století 2020	146.900
Středisko vietnamského jazyka v	Provozování v roce 2020 bezplatné výuky	139.400

Praze	vietnamštiny pro vietnamské žáky ve věku 8 – 15 let	
Matice školská u ZŠ s polským jazykem vyučovacím	Rozvíjení schopností a dovedností žáků s pomocí kulturních aktivit	138.050
Živá paměť	Zmizelí Romové a Romové dnes – interaktivní vzdělávací program využívající skutečné příběhy romských přeživších nacismu a jejich potomků	136.000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách 2020	124.000
Svaz Maďarů	Babylonfest	107.000
Viet Up	Letní Odyssea	93.784
Sdružení polské mládeže	JAZYKOVÉ TÁBORY 2020	80.000
Folklorní spolek Púčík	Naučme sa spoločne slovenské ľudové piesne, muziku a tance	75.000
Poradna barevné soužití	Romani čhib 2020	67.340
PIRIN	Výuka bulharských lidových tanců a písní	62.000
Celkem		12.698.164

Příloha č. 12 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu integrace romské komunity v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
SPOLEČNOST TADY A TEĎ, o.p.s.	Podpora vzdělávání TADY A TEĎ	306.294
KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s.	Ve světě barev	403.350
Spolek pro mimoškolní aktivity PALAESTRA	Volnočasové centrum Palaestra	590.640
Romano jasnica, spolek	Předškolní centrum Šneček v Trmicích	541.456
ROMEIA, o.p.s.	Romský mentor 2020 – integrace romských dětí realizací volnočasových aktivit	364.380
Kleja, z. s.	Předškolní centrum Klíček	616.872
Slovo 21, z. s.	Dža dureder 2020	855.365
Aufori, o.p.s.	Učí (se) celá rodina – terénní pedagogická práce v sociálně ohrožených romských rodinách	596.063
Společnost Podané ruce o.p.s.	Zažij úspěch – zakusím respekt – učí se mi lépe!	250.000
Ecce Homo Šternberk, z. s.	Saví godi, avka dživel 2020 (podpora romských žáků ve školní úspěšnosti)	168.053
Šance pro Tebe, z. s.	Předškolní příprava a včasná péče na Chrudimsku a ve Vysokém Mýtě	1.000.000
IQ Roma servis, z. s.	Když už nemůžeš, Gendalos Ti pomůže	690.000
Centrum společného zájmu, z. s.	Spolu to zvládneme 2020	250.880
Liberecké fórum, z. s.	Bez vzdělání není budoucnost, aneb volnočasové aktivity Dětský klub DUHA 4	608.500
Městská charita České Budějovice	Učíme se po škole 2020	235.320
S.T.O.P., z. s.	Podpora vzdělávání a osobnostního rozvoje romských dětí	726.344
Člověk v tísni, o.p.s.	Individuální podpora žáků předškolního a školního věku	204.553
Bunkr, o.p.s.	Odpoledne nap(i)lno	191.997
Oblastní charita Most	Učíme se učit prostřednictvím metody Grunnlaget	449.739
Spolek Romano Dživipen – Romský život	Vybavení pro hudební kroužek a akce pořádané spolkem Romano Dživipen	98.100
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Řemesla nás baví	318.800
Oblastní charita Pardubice	Zapojení romského koordinátora do spolupráce romských rodin a mateřské, základní školy a volnočasové aktivity napomáhající úspěšné integraci romských a ostatních dětí	172.648
Tosara, z. s.	Víkendové aktivity pro děti a mládež z lokalit Slaný a Kladno	219.192
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.	Tancem, zpěvem a sportem proti nudě II	267.000
Inclusio o.p.s.	Klub Imagion 2020	319.050
Amaro suno – feder dživipen, z. s.	Volnočasový klub 2020	255.000
RomPraha, z. s.	Komplexní poradenství romským rodinám a vedení romských rodin s cílem zvýšení zapojenosti romských dětí do institucionalizované předškolní přípravy	319.269
Celkem		11.882.756

Příloha č. 13 Seznam podpořených projektů v dotačním programu na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol v roce 2020

Dotace leden - červen 2020

Příjemce dotace	Dotace v Kč
Střední škola, Trhové Sviny, Školní 709	14.000
Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9	1.000
Střední odborné učiliště zemědělské a služeb, Dačice, nám. Republiky 86	38.500
Střední odborná škola MORAVA o.p.s.	35.000
Mateřská škola, základní škola a střední škola Vyškov, příspěvková organizace	12.300
Střední odborná škola Znojmo, Dvořákova, příspěvková organizace	5.000
Střední zdravotnická škola Brno, Jaselská, příspěvková organizace	13.200
Střední odborné učiliště tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, spol. s r.o.	31.000
Střední škola Brno, Charbulova, příspěvková organizace	22.000
Odborné učiliště a praktická škola Brno, příspěvková organizace	16.700
Střední škola Gemini Brno, příspěvková organizace	8.000
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Vyškov, příspěvková organizace	15.200
Integrovaná střední škola Hodonín, příspěvková organizace	6.000
Střední odborné učiliště Kyjov, příspěvková organizace	5.000
Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace	26.200
Střední odborná škola sociální a zdravotnická – Evangelická akademie	20.000
Hotelová škola Hradec Králové, s.r.o.	10.000
Střední škola a Základní škola Sluneční, Hostinné	5.000
Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují	71.400
Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Náchod, příspěvková organizace	17.000
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Česká Lípa, 28. října 2707, příspěvková organizace	5.000
AHOL – Vyšší odborná škola	6.400
Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace	31.500
AHOL – Střední odborná škola, s.r.o.	28.200
Vyšší odborná škola DAKOL a Střední škola DAKOL, o.p.s.	5.000
Střední odborná škola a Základní škola, Město Albrechtice, příspěvková organizace	2.400
AHOL – Střední škola gastronomie, turismu a lázeňství	15.200
Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSD Šilheřovice, s.r.o.	8.000
Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Bruntál, příspěvková organizace	8.000
Bezpečnostně právní akademie Ostrava, s. r. o., střední škola	12.000
Střední odborná škola, Bruntál, příspěvková organizace	47.000
Odborné učiliště a Praktická škola, Lipová – lázně 458	129.000
Střední odborná škola Olomouc spol. s r.o.	28.200
Střední škola polytechnická, Olomouc, Rooseveltova 79	10.002
Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o.	12.200
Střední škola gastronomie a služeb, Přerov, Šířava 7	12.200
Odborné učiliště a Základní škola, Křenovice	266.900
Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc, Štursova 14	11.000
Střední odborná škola Prostějov	14.200
Střední škola gastronomie a farmářství Jeseník	14.000
Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27	27.000
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc	12.200
Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2	6.000
Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Přerov, Bartošova 24	17.200
Moravská střední škola s.r.o.	12.000

Střední zdravotnická škola Pardubice	7.000
Střední škola a základní škola Žamberk	20.000
Odborné učiliště Chroustovice, Zámek 1	26.000
Střední škola obchodu, řemesel a služeb Žamberk	7.000
Střední škola, Bor, Plzeňská 231	39.916
Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o.	425.000
Střední hotelová škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o.	7.000
Střední odborné učiliště, Liběchov, Boží Voda 230	5.000
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace	344.400
Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Rumburk, příspěvková organizace	41.800
Střední škola obchodu a služeb s.r.o.	124.400
Soukromá obchodní akademie, spol. s r.o.	21.000
Střední průmyslová škola elektrotechnická a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, spol. s r.o.	28.000
Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie, Rumburk, příspěvková organizace	6.000
Střední odborné učiliště a Střední odborná škola SČMSSD, Žatec, s.r.o.	46.400
Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	19.000
Střední škola technická, Most, příspěvková organizace	143.000
Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace	39.300
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Roudnice nad Labem, Neklanova 1806, příspěvková organizace	27.200
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí	8.000
Odborné učiliště Kelč	149.400
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín	19.200
Celkem	2.667.318

Dotace září - prosinec 2020

Příjemce dotace	Dotace v Kč
Střední odborné učiliště zemědělské a služeb, Dačice, nám. Republiky 86	26.700
Střední škola, Trhové Sviny, Školní 709	3.300
Střední zdravotnická škola Brno, Jaselská, příspěvková organizace	6.735
Střední odborná škola MORAVA o.p.s.	17.600
Mateřská škola, základní škola a střední škola Vyškov, příspěvková organizace	10.700
Odborné učiliště a praktická škola Brno, příspěvková organizace	11.570
Střední škola Brno, Charbulova, příspěvková organizace	13.700
Střední odborné učiliště Kyjov, příspěvková organizace	2.150
Integrovaná střední škola Hodonín, příspěvková organizace	12.800
Střední škola živnostenská Sokolov, příspěvková organizace	2.355
Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují	37.840
Střední škola technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112	6.400
Střední škola a Základní škola Sluneční, Hostinné	2.700
Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace	7.850
Střední odborná škola, Bruntál, příspěvková organizace	34.000
Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSSD Šilheřovice, s.r.o.	1.909
Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o.	5.600
Vyšší odborná škola DAKOL a Střední škola DAKOL, o.p.s.	5.200
Bezpečnostně právní akademie Ostrava, s. r. o., střední škola	12.000
Odborné učiliště a Základní škola, Křenovice	69.400
Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27	3.730
Střední odborná škola obchodu a služeb, Olomouc, Štursova 14	13.000
Odborné učiliště a Praktická škola, Lipová - lázně 458	85.700
Střední odborná škola Olomouc spol. s r.o.	11.840
Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o.	10.800

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník	26.100
Střední škola polytechnická, Olomouc, Rooseveltova 79	6.268
Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2	15.500
Střední škola gastronomie a služeb, Přerov, Šířava 7	4.359
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc	10.800
Moravská střední škola s.r.o.	15.000
Střední škola, Bor, Plzeňská 231	43.204
Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o.	315.400
Střední hotelová škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o.	7.200
Střední škola obchodu a služeb s.r.o.	119.688
Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Rumburk, příspěvková organizace	21.000
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola, Varnsdorf, příspěvková organizace	197.300
Střední odborné učiliště a Střední odborná škola SČMSD, Žatec, s.r.o.	11.900
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Roudnice nad Labem, Neklanova 1806, příspěvková organizace	27.200
Střední průmyslová škola elektrotechnická a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, spol. s r.o.	6.000
Soukromá obchodní akademie, spol. s r.o.	18.000
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín	16.944
Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí	2.500
Odborné učiliště Kelč	75.956
Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město	5.000
Celkem	1.988.038

Příloha č. 14 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Nová škola, o. p. s.	Romano suno 2020	403.156
BOHEMIA Troppau, o.p.s.	Mimoškolní výuka německého jazyka	248.544
Romodrom o.p.s.	Romské překlady pro online televizi Tuke.TV	87.000
BONA FIDE z. s.	Slovenská mozaika	328.208
Spolek Zaedno	Kamarádi, celoroční vzdělávací aktivity pro děti	567.416
Omnium, z. s.	Dokumentace historických německých hřbitovů na území Ústeckého kraje	254.700
Osvětový spolek Skaryna, o.s.	Běloruské hroby na českých a slovenských hřbitovech	107.100
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice z. s.	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	34.220
BONA FIDE z. s.	Hovorníček	110.000
Shromáždění německých spolků v České republice, z. s.	Dokumentace německých hřbitovů v Karlovarském a Ústeckém kraji	201.200
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Písňe a hudba národnostních menšin jako součást komunikace a porozumění	168.000
Univerzita Karlova	Nová redakce a další rozvoj Slovníku romských neologismů	189.776
Celkem		2.699.320

Příloha č. 15 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Oblastní charita Pardubice	Pomoc romským rodinám	571.800
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Aktivizace romské komunity ve Šternberku 2	444.559
KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s.	CESTA KE ZMĚNĚ VII	418.400
Člověk v tísní, o.p.s.	Komunitní práce a aktivity pro mládež v Přerově a Kojetíně	721.366
Dživ Lačes z. s.	Keras vareso! Dělejme něco! 2020	404.978
Romany art workshop, z. s.	Aplikace metod komunitní práce do SVL Frýdlant	272.750
Diecézní charita ostravsko-opavská	Komunitní práce v Ostravě - Kunčičkách a v Ostravě - Přívoze	535.607
R - Mosty, z. s.	Férové bydlení	1.396.192
Slovo 21, z. s.	Manushe - aktivizace komunit	457.032
Diecézní charita České Budějovice	Komunitní práce Novohradská 2020	615.025
Bunkr, o.p.s.	Komunitní centrum Borek	604.779
Oblastní charita Šluknov	Komunitní práce ve Šluknově 2020	1.130.760
SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.	Společně na Hanušovicku 2020	204.000
Oblastní charita Most	Asistenční centrum v Janově	1.113.822
Vzájemné soužití o.p.s.	Pro nás s námi 2020 Vysokomýtska	796.925
ROMA TANVALD z. s.	Komunitní práce v Tanvaldu 4	361.850
Prostor plus o.p.s.	Komunitní práce v Kolíně	326.399
Romano jasnica, spolek	Rozvoj komunitní práce v Trmicích	964.515
Khamoro o.p.s.	Aktivizace komunit v Novém Sedle a Vřesové 2020	940.039
Jako doma - Homelike, o.p.s.	Podpora romských žen bez domova	427.557
Celkem		12.708.355

Příloha č. 16 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora terénní práce v roce 2020

Příjemce dotace	Dotace v Kč
Město Bruntál	150.000
Město Štětí	300.000
Město Svitavy	300.000
Město Sokolov	300.000
Město Šluknov	253.300
Město Česká Lípa	300.000
Městská část Praha 14	300.000
Statutární město Chomutov	900.000
Město Hranice	300.000
Město Větrní	300.000
Město Znojmo	225.000
Město Bor	300.000
Statutární město Opava	300.000
Město Jaroměř	525.000
Město Vysoké Mýto	299.056
Statutární město Havířov	300.000
Město Rumburk	576.000
Obec Vrbátky	210.000
Město Český Krumlov	589.500
Město Milevsko	225.000
Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz	300.000
Město Velká Bystřice	150.000
Město Nový Bor	299.972
Město Krásná Lípa	300.000
Město Roudnice nad Labem	239.997
Město Choceň	144.000
Město Cheb	539.861
Město Dubí	290.000
Město Bílina	300.000
Město Tábor	240.000
Obec Mikulovice	300.000
Město Velké Hamry	300.000
Město Odry	180.000
Obec Kobylá nad Vidnavkou	75.000
Město Nové Město pod Smrkem	300.000
Celkem	10.911.686

Příloha č. 17 Seznam podpořených projektů pro cílovou skupinu Národnostní menšiny na IP 1.1 OPZ v roce 2020

Název projektu	Číslo projektu	Příjemce dotace	Dotace v Kč
Výzva č. 40. realizace 2016 - 2018, již ukončeno			
Pomoc romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci	CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_040/0002462	DŽIVIPEN o.p.s.	4.447.550
Výzva č. 53, realizace 1., 2.Q 2017 - 2019, již ukončeno			
NOVÝ SMĚR	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_053/0003952	LEADER ACADEMY, o.p.s.	5.622.925
Výzva č. 68, realizace 4.Q 2017 – 2019, již ukončeno			
Zkusme to	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007024	VS Rychleby s.r.o.	2.108.500
Správná příprava na zaměstnání	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007075	DŮM ROMSKÉ KULTURY o.p.s.	5.399.225
Dokážeme to v menšině v Olomouckém kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007134	Asociace pro rozvoj regionů z. s.	3.061.437,50
Zvládneme to v menšině v Jihomoravském kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007150	RCI, z. s.	3.181.437,50
Umíme se domluvit	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007170	MAS Jablunkovsko, z. s.	4.185.937,50
Zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob ze sociálně vyloučených lokalit ve Varnsdorfu	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_068/0007200	MOST KE VZDĚLÁNÍ - BRIDGE TO EDUCATION, z. s.	5.449.091
Výzva č. 75, zahájení 3. a 4.Q 2018			
Rovné šance všem	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009137	MAS Vladař o.p.s.	4.976.200
Pracovní podpora- cesta k úspěchu	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009171	Romodrom o.p.s.	3.933.392,50
Rom-nejlepší zaměstnanec	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009242	RomPraha, z. s.	5.991.400
Rozum a cit, pomáhejme si navzájem	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009147	Charita Třinec	2.999.375
Vzděláváním k vyšším kompetencím II.	CZ.03.1.48/0.0/0.0/17_075/0009186	Šedová clean service, o.p.s.	4.133.937
Výzva č. 90, zahájení 4.Q 2019 a 1.Q 2020			
Příležitostí k pozitivním přístupům	CZ.03.1.48/0.0/0.0/18_090/0012472	DŮM ROMSKÉ KULTURY o.p.s.	8.901.025
Asistenti pedagoga pro polské národnostní školství v ČR	CZ.03.1.48/0.0/0.0/18_090/0012530	IVZ - Institut pro vzdělávání a sociální začleňování, z. s.	3.449.000
Do práce na Hodonínsku	CZ.03.1.48/0.0/0.0/18_090/0012534	Institut pro regionální spolupráci, o.p.s.	4.317.562,50

Podpora národnostních menšin v Jihomoravském kraji	CZ.03.1.48/0.0/0.0/18_090/0012542	RCI, z. s.	5.439.500,00
Výzvy č. 45 (ITI), zahájení 4.Q 2019 a 1.Q 2020			
Můj cíl - práce (ITI Ústecko-Chomutovsko)	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_045/0015558	DŮM ROMSKÉ KULTURY o.p.s.	9.401.815
Umíme a chceme pracovat (ITI Plzeňsko)	CZ.03.1.48/0.0/0.0/16_045/0015015	RomPraha, z. s.	8.145.212

Příloha č. 18 Seznam podpořených projektů dotačního programu Jihomoravského kraje na činnost národnostních menšin v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Polonus - Klub Polski w Brnie, z. s.	Kulturně-společenská činnost spolku Polonus - Klub Polski w Brnie, z. s. v roce 2020	35.000
Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě	Kulturní a vzdělávací činnost RKOSM.z. s. v roce 2020	65.000
Folklorní spolek Púčik	Slovenská tradiční lidová kultura v JMK	60.000
Folklorní spolek Púčik	Taneční dílna	15.000
Obec Slovákov v Brne, z. s.	Kulturní a vzdělávací činnost Obce Slovákov v Brne	20.000
Obec Slovákov v Brne, z. s.	Činnost Obce Slovákov v Brne v roce 2020	40.000
Hellenika nadační fond	Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti	50.000
Hellenika nadační fond	Hellenika, zachování řeckého kulturního povědomí	50.000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z. s.	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny a její prezentace veřejnosti	24.000
Svaz Maďarů - CSMMSZ, z. s., p.s. Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské národnostní menšiny	65.000
Lyceum Řekyň v České republice	Udržení řeckých kulturních tradic	55.000
Ukrajinské kulturně-vzdělávací centrum v Brně z. s.	Podpora činnosti Ukrajinského kulturně-vzdělávacího centra v Brně	50.000
Ukrajinská iniciativa jižní Moravy z. s.	Podpora činností spolku a jeho akcí	50.000
Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy z. s.	Ukrajinské dny 2020	60.000
Vietnamská menšina v Česku, Au Co, z. s.	"Vietnamci a integrace, zachování kultury a rozvoj v ČR"	69.000
Centrum společného zájmu, z. s.	Spolu to zvládneme 2020	10.000
Romské středisko Hodonín, z. s.	CELOROČNÍ ČINNOST ROMSKÉHO STŘEDISKA	42.000
Spolek OROT Brno	Stopy židovské paměti v Brně	12.000
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, z. s.	29. chorvatský kulturní den - kiritof	36.000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Podpora volnočasových a kulturních aktivit	25.000
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ, z. s. - Řecká obec Brno, pobočný spolek	Návrat ke kořenům skrze výuku jazyka a tanců	40.000
IQ Roma servis, z. s.	"Berš Jekhetane" - Rok spolu	50.000
SOLITON-TEAM, z. s.	Ukrajinsko-český a česko-ukrajinský matematický slovník	77.000
Celkem		1.000.000

Příloha č. 19 Seznam podpořených projektů v dotačním programu statutárního města Brna na činnost národnostních menšin v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s. - žádost 200 tis. Kč	festival: Dny národnostních menšin žijících v Brně, Babylonfest 2019	200.000
IQ Roma servis, z. s. - žádost 124 tis. Kč	Týden romské kultury 2020	85.000
Ruský kulturní osvětový spolek na Moravě, z. s. - žádost 100 tis. Kč	Posilování kulturních a společenských vztahů činností RKOSM, z. s. ve městě Brně i na Moravě	95.000
POLONUS – klub Polski v Brnie, z. s. - žádost 100 tis. Kč	Kulturně-společenská činnost Polského klubu Polonus v Brnie v roce 2020	96.000
Bulharský spolek Brno - žádost 92,2 tis. Kč	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	92.000
Svaz Maďarů – CSMMSZ, z. s., p. s. Brno - žádost 98 tis. Kč	Provoz Maďarského kulturního a informačního centra (MKIC) a vydávání zpravodaje Brünni Magyar Futár (BMF)	98.000
Ukrajinská iniciativa Jižní Moravy, z. s. - žádost 98 tis. Kč	Prezentace Ukrajinců a jejich činnosti v Brně	90.000
Obec Slováků v Brne, z. s. - žádost 93 tis. Kč	Kulturní a společenská činnost Obce Slováků v Brne	93.000
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z. s. – Řecká obec Brno, pobočný spolek - - žádost 93 tis. Kč	Řekové v Brně v roce 2020	93.000
Asociace společenství Romů ČR, z. s. - žádost 85 tis. Kč	Oslava Mezinárodního dne Romů	0
Lyceum Řekyň v České republice - žádost 70 tis. Kč	Rozvoj řecké kultury a vzdělávací činnost v Brně	62.000
Společnost přátel jižních Slovanů, spolek - žádost 25 tis. Kč	Kulturní aktivity příslušníků šesti národností jižních Slovanů a rozvoj a propagace česko-jihoslovanských kulturních styků	25.000
Německý kulturní spolek region Brno - žádost 48 tis. Kč	Exkurze do historicky německojazyčných oblastí	48.000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno, z. s. - žádost 45 tis. Kč	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců německé jazykové komunity	45.000
Společenství Romů na Moravě - Romano jekhetaniben pre Morava - žádost 46 tis. Kč	DjangoFest 19. ročník	34.000
Pirin, z. s. - žádost 40 tis. Kč	Rozvoj bulharské kultury a folklóru v Brně	30.000
Přátelé Podkarpatské Rusi - žádost 35 tis. Kč	Činnost spolku v roce 2019	25.000
Volodymyr Symonov- - žádost 22,7 tis. Kč	Podpora a rozvoj ruského kulturního prostředí v Brně	20.000
nadační fond HELLENIKA - žádost 34,7 tis. Kč	Řecká informační a kontaktní kancelář v Brně	34.000
Muzeum romské kultury, s.p.o. - žádost 100 tis. Kč	Hudba Romů v Brně - workshopy a přednášky k výstavě	0
Lužánky, středisko volného času 21,2 tis. Kč	Cikánský boxer pro školy	20.000

Celkem		1.400.000
---------------	--	------------------

Příloha č. 20 Seznam podpořených projektů v dotačním programu Podpora integrace národnostních menšin a cizinců Libereckého kraje v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Výše dotace v Kč
Dům česko-německého porozumění o.p.s.	Gustav Ginzl - ein Sonderling, der Welt verschönerte	47.078
Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	Realizace akcí otevřeného klubu, češtiny, náboru dobrovolníků pro děti i dospělé cizince, aktualizace rozcestníku	53.686
Asociace romských představitelů z. s.	Znalost historie, cesta k budoucnosti	38.819
Koalice romských reprezentantů Libereckého kraje, z. s.	Komunitní práce v SVL Liberec	40.470
Zapsaný spolek „Liberecké fórum“	Komunitní práce s Romskou mládeží	42.948
Comunités, z. s.	KALI II - Komunitní aktivity na Liberecku II	36.341
Romany art workshop z. s.	Aplikace metod komunitní práce do SVL Frýdlant, 2020	61.945
Rodina v centru, z. ú.	Komunitní aktivity zaměřené na oslavu Mezinárodního dne Romů	35.000
Komunitní středisko KONTAKT, p.o.	Letní festival cizinců a národnostních menšin "Liberec - jedno město pro všechny" 2020	53.686
Roma Tanvald z. s.	Komunitní práce v Tanvaldu 4	53.686
Celkem		463.659

Příloha č. 21 Seznam podpořených projektů v Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., Střelniční 209/28, 73701 Český Těšín	Wakacje na Zaolziu - Prázdniny na Zaolzí	80.000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z. s., Jeseninova 530/5, 71900 Ostrava	Den dětí – Trung Thu	80.000
Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy, z. s., Jeseninova 530/5, 71900 Ostrava	Lunární nový rok 2020	80.000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC - Sdružení polské mládeže v ČR, z. s., Střelniční 209/28, 73701 Český Těšín	Młode Zaolzie - Mladé Zaolzí 2020	50.000
Sdružení přátel polské knihy, z. s., Tyršova 611/2, 73701 Český Těšín	S knihou na cestách 2020	67.000
Kongres Poláků v České republice, z. s., Hrabinská 458/33, 73701 Český Těšín	Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2020	80.000
Místní skupina Polského kulturně- osvětového svazu v Havířově-Bludovicích z. s., U Zborůvky 438/12, 73601 Havířov	Dożynki Śląskie""	80.000
Macierz Szkolna w Bystrzycy, pobočný spolek, 366/, 73995 Bystřice	22. KONCERT MAJOWY dětského souboru „Wiolinki“ a „Crescendo“	79.800
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice z. s., Střelniční 209/28, 73701 Český Těšín	Přehlídka dětských polských divadel TALINKI	62.000
Górole-Folklorní soubor, spolek, 523/ 73998 Mosty u Jablunkova	42. MEZINÁRODNÍ PŘEHLÍDKA LIDOVÝCH KAPEL A FOLKLORNÍCH SOUBORŮ	80.000
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICI, z. s. - Řecká obec Krnov- Město, pobočný spolek, Budovatelů 2079/5, 79401 Krnov	Řecké dny Krnov 2020	80.000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy z. s., Palackého 607/5, 73506 Karviná	Společenské akce v romském kulturním a společenském centru.	79.000
Jablunkovské centrum kultury a informací, příspěvková organizace, Mariánské náměstí 1/, 73991 Jablunkov	Náš kulturní život na Trojmezí	67.900
Římskokatolická farnost Ostrava - Kunčičky, Třebízského 445/14, 71800 Ostrava	Dožínky 2020	80.000
SANCTUS ALBERTUS z. s., Hřbitovní 6/ 73961 Třinec	Záhradní slavnost 20. ročník	30.000
Celkem		1.650.000

Příloha č. 22 Seznam projektů podpořených v rámci individuálních dotací Moravskoslezského kraje a v rámci dotačního programu Program aktivit v oblasti kultury v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Rusko - české vědecké a kulturní fórum, o.p.s.	XIII. Dny Ruska v Ostravě v Ostravě 2020 a Akademické dny EAES	199.000

Program podpory aktivit v oblasti kultury na rok 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy, z. s.	21. Karvinský romský festival 2020	205.000

Příloha č. 23 Seznam projektů podpořených v rámci podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
ASOCIACE ŘECKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE, z. s. - Řecká obec Javorník, pobočný spolek	<i>FOLKMÁJ - mezinárodní folklorní a dudácký festival 10. ročník</i> Festival lidové kultury a tradic České republiky, národnostních menšin žijících v ČR a hostujících souborů a jednotlivců ze zahraničí. Akce se z důvodu covid-19 nekonala.	20.000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	<i>Kulturní aktivity SRNM Olomouc 2020</i> Akce pro veřejnost, a to Mezinárodní den Romů a festival Romani Gili. Aktivity podporují udržení tradic v romské komunitě, mezi mladými, dávají možnost seznámit se s romskou kulturou veřejnosti a prostor setkávání generací.	15.000
Demokratická aliance Romů ČR z. s.	Romská píseň 2020 Festival prezentující romskou kulturu, vystoupení hudebních a tanečních souborů z České republiky a Slovenské republiky.	10.000
Židovská obec Olomouc	<i>Stolpersteine 2020</i> Pamětní kameny připomínající oběti holocaustu, které se pokládají před dům, z něhož byl dotyčný člověk nacisty deportován do koncentračního tábora a tam zavražděn.	33.000
Celkem		78.000

Příloha č. 24 Seznam projektů podpořených v rámci dotačního programu Podpora integrace romských komunit v Olomouckém kraji v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
<p>SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s. U Tiskárny 515/3 Ostrava 70200</p>	<p><i>GOMBÍK - komunitní centrum v Hanušovicích</i></p> <p>Předškolní příprava dětí ve věku od 3 – 5 let v projektu ROMSPIDO (4x týdně), kde byli partnerem projektu CMTF UP i OK. Činnost má působit na emoční dozrávání a socializaci dětí, připravit je na úspěšný přechod do ZŠ, zvýšit rodičovské kompetence.</p>	<p>35.000</p>
<p>SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s. U Tiskárny 515/3 Ostrava 70200</p>	<p><i>Komunitní aktivity pro děti na Hanušovicích</i></p> <p>Uspořádání 2 akcí podporujících integraci Romů. 1) Loučíme se s prázdninami – bude navazovat na hudební festival v Hanušovicích, Romská komunita se zapojí do příprav. 2) Výlet do areálu v Dolních Vítkovicích – rozšíření znalostí v obl. techniky.</p>	<p>35.000</p>
<p>Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava</p>	<p><i>SRNM Pěňčín</i></p> <p>Zajištění celoročních volnočasových aktivit pro 25 dětí ze soc. vyloučených či ohr. rodin. Aktivity: a) sportovní: plavání v aquaparku (10 dětí), bruslení, b) víkendový pobyt v přírodě pro 20 osob, c) mikulášská besídka.</p>	<p>20.000</p>
<p>Člověk v tísní, o.p.s. Šafaříkova 635/24 Praha 12000</p>	<p><i>Dlátém proti znevýhodnění</i></p> <p>Doplnění komunitní soc. práce v Přerově půlročním rukodělným kurzem pro 3 – 8 dětí (10-14 let) ve spolupráci se SOŠ technickou. Aktivita zvýší šanci romských dětí ze SVL na další vzdělávání po ukončení ZŠ, v prostředí SOŠ vychová nové studenty.</p>	<p>25.000</p>
<p>Celkem</p>		<p>115.000</p>

Příloha č. 25 Seznam projektů v oblasti podpory aktivit národnostních menšin podpořených Pardubickým krajem v roce 2020

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Naděje	Terénní sociální práce a provoz nízkoprahového zařízení na sídlišti Borek (sociálně vyloučená lokalita)	1.380.000
Loly Ruža	Neinvestiční finanční podpora na volnočasové aktivity - činnost romského tanečního kroužku	20.000
Šance pro Tebe	Program zlepšení životních podmínek Romů Vysokomytska	20.000
Šance pro Tebe	Rodinné centrum na "Farmě" ve Vysokém Mýtě - Vzdělávání k úspěšné integraci, základní finanční a právní gramotnost, efektivní trávení volného času, práce s komunitou, realizace rodinného klubu	249.725
SKP-CENTRUM, o.p.s.	NZDM EMKO - Sportem proti pasivitě	55.000
Alliance Francaise de Pardubice, z. s.	Dny frankofonie – Vernisáž, výstavy, koncerty, filmová projekce, hravé zasvěcení do francouzského jazyka, literární setkání	9.500
Alliance Francaise de Pardubice, z. s.	Festival Bonjour Pardubice - Přehlídka francouzské tvorby, ale i činnosti českých frankofonních umělců	34.300
Alliance Francaise de Pardubice, z. s.	Dny poezie - Lekce recitace pod vedením komika a divadelního režiséra Erica Cénata	5.800
Goethe-Zentrum Pardubice, z. s.	Německý divadelní festival 2020 - 16. ročník	22.800
Ruský domov	Velikonoční zvonkohra	6.500
Celkem		1.803.625

Příloha č. 26 Seznam projektů podpořených v rámci programu v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020 - Prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze, kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

Název příjemce	Název projektu	Dotace v Kč
Akademie národnostních menšin, z. s.	Akademie NM - činnost	47 000
ARA ART, z. s.	ARA ART 2020 - celoroční činnost	170 000
ARBESAČKY, z. s.	Akce pro děti z „Arbesáku“	120 000
Asociace bulharských spolků v ČR z. s.	Festival pěveckých sborů národnostních menšin, Praha 2020 (5. ročník)	42 500 projekt nerealizován
Asociace bulharských spolků v ČR z. s.	Smíšený pěvecký sbor Hlasy Bulharska	15 000
Asociace ETNICA, z. s.	TRADICE V ETNICE	30 000
Asociace Limbora, z. s.	FOLKLÓR BEZ HRANÍC	55 000
Asociace Limbora, z. s.	LIMBORA V ROCE 2020	60 000
Asociace Limbora, z. s.	Limborka a Malá Limborka v roce 2020	50 000
Asociace mladých vietnamských podnikatelů, z. s.	Asociace mladých vietnamských podnikatelů - grant na roční činnost	30 000
BONA FIDE	Večnost v sekundách	50 000
Buči z. s.	Dětský soubor romského folkloru Marcinovci – činnost 2020	40 000
Buči z. s.	Oslavy Mezinárodního dne Romů 2020	20 000
Bulharská beseda	Balkánský večer	10 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Sv. Cyrila a Metoděje v Praze	Klubová činnost a Cyrilometodějský festival 2020	15 000
Česko-chorvatská společnost, z. s.	Koncert La Grande Bande a Praški fržoni	8 000
Česko-chorvatská společnost, z. s.	Přednášky o známých Chorvatech spojených s Prahou	10 000
Česko-chorvatská společnost, z. s.	Škola chorvatského jazyka a kultury	20 000
Česko-chorvatská společnost, z. s.	Výstava Moravští Chorvaté očima Otmara Růžičky	9 000
ČESKO-RUSKÉ DIVADLO KS z. s.	ČESKO- RUSKÉ DIVADLO KS z. s.	50 000
ČeskoSlovenská scéna, z. s.	Mladé slovenské ochotnícke divadlo v Prahe	40 000
ČHAVORIKANO LUMA - kroužek her a nápadů, z. s.	Koncert ku příležitosti křtu zpěvníku „Romské hity a šansony“	40 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovensko v činnosti a programech DOMUS SM v ČR k 15. výročí vzniku spolku	60 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovensko, česko-slovenské vztahy, národnostní menšiny a pražská mezinárodní konference slovenských a českých středoškoláků k výročí J. A. Komenského a jeho odkazu pro 21. století	60 000
Dům národnostních menšin o.p.s.	20. setkání národnostních menšin - konference a společenský večer	330 000 projekt nerealizován

Dům národnostních menšin o.p.s.	Aktivity a propagace Domu národnostních menšin	320 000
Federace židovských obcí v ČR	Židovské zvyky a tradice	30 000
„Folklorní soubor Šarvanci“	Folklorní večery a taneční školy pro veřejnost	30 000
„Folklorní soubor Šarvanci“	Pravidelná činnost Folklorního souboru Šarvanci	40 000
"INFO-DRÁČEK, z. s."	Babiččiny aktivity	40 000
k2e z. s.	Celoroční činnost divadelního studia Škola	30 000
KHER, z. s.	Literatura Romů - cesta ke vzájemnému pochopení II	20 000
Klub Polski v Praze , z. s.	Koncert k příležitosti výročí F. Chopina	10 000
Klub Polski v Praze , z. s.	Podpora v činnosti KPVP z. s.	20 000
Klub Polski v Praze , z. s.	Výstava děl Jozefa Mehoffera	15 000
Klub Polski v Praze , z. s.	Výstava Jan III Sobieski	3 000 projekt nerealizován
Městská část Praha 14	Setkání kultur 2020	50 000
"Operace Ester"	Osvětová činnost v oblasti propagace židovské kultury	15 000
ROMANO DŽANIBEN, z. s.	Krajinou příběhů romské historie 2020	50 000
RomPraha, z. s.	Akce pro neorganizované děti, mládež a dospělé Romy	100 000
Ruská tradice, z. s.	Klubová a kulturně-společenská činnost ruské národnostní menšiny v DNM v roce 2020	50 000
Řecká obec Praha, z. s.	Kulturní, společenská a osvětová činnost	80 000
Řecká obec Praha, z. s.	Pěvecký a taneční soubor Akropolis - dospělí	20 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, z. s.	Pěvecké Duo MarOlja	30 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, z. s.	Sbor sv. Vladimíra a spolková činnost SUPU, z. s.	60 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z. s.	„ Svátek Mikuláše „	10 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z. s.	„ SVĚTOVÝ DEN VÝŠIVKY „ - 5.výročí	10 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z. s.	Prezentace Ukrajinské kultury v ČR	30 000
Sdružení Ukrajinců v ČR BEREHYŇA z. s.	VESELÉ VÁNOCE	9 500
Slovensko-český klub, z. s.	Týden česko-slovenské vzájemnosti	20 000
Slovenský literární klub v ČR, z. s.	Kvarteto	20 000
Slovenský literární klub v ČR, z. s.	Literární soutěž Jána Kollára	20 000
Slovenský literární klub v ČR, z. s.	Praha - dielňa slovenských spisovateľov	20 000
Slovo 21, z. s.	Archivace umělecké dokumentace festivalu Khamoro	70 000
Slovo 21, z. s.	Gavoro - podpora romské literatury a romských spisovatelů v Praze	80 000
Společnost přátel Lužice	Kulturní most mezi Prahou a srbskou Lužicí 2020	120 000

Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a kultury členům maďarské menšiny i většinové společnosti	70 000
Spolek Němců a přátel německé kultury v ČR	Činnost centrály organizace Spolku Němců a přátel německé kultury v Praze	30 000
Spolek Zaedno	Soutěž „Vícejazyčnost je bohatství“ – 8. ročník	40 000
Spolok Detvan, z. s.	Detvianske večery	10 000
Srbské kulturní centrum	Cyklus 5 přednášek - ČESKO-SRBSKÉ KULTURNÍ VZTAHY V XIX. A XX STOLETÍ	20 000
Srbské sdružení sv. Sáva, z. s.	Kulturně-společenské aktivity srbského sdružení sv. Sáva, z. s. v roce 2020	30 000
Srbský kulturní spolek Radost	Pravidelná činnost folklorního souboru srbského kulturního spolku Radost v roce 2020	60 000
Srbský kulturní spolek Radost	Škola srbského jazyka pro děti	30 000
Studentský kroužek Endre Adyho - Ady Endre Diákkör, z. s.	Pěstování maďarské studentské kultury v Praze	30 000
Svaz Maďarů - CSMMSZ, z. s. Pobočný spolek Praha, z. s.	Celoroční kulturní aktivity a Dny maďarské kultury v Praze	65 000
Svaz Maďarů - CSMMSZ, z. s. Pobočný spolek Praha, z. s.	Taneční skupina Nyitnikék	45 000
Tanec Praha z.ú.	Setkáme se v tanci 2020	40 000
TramPOLina	Rosteme s dětmi – rozšíření aktivit spolku pro starší děti	80 000
Ukrajinská iniciativa v České republice, z. s.	Koncertní a osvětová činnost ukrajinské skupiny Ignis v Praze	35 000
Ukrajinský národní dům z. s.	Dny ukrajinské kultury v Praze	20 000
VAZRAŽDANE	Dny bulharské kultury	60 000
VAZRAŽDANE	Klub Vazrazdane - kulturně osvětová činnost	50 000
Židovská obec v Praze	Dětské divadlo Feigele, Projekt na rok 2020	30 000
Židovská obec v Praze	Chanuka a Purim - Oslava židovských svátků v roce 2020. Hudebně dramatické představení a komponovaný pořad na oslavu židovských svátků, kdy se sejdou ke společné slavnosti členové židovské komunity.	30 000
Židovská obec v Praze	Káva o čtvrté	20 000
Židovská obec v Praze	Svátky světla v Jeruzalémské synagoze 2020	15 000 projekt nerealizován
Židovská obec v Praze	Třigenerační komunitní centrum v Domově sociální péče Hagibor - Oslava svátku Purim 2020	25 000
Celkem		3.639.000

Příloha č. 27 Seznam projektů podpořených v rámci programu v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020
 Publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
BONA FIDE	Hovorníček	70.000
Česko-chorvatská společnost, z. s.	Kniha „Čeští Chorvaté“ - překlad z chorvatštiny, vydání knihy	91.000
ČHAVORIKANO LUMA - kroužek her a nápadů, z. s.	Vydání zpěvníku „Romské hity a šansony“	74.900
ROMANO DŽANIBEN, z. s.	Časopis Romano džaniben 2020	167.600
Slovo 21, z. s.	Monografie Sedmdesát let literatury Romů v ČR	56.000
Spolek Zaedno	Kamarádi, časopis pro děti z národnostních menšin (IX. ročník)	100.000
Celkem		559 500

Příloha č. 28 Programy v oblasti podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2020

Kontinuální víceletá činnost v oblasti prezentace kultury národnostních menšin v hl. m. Praze

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
ARA ART, z. s.	Oslavy Mezinárodního dne Romů	260.000
Asociace Etnica, z. s.	Praha Srdce Národů 2018 - 2021	1.900.000
Bona Fide	Festival české a slovenské tvorby pro děti	160.000
Slovo 21, z. s.	Světový romský festival Khamoro 2018 - 2021	2.400.000
Celkem		4.720.000

Příloha č. 29 Přehled poskytnutých finančních prostředků v roce 2020 mimo oblast dotačního programu formou individuální účelové dotace - oblast národnostních menšin

Příjemce dotace	Název projektu	Dotace v Kč
Dům národnostních menšin o.p.s.	Provozní náklady Domu národnostních menšin o.p.s. v roce 2020	2.000.000
Dům národnostních menšin o.p.s.	Individuální účelová dotace Domu národnostních menšin	116.000
Celkem		2.116.000

Příloha č. 30 Seznam projektů podpořených mimo oblast grantového řízení formou individuální účelové dotace pro oblast národnostních menšin v Ústeckém kraji v roce 2020

Název příjemce	Název projektu	Dotace v Kč
Svaz Maďarů – ČSMMSZ, z. s., p.s. Lovosice	Operetní večer, 7. ročník	70.000